

ŠVP ZŠ a MŠ Dolní Kralovice

Školní vzdělávací program zpracovaný podle
Rámcového vzdělávacího programu základního
vzdělávání. (upravená verze platná od 1. 9. 2022)

ZŠ a MŠ Dolní Kralovice

Obsah

1	Identifikační údaje	5
1.1	Název vzdělávacího programu	5
1.2	Předkladatel	5
1.2.1	Základní údaje o škole.....	5
1.3	Zřizovatel školy	5
2	Charakteristika školy	6
2.1	Stručná charakteristika školy.....	6
2.2	Materiální, prostorové, technické a jiné podmínky	6
2.3	Charakteristika žáků a pedagogického sboru	6
2.4	Spolupráce se školskou radou, rodiči žáků, PPP a dalšími institucemi.....	7
2.5	Dlouhodobé projekty	7
3	Charakteristika ŠVP	7
3.1	Cíle základního vzdělávání.....	8
3.2	Klíčové kompetence	8
3.3	Společné výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy.....	12
3.4	Vzdělávací priority ŠVP	12
3.5	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.5.1	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	13
3.5.2	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	15
4	Učební plán	19
4.1	Učební plány pro 1. stupeň	19
4.2	Učební plány pro 2. stupeň	20
5	Průřezová témata.....	21
5.1	OSV - Osobnostní a sociální výchova	21
5.2	VDO – Výchova demokratického občana	21
5.3	VMEGS – Výchova k myšlení evropských a globálních souvislostí.....	22
5.4	MuV – Multikulturní výchova.....	22
5.5	EV – Environmentální výchova	22
5.6	MeV – Mediální výchova	23
5.7	Osnova projektu.....	23
6	Hodnocení žáků a autoevaluace školy	24
6.1	Autoevaluace školy.....	24
6.2	Cíle a kritéria autoevaluace	24
6.3	Nástroje autoevaluace.....	24
6.4	Časové rozvržení autoevaluačních činností.....	24

6.5	Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	24
6.5.1	Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou.....	24
6.5.2	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků.....	26
7	Učební osnovy 1. stupeň ZŠ	28
7.1	Jazyk a jazyková komunikace	28
7.1.1	Český jazyk a literatura	28
7.1.2	Anglický jazyk 3-5	42
7.2	Matematika a její aplikace.....	50
7.2.1	Matematika.....	50
7.3	Informatika	60
7.3.1	Informatika	60
7.4	Člověk a jeho svět.....	66
7.4.1	Prvouka.....	66
7.4.2	Vlastivěda.....	76
7.4.3	Přírodověda	80
7.5	Umění a kultura	85
7.5.1	Hudební výchova.....	85
7.5.2	Výtvarná výchova	93
7.6	Člověk a zdraví.....	100100
7.6.1	Tělesná výchova	100
7.7	Člověk a svět práce.....	110
7.7.1	Pracovní činnosti	110
8	Učební osnovy 2. stupeň ZŠ	114
8.1	Jazyk a jazyková komunikace	114
8.1.1	Český jazyk a literatura	114
8.1.2	Anglický jazyk	130
8.1.3	Další cizí jazyk – německý jazyk.....	138
8.2	Matematika a její aplikace.....	145
8.2.1	Matematika.....	145
8.3	Informatika	156
8.3.1	Informatika	156
8.4	Člověk a společnost	167
8.4.1	Dějepis.....	167
8.4.2	Občanská a rodinná výchova.....	179
8.5	Člověk a příroda	188
8.5.1	Fyzika	188
8.5.2	Chemie	194

8.5.3	Přírodopis	202
8.5.4	Zeměpis	207
8.6	Umění a kultura	216
8.6.1	Hudební výchova.....	216
8.6.2	Výtvarná výchova	221
8.7	Člověk a zdraví.....	227
8.7.1	Tělesná výchova	227
8.7.2	Výchova ke zdraví.....	237
8.8	Člověk a svět práce.....	243
8.8.1	Pracovní činnosti	243

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP ZV), zpracovaný podle RVP ZV pro Základní školu a mateřskou školu Dolní Kralovice

1.2 Předkladatel

Základní škola a mateřská škola Dolní Kralovice, okres Benešov
Školní 1, 257 68 Dolní Kralovice

1.2.1 Základní údaje o škole

Adresa: ZŠ a MŠ Dolní Kralovice, Školní 1, 25768 Dolní Kralovice

Ředitel školy: Mgr. Karel Čáp

Telefon: +420 317 856 418

Fax: +420 317 856 231

E-mail : info@zsdolnikralovice.cz

Web: www.zsdolnikralovice.cz

IČO : 47084464

Identifikátor zařízení: 600042014

IZO:

základní škola – 102002304

mateřská škola – 107510138

školní družina – 113000111

školní jídelna – 150004010

školní klub - 181106205

Mateřská škola, která je součástí zařízení, pracuje podle vlastního vzdělávacího programu.

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2022

1.3 Zřizovatel školy

Obec Dolní Kralovice

náměstí Ludvíka Svobody 6

Dolní Kralovice

257 68

tel/fax : +420 317 856 218

E-mail : obec@dolni-kralovice.cz

Aktualizováno ve školské radě dne: 16. 4. 2013, 10. 6. 2014, 27. 6. 2016, 26. 6. 2018,
24.1.2019, 23. 8. 2022, 5. 9. 2024, 23. 6. 2025

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Stručná charakteristika školy

ZŠ a MŠ Dolní Kralovice je škola sídlištního typu (pavilónová), uvedená do provozu v roce 1970 po přestěhování z Dolních Kralovic na nové sídliště Vraždovy Lhotice. To vzniklo po likvidaci městečka Dolní Kralovice, které muselo ustoupit vodnímu dílu Švihov (údolní nádrž Želivka – pitná voda pro Prahu). Je úplnou základní školou s kapacitou 300 žáků.

Umístění školy:

Škola je umístěna na okraji obce asi 150 m od autobusové zastávky, což je výhodné pro dojíždění žáků z okolních vesnic

2.2 Materiální, prostorové, technické a jiné podmínky

Přes realizovaná úsporná opatření (přízemí pavilonu 1. stupně bylo v roce 2005 přestavěno na dvě oddělení mateřské školy, která do té doby sídlila ve svém objektu (lze prostorové podmínky školy označit za velmi dobré. Jsme úplná základní škola, výuka probíhá v devíti kmenových a ve 4 odborných učebnách (1 jazyková učebna, internetová učebna, chemie a fyzika, školní dílna). Součástí školy je také školní tělocvična, školní hřiště s umělým povrchem, vhodné pro atletické disciplíny (skok daleký, hod granátem, vrh koulí) a míčové hry. Pro další atletické disciplíny je a rovněž areál TJ Sokol Dolní Kralovice.

Součástí školy je také 5 oddělení školní družiny a školní klub, která pro svou činnost využívají oddělené prostory pavilonu ŠD a další prostory školy, jako je tělocvična, školní hřiště.

Materiální a technické podmínky – v roce 2005 škola vybudovala novou počítačovou a internetovou učebnu s 25 ks počítačů, tiskárnou, scannerem, projekčním plátnem a dataprojektorem. V roce 2006 provedla škola další dovybavení počítači pro vyučující (vybavení některých kabinetů), zakoupení laserové tiskárny a kopírky z prostředků státní dotace. V roce 2009 proběhla kompletní rekonstrukce budovy 2. stupně školy, včetně hlavního vchodu, chodeb a šaten (oprava zateplení obvodového pláště budovy, výměna oken, radiátorů, osvětlení, dlažby, podlahové krytiny). Kmenové třídy 6-9 jsou vybaveny novým nábytkem, jazyková učebna a učebna chemie a fyziky novým dataprojektorem.

Plán vybavení učebními pomůckami je plně závislý na finančních podmínkách. Podle možností se průběžně doplňují jednotlivé kabinety pomůckami dle nabídky různých firem, které se zabývají výrobou a distribucí učebních pomůcek. V závislosti se zaváděním ŠVP do praxe bude nutno obnovovat průběžně také fond učebnic. To vše je závislé na finančních prostředcích, kterými bude škola v budoucnu disponovat.

2.3 Charakteristika žáků a pedagogického sboru

Počet žáků se pohybuje kolem 180 žáků. Počet integrovaných žáků se pohybuje kolem 30 žáků.

Pedagogický sbor tvoří přibližně 17 učitelů a 7 asistentů pedagoga.

2.4 Spolupráce se školskou radou, rodiči žáků, PPP a dalšími institucemi

Dlouhodobě spolupracuje se školou SRPDŠ při ZŠ a MŠ Dolní Kralovice. Každá třída má zástupce ve výboru SRPDŠ, výbor zve na své schůzky zástupce vedení školy. Další formou spolupráce s rodiči jsou individuální konzultace s rodiči žáků v předem dohodnutých termínech.

V červnu 2005 byla na základě zákona č. 561/2004 Sb. ustavena Školská rada v počtu 9 členů. Práce Školské rady se zatím omezuje pouze na schvalování a doplňování dokumentů předkládaných vedením školy.

Vedení základní školy a výchovný poradce úzce spolupracují při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s PPP Vlašim, s Odborem sociálních věcí MěÚ Vlašim a s Policií ČR Čechtice a Bernartice. Se zřizovatelem se vedení ZŠ setkává v případě potřeby řešení problémů, které na škole nastanou a jsou v kompetenci OÚ Dolní Kralovice.

2.5 Dlouhodobé projekty

- Den Země
- Školní akademie
- České tradice (Vánoce, Velikonoce, Čarodějnice, Mikuláš, Masopust, ...)

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytovat spolehlivý základ všeobecného vzdělání, orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.
- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.
- Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
- Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci.
- Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti.
- Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.
- Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný.
- Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturním a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.
- Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.
- Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

3.2 Klíčové kompetence

Představují souhrn vědomostí, schopností, postojů a hodnot, důležitých pro rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, úspěšnému a spokojenému životu a k posilování funkcí občanské společnosti. Cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dostupná a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Osvojování klíčových kompetencí je dlouhodobý a složitý proces. Svůj počátek má již v předškolním vzdělávání, pokračuje základním a středním vzděláváním a dotváří se postupně během celého života. Úroveň klíčových kompetencí, kterých žák dosáhne na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou; získané klíčové kompetence tvoří základ pro celoživotní učení žáka, jeho vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence nejsou vzájemně izolované, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. K jejich utváření a rozvíjení musí proto směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Klíčové kompetence v základním vzdělávání jsou tyto:

1. Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje, řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systemizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

2. Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů, využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

3. Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, odhaluje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá k svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

4. Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- spolupracuje ve skupině, podílí se společně s učiteli na vytváření pravidel pro práci v týmu, na základě přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu; na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenost druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druhí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

5. Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen se vcítit do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích, které ohrožují život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

6. Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, ochrany životního prostředí a ochrany kulturních a společenských hodnot

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

7. Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

8. Další projevy kompetencí

- žáci umějí formulovat hypotézu a ověřit její platnost pokusem nebo pozorováním
- žáci si sdělují myšlenky a názory
- žáci prezentují výsledky své práce
- žáci dokončují úkoly v dohodnuté kvalitě a termínu
- žáci rozumí tomu, že každý může při různých činnostech podávat jiný maximální výkon
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- žáci vyhledávají informace potřebné k splnění úkolu
- žáci umějí hledat argumenty pro přijetí či odmítnutí tvrzení
- žáci dokáží vysvětlit, čemu se naučili
- žáci vzájemně oceňují svou práci

9. Kompetence učitele

- **Předmětové** (vědecké základy oborů)
- **Didaktické** (výběr a uspořádání učiva, stanovení dílčích cílů)
- **Metodické** (zásoba postupů, aktivit, činností)
- **Diagnostické** (znalost žáků, rozpoznání jejich vzdělávacích potřeb)
- **Komunikativní** (jednání s žáky, s dospělými ve škole, s rodiči)
- **Organizační** (plánování a řízení činností)
- **Evaluační** (hodnocení žáků, dosahování cílů, reflexe vyučování)

- **Digitální** (ovládání běžně používaných digitálních zařízení; kritické posouzení a sdílení dat, informací; význam digitálních technologií pro lidskou společnost)

3.3 Společné výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy

Společné výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy, kterými chce škola směřovat k cílům základního vzdělávání a tím k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Strategie školy spočívá:

- v provedení analýzy vzdělávacích potřeb žáků, vzdělávacích možností školy, prostorových, materiálních, personálních, silných a slabých stránek školy (SWOT analýza 2006)
- ve stanovení vzdělávacích priorit (konkrétní skladba vyučovacích předmětů a jejich týdenní hodinová dotace, obsah učebních osnov)
- další rozvíjení silných stránek školy
- postupně budovat podmínky úspěšnosti vzdělávání na ZŠ
 - žák usilující o své vzdělávání
 - žák s pozitivním přístupem k sobě i druhým
 - rodič se zájmem o spolupráci se školou
 - tvořivý učitel
 - kvalitní vzdělávací program

K tomu, aby žáci směřovali ke klíčovým kompetencím, jsou nastaveny všechny konkretizované výstupy v učebních osnovách (koncretizovat závazné výstupy jednotlivých vzdělávacích oborů RVP tak, jak byly nastaveny autory RVP ZV.

3.4 Vzdělávací priority ŠVP

ŠVP respektuje tradice školy, využívá její charakteristické podmínky a reaguje na vzdělávací požadavky žáků a rodičů. Škola stanovila následující vzdělávací priority:

- Poskytovat kvalitní základní vzdělání zaměřené na aktivní znalosti a dovednosti žáků k vytvoření všestranně rozvinuté osobnosti.
- Rozvíjet schopnosti nadaných žáků. Škola vyhledává a rozvíjí talent u mimořádně nadaných žáků. Při zjišťování úrovně spolupracuje s PPP Vlašim. Na základě závěrů a doporučení PPP sestavuje po dohodě s rodiči a realizuje IVP žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje individuální práci, která odpovídá úrovni jeho nadání, jeho schopnostem a dovednostem. Tito žáci se nejčastěji zapojují do soutěží a předmětových olympiád. Na mimořádně nadané žáky je nutno působit zvýšenou mírou motivace, rozšiřováním základního učiva v předmětech, kde se toto mimořádné nadání projevuje. Je nutné důsledně usměrňovat občasné výkyvy v chování nadaných žáků, vést je k toleranci a ochotě pomáhat slabším spolužákům. Často se stává, že žák, vynikající v jedné oblasti, je v jiné pouze průměrný. K tomu všemu musí vyučující přihlížet
- Žáci, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, posílá škola na doporučení výchovného poradce a se souhlasem rodičů na vyšetření do PPP Vlašim. Na základě vyšetření a doporučení pedagogicko-psychologické poradny jsou tyto žáci zařazováni do reedukační péče. Na 1. stupni jsou to dvě zkušené učitelky, z nichž jedna vystudovala logopedii na vysoké škole a druhá absolvovala příslušný kurz pro práci se žáky se specifickými poruchami učení. Každý týden probíhají s diagnostikovanými žáky hodiny dyslektické a logopedické nápravy. V případě, že PPP diagnostikuje vývojovou poruchu učení, je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován individuální vzdělávací plán (IVP), podle kterého se v průběhu roku

s dítětem pracuje. V něm se uvádějí závěry a doporučení PPP, na co se škola při reedukaci zaměří, na pomůcky používané při nápravě. Při klasifikaci jsou tito žáci hodnoceni s tolerancí.

- Podporovat rozvíjení pohybových aktivit a dovedností žáků ve školních i mimoškolních sportovních aktivitách zaváděním kroužků se sportovním zaměřením na škole (kroužek stolního tenisu, kroužek šachový, kroužek florbalu). V mimoškolních pohybových aktivitách využívá škola úzkou spolupráci s TJ Sokol Dolní Kralovice (fotbalový oddíl starší žáci, přípravnice, oddíly ZRTV) a ZUŠ Zruč nad Sázavou.
- Rozvíjet komunikační schopnosti žáků (mateřský jazyk, cizí jazyky, informační technologie, sociální vztahy). Prohlubovat a neustále zlepšovat komunikační návyky na úrovni komunikace žák – žák. Zvyšovat kvalitu komunikačních schopností na úrovni komunikace žák – dospělí (učitelé)
- Rozvíjet zájem o přírodu ve vztahu: “ člověk – příroda kolem nás“ se zaměřením na využití vody v přírodě a v životě člověka, což je dáno polohou školy téměř na břehu vodního díla Želivka. Vzhledem k účelu, ke kterému se voda Želivky využívá, poznat a dodržovat zásady chování v ochranném pásmu vodního díla.

3.5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.5.1 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření §16 odst. 9 školského zákona.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP:

- PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

- V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále pedagogy. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

● **v oblasti organizace výuky:**

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- zařazení předmětů speciálně pedagogické péče – pro maximálně 6 žáků ve skupině

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení.

V rámci školy jde pak především o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka, výchovného poradce a vedení školy. Tito jmenovaní spolu s pracovníky školských poradenských zařízení spolupracují při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto dětí. Velký význam pro úspěšné vzdělávání má spolupráce a komunikace mezi školou a rodinou žáka. Za nutné považujeme stále zkvalitňování odbornosti pedagogických pracovníků.

Zásady komunikace učitele s rodičem:

- vytvoření klidné atmosféry (pochvala dítěte, optimismus)
- dopřání dostatku času pro rozhovor s rodiči (vhodnost využití konzultačních hodin)
- popsání (nehodnocení) situací, chování a příhod se žákem
- uvádění zdrojů svých informací (totéž umožnit rodičům)
- ujasnění si pojmů spolu s rodiči (nastolení „pravidel hry“)
- uvádění konkrétních příkladů a objasňování svých stanovisek (rozebrat s rodiči možné souvislosti, uvést důvody, co vše učitel zvažil, než se rozhodl takto reagovat)
- snaha citlivě rodičům poradit a nabídnout jim pomoc

Popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP pro žáka se SVP:

Individuální vzdělávací plán žáka se SVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve které je IVP zpracováváno, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP žáka se SVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.5.2 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaní žáci by měli být vzděláváni v souladu se svými schopnostmi, dostávat úkoly a podněty, které odpovídají jejich rozumové úrovni a jejich nadání.

Mezi typické poznávací charakteristiky nadaných dětí patří:

- Schopnost pracovat s abstraktními symboly - jde o schopnost manipulovat se slovními a matematickými symboly a to mnohem dříve, než u dětí stejného věku (normálně kolem 12-14 let).
- Motivace - nadané dítě často nepotřebuje výrazně motivovat známkami nebo pochvalami. Rádo se učí, velké potěšení (odměnu) mu přináší právě rozumová činnost (pokud je mu dopřána).
- Schopnost dlouhodobé koncentrace pozornosti - nadané dítě bývá schopno prokázat vysokou míru dlouhodobé koncentrace pozornosti, zaměřit se na problém po velmi dlouhou dobu, téměř jako dospělý.
- Dobrá paměť - mnohé nadané děti prokazují od útlého věku velkou schopnost zapamatovat si informace a data, kterým byly vystaveny jen jednou. Jde zejména o paměť logickou - zrakovou i sluchovou.
- Bohatá slovní zásoba, gramatická správnost, časně čtenářství - řada nadprůměrně nadaných dětí se naučí číst do 4 roků a při vstupu do školy čte již zcela plyně jako dospělý. Slovní zásoba těchto dětí je velice bohatá, často navíc vytvářejí logicky správné, ale komplikované větné konstrukce.
- Zvídavost - potřeba porozumět tomu, jak věci fungují, jak pracují. Neustálé dotazování, potřeba objasňování, kterou je nutno nejen tolerovat, ale reagovat na ni. Otázky typu - Jak vznikl svět?, Proč lidé myslí?, Proč umírají?, atd. Ukazují také na pokročilou úroveň myšlení.
- Preference samostatné práce. Výrazná schopnost pracovat samostatně a spoléhat se na vlastní způsob řešení problémů. Jde o schopnost vytvářet vlastní myšlenková schémata a řešit předložené problémy. Nejde o antisociální způsob chování, jak bývá tato schopnost často chybně hodnocena.

- Schopnost vytvářet originální myšlenky, flexibilita. Jejich myšlení je obvykle přesné, organizované, ale ne rigidní. Vynikají ve schopnosti vnímat a přejímat alternativní způsoby řešení a ihned je uplatnit v nových situacích.

- Hluboké zájmy nebo mnoho zájmů. V oblasti (oblastech), která je zajímavá, jsou schopny shromáždit množství velmi detailních poznatků.

- Výrazný smysl pro humor. Jsou schopni slučovat klíčové myšlenky nebo problémy humorným způsobem. Vidí vše neobvyklé a vytvářejí nová spojení.

Popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka:

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků;
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

Pokud učitel identifikuje nadaného žáka (s pomocí testů, dlouhodobého pozorování, rozhovory s rodiči i žákem, s pomocí PPP), snaží se k němu přistupovat individuálně. Podpora nadání spočívá v péči v rámci běžné třídy – plánování postupů práce, zajištění dalších výukových materiálů, případně obohacení osnov směřující k rozšíření či prohloubení učiva.

3.5.3 Zabezpečení výuky žáků s lehkým mentálním postižením (LMP)

Charakteristika žáků s LMP

Žáci s lehkým mentálním postižením mají sníženou úroveň rozumových schopností, což ovlivňuje zejména oblasti myšlení, učení, paměti, pozornosti a sociální adaptace. Tito žáci potřebují při vzdělávání specifickou pedagogickou podporu zaměřenou na rozvoj klíčových kompetencí, přiměřené učební strategie, praktické dovednosti a sociální začlenění.

Organizace výuky

Výuka je organizována s ohledem na individuální vzdělávací potřeby žáků. Důraz je kladen na:

- individuální tempo učení,
- názornost a praktičnost vzdělávacího obsahu,
- opakování a upevňování učiva,
- rozvoj sociálních a komunikačních dovedností,
- pozitivní motivaci a podporu sebedůvěry žáků.

Podle potřeb žáků mohou být vzdělávací obsahy upravovány (redukce, rozšíření, úprava metod a forem práce) na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a v souladu s individuálním vzdělávacím plánem (IVP).

Personální zabezpečení

Výuku žáků s LMP zajišťují kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci, kteří mají znalosti speciálně pedagogických přístupů. Podporu mohou poskytovat:

- speciální pedagogové,
- asistenti pedagoga,
- školní psycholog či školní speciální pedagog,
- v případě potřeby další odborníci dle doporučení ŠPZ.

Materiální a technické zabezpečení

Pro podporu vzdělávání žáků s LMP škola zajišťuje:

- speciální didaktické pomůcky,
- kompenzační a reedukační pomůcky,
- vhodné pracovní prostředí s minimalizací rušivých vlivů,
- přístup k počítačům, tabletům a speciálnímu softwaru podporujícímu vzdělávání.

Metody a formy práce

Ve výuce žáků s LMP se využívají zejména:

- individualizovaná výuka a práce v menších skupinách,
- využívání názorných a praktických metod (např. práce s reálnými předměty, modelování situací),
- multisenzorické učení (zapojení zraku, sluchu, hmatu),
- časté pozitivní zpětné vazby,
- jasná a přehledná struktura vyučování,
- posilování samostatnosti a odpovědnosti žáků.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků s LMP je přizpůsobeno jejich individuálním možnostem a pokrokům. Hodnotí se zejména:

- dosažený individuální pokrok,
- snaha a aktivita žáka,
- rozvoj klíčových kompetencí.

Při hodnocení je možné využívat slovní hodnocení, případně kombinaci slovního a klasického hodnocení, vždy v souladu se školním řádem.

Spolupráce s rodiči a dalšími subjekty

Škola aktivně spolupracuje s rodiči žáků, školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky za účelem co nejefektivnější podpory vzdělávacího procesu. Rodiče jsou pravidelně informováni o vzdělávacích pokrocích a společně se školou plánují potřebná opatření.

4 UČEBNÍ PLÁN

4.1 Učební plány pro 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	6 + 2	6 + 3	7 + 1	7 + 1	7 + 1	33 + 8
	Anglický jazyk	0 + 1	0 + 1	3	3	3	9 + 2
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20 + 4
Informatika	Informatika	0	0	0	0 + 1	1	1 + 1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	6
	Vlastivěda	0	0	0	1 + 1	2	3 + 1
	Přírodověda	0	0	0	1 + 1	2	3 + 1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	1	1	2	1	1	(6)7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Počet hodin v ročníku		20	22	24	26	26	118

Poznámky:

- Vyučovací jednotkou na 1. stupni je vyučovací hodina (45 minut). V průběhu školního roku jsou zařazovány projekty.
- Disponibilní hodiny jsou v tabulce označeny červeným písmem (celkem 16 hodin)
- Český jazyk - v 1. až 5. ročníku má předmět komplexní charakter, o časové dotaci jednotlivých složek předmětu rozhoduje vyučující.
- Anglický jazyk - v 1. a ve 2. ročníku; jedná se o úvodní seznámení s předmětem, na písemný projev není kladen takový důraz (platí pro žáky, kteří nastoupí povinnou školní docházku ve školním roce 2025/26)
- Informatika - zavedena ve 4. a 5. ročníku, obsah je zaměřen na bližší seznámení s počítačem jako pracovním nástrojem.
- Pracovní činnosti - předmět má komplexní charakter, vzdělávací obsah zahrnuje okruhy:
 - práce s drobným materiálem
 - konstrukční činnosti
 - pěstitelské práce
 - příprava pokrmů
- Nepovinné předměty
 - náboženství - předmět je realizován v 1. až 9. ročníku, žáci několika ročníků mohou být spojováni do skupin

4.2 Učební plány pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	6.	7.	8.	9.	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3 + 1	4	4	4 + 1	15 + 2
	Anglický jazyk od 1.9. 2022	3	3	3	3	12
	Německý jazyk	0	0	3	3	6
	Ruský jazyk	0	0	3	3	
Matematika a její aplikace	Matematika od 1.9. 2022	4	4 + 1	4 + 1	3 + 2	15 + 4
Informatika	Informatika od 1.9. 2022	0 + 2	0 + 1	0 + 1	1	1 + 4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	1 + 1	7 + 1
	Výchova k občanství	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	Fyzika od 1.9. 2022	1	2	2	0 + 2	5 + 2
	Chemie	0	0	2	2	4
	Přírodopis	1 + 1	2	2	1	6 + 1
	Zeměpis od 1.9. 2022	1 + 1	2	2	1	6 + 1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
	Výchova ke zdraví	0	1	0	1	2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti od 1.9. 2022	1 + 1	1 + 1	0 + 1	1	3 + 3
Volitelné předměty		0	0	0	0	0
Počet hodin v ročníku		28	30	32	32	122

Poznámky:

- Disponibilní hodiny jsou v tabulce označeny červeně (celkem 18)
- Změna od 1. 9. 2022 se týká 6. ročníku, 7., 8., 9. třída pokračuje podle ŠVP platného od 1. 9. 2019
- Anglický jazyk – výuka navazuje na učivo 1. stupně, třída může být dělena na skupiny
- Druhý cizí jazyk – učí se od 8. ročníku jako povinně volitelný předmět s dotací 3 hodiny týdně podle volby zákonných zástupců žáků (německý jazyk, ruský jazyk)
- Výchova ke zdraví – vzdělávací obsah je realizován v samostatném předmětu v 7. a 9. ročníku
- Pracovní činnosti – součástí vzdělávacího předmětu jsou oblasti:
 - Práce s technickými materiály (6. ročník)
 - Design a konstruování (7. ročník)
 - Pěstitelské práce a chovatelství (8. ročník)
 - Svět práce (9. ročník)
- Nepovinné předměty:
 - Náboženství

5 Průřezová témata

5.1 OSV - Osobnostní a sociální výchova

	1. stupeň	Okruhy	2. stupeň
OSV	Integrace do: 1. třída – Čj, Prv, VV	1. Osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu, kreativita)	
	Integrace do: 1., 2., 3. třída – Prv, Čj 4., 5. třída – Vv, Hv, Tv	2. Morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika)	Integrace do: Ov + Rv, Čj
		3. Sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice)	Integrace do: Ov + Rv, Čj

5.2 VDO – Výchova demokratického občana

	1. stupeň	Okruhy	2. stupeň
VDO	Exkurze: Knihovna, Obecní úřad	1. Občanská společnost a škola	
		2. Občanská společnost a stát	Projekt
		3. Participace občanů v politickém životě 4. Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování	školní volby do OZ, volba rady, starosty, volební kampaně

5.3 VMEGS – Výchova k myšlení evropských a globálních souvislostí

	1. stupeň	Okruhy	2. stupeň
VMEGS	Celoroční prezentace na panelech místo: chodby ZŠ materiál: žákovské práce	1. Evropa a svět nás zajímají 2. Objevujeme Evropu a svět 3. Jsme Evropané	Celoroční prezentace na panelech místo: chodby ZŠ materiál: žákovské práce, informace z IT, kultury, časopisů

5.4 MuV – Multikulturní výchova

	1. stupeň	Okruhy	2. stupeň
MuV	Celoroční prezentace na panelech místo: chodby ZŠ materiál: žákovské práce svět a různé rasy, obrázky, články z tisku a Internetu	1. Kulturní diference 2. Lidské vztahy 3. Etnický původ 4. Multikulturalita 5. Princip sociálního smíru a solidarity	Celoroční prezentace na panelech místo: chodby ZŠ materiál: žákovské práce svět a různé rasy, obrázky, články z tisku a Internetu, projekty: Země světa

5.5 EV – Environmentální výchova

	1. stupeň	Okruhy	2. stupeň
EV	Integrace do: 4., 5. třída – Př, VI	1. Ekosystémy	Integrace do: 6., 7. třída – Př
	Integrace do: 5. třída – Př, VI	2. Základní podmínky života	Integrace do: 6. třída – Př
		3. Lidské aktivity a životní prostředí	Projekt: Den Země Integrace do: 8., 9. třída – Ch
		4. Vztah člověka k životnímu prostředí	

5.6 MeV – Mediální výchova

	1. stupeň	Okruhy	2. stupeň
MeV	Integrace do: Čj (sloh)	1. Kritické čtení a vnímání sdělení medií 2. Interpretace vztahu sdělení medií a reality 3. Stavba sdělení medií 4. Vnímání sdělení medií 5. Fungování a vliv médií ve společnosti 6. Tvorba sdělení medií 7. Práce v realizačním týmu	Integrace do: Čj, Inf

5.7 Osnova projektu

- Název
- Charakteristika
- Přínos
- Cíl
- Časový rozvrh
 - Ročník
 - Časová dotace
- Hodnocení

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Pravidla pro hodnocení žáků – viz Školní řád a pravidla pro hodnocení žáků

6.1 Autoevaluace školy

Slouží k systematickému posuzování činnosti školy plánované v ŠVP. Výsledky slouží jako zpětná vazba k úpravě vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy.

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- výsledky vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- soulad realizovaného ŠVP s RVP ZV

6.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok)

6.3 Nástroje autoevaluace

- hospitace
- rozhovory s učiteli, rodiči (třídní schůzky SRPDŠ, schůzky hlavního výboru SRPDŠ, Rada školy, pedagogické rady, návštěvy rodičů ve škole, přijímací řízení)
- hodnocení přijímacích zkoušek Cermat a další srovnávací testy ČŠI

6.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností

- výstupy z jednání školské rady (v průběhu školního roku)
- hospitační činnost (v průběhu školního roku)
- projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok
- dovednostní testy žáků – testy ČŠI
- sociometrická šetření (klima třídy)

6.5 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.5.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

- Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
- Za první pololetí vydává škola žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
- Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
- Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
- Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
- Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
- Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- Ohodnocení výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
- Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáků i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.
- Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
- Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - průběžně prostřednictvím elektronické žákovské knížky nebo žákovské knížky,
 - před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
 - případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.
- Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.
- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého

stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
- V posledním roce plnění povinné školní docházky zpracuje třídní učitel výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl stanovených cílů vzdělávání.

Zásady pro hodnocení chování ve škole

- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.
- Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka.
- Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
- Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
- Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - průběžně prostřednictvím elektronické žákovské knížky,
 - před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
 - okamžitě v případě mimořádně porušených školního řádu.

6.5.2 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
- Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
- Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.

- Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
 - které učivo zvládá,
 - co mu ještě nejde a potřebuje trochu pomoci,
 - musím na sobě ještě pracovat.
- Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

7 Učební osnovy 1. stupeň ZŠ

7.1 Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura 1-5

Anglický jazyk 3-5

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické. Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání.

7.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících, v kmenových třídách.

V 1. ročníku - 9 hodin týdně

V 2. ročníku - 9 hodin týdně

V 3. ročníku - 8 hodin týdně

V 4. ročníku a v 5. ročníku – 8 hodin týdně

Cílové zaměření

Vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura směřuje:

- k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- k využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, nástěnné tabule, katalogy, počítačové programy)
- Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.
- Český jazyk a literatura je pro I. stupeň ZŠ rozdělen na 1. období zahrnující první 3 ročníky ZŠ a na 2. období zahrnující 4. a 5. roč. ZŠ.

Tradiční složky předmětu jsou:

- komunikační a slohová výchova
- čtení (technika čtení)
- naslouchání (aktivní, reakce, otázky)
- mluvený projev (pozdrav, oslovení, mluva, dialog, ...)
- písemný projev (hygienické návyky, technika psaní)

- jazyková výchova
- zvuková stránka jazyka (sluchové rozlišení hlásek)
- slovní zásoba a tvoření slov (význam slov)
- tvarosloví (slovní druhy a tvary slov)
- skladba (věta jednoduchá, souvětí)
- pravopis (psaní i – y po tvrdých a měkkých souhláskách)
- literární výchova
- poslech literárních textů
- zážitkové čtení a naslouchání
- tvořivé činnosti s literárním textem (přednes, reprodukce)
- základní literární pojmy, druhy, žánry
- (rozpočítadlo, hádanky, říkanky, verš, rým, bajka, spisovatel, básník, přirovnání...)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Klíčové kompetence podle RVP ZP

k jejich utváření a rozvíjení přispívá:

- **kompetence k učení, digitální**

- vede žáky k poznání různých metod zvládnání učiva (ilustrace, počítačové programy..)
- učí je organizovat si svou práci (rozlišovat podstatné od méně podstatného)
- připravuje žáka na poznání významu znaků, symbolů, termínů
- učí žáka využívat poznávací metody pozorování (práce s textem, pozoruj obrázek a vypravuj)
- vede žáka k učení z textu (pravopisná pravidla – vyjmenovaná slova od 3. ročník)
- směřuje žáka k stále dokonalejší technice čtení
- pomáhá poznávat cíl a smysl učení, posoudit vlastní pokrok, kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich

- **kompetence k řešení problémů**

- pomáhá vnímat nejrůznější problémové situace při vyučování, pochopit problém, přemýšlet o nesrovnatelnostech
- žáci se učí plánovat způsob řešení problému (např. cvičení určí, co do řady nepatří, najdi rozdílné, shodné a podobné znaky
- objevuje více variant řešení např. hledání slov stejného či podobného významu, slova nadřazená a podřazená, souřadná)
- žák ověřuje správnost řešení problémů, osvědčené postupy, aplikuje při řešení obdobných problémových situací (např. vyjmenovaná slova – aplikuje u slov příbuzných)
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- **kompetence komunikativní**

- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky v logickém sledu, souvisle, výstižně a kultivovaně (sloh popis – vyprávění) v ústním i písemném projevu
- naslouchají promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- zapojují se do diskuse, vyjadřují svůj názor, používají své argumenty
- rozumí textu přiměřeně svému věku
- využívají informační a komunikační prostředky (počítačové programy, obrázky)
- využívají získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů k druhým lidem a ke spolupráci s nimi (skupinové vyučování)

- **kompetence sociální a personální**

- učí kooperaci při práci ve skupinách
- přispívá k poznávání pravidel dialogu naslouchat soustředěně druhému, neskákat do řeči, nechat domluvit, vhodně reagovat otázkami, střídání rolí mluvčího a posluchače)
- žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém, podporuje sebedůvěru
- snaží se ovládat své chování, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení

- **kompetence občanské**

- žák respektuje názory druhých lidí
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- utváří v žácích pocit odpovědnosti za své zdraví a bezpečnost
- zná práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým díkům (např. výstavy, exkurze do muzea, knihovny, divadla)

- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit (soutěže, turnaje)
 - seznamuje se s tím, že společnost se řídí určitými normami a zákony (chování v rodině, ve škole), pomoc slabším, nemocným, cizím státním příslušníkům)
 - utváří v žácích pocit odpovědnosti za své zdraví a bezpečnost
- **kompetence pracovní**
 - podporuje vytváření základních pracovních návyků
 - vede žáka k organizování, efektivnímu plánování učení, k sebehodnocení (co je nejdůležitější – klíčová slova)
 - vyjádření způsobů výuky učitele, které žákům vyhovují
 - dodržování vymezených pravidel (při výuce čtení – hlasitost, plynulost, správná výslovnost hlásek)

Metody výuky

- Poznávací – pozorování, rozhovor, doplňovací cvičení
- Motivační – ilustrace, říkadla, pohádky, příběhy, hry, soutěže, hádanky
- Skupinové vyučování
- Ústní a písemné zkoušení
- Samostatná práce žáků

Výchovný obsah

- Viz tabulky s učebními plány
- Učivo – výstupy
- V předmětu český jazyk a literatura se realizují průřezová témata:
 - osobnostní a sociální výchova OSV
 - výchova demokratického občana VDO
 - multikulturní výchova MuV
 - mediální výchova MeV

Průřezová témata

- OSV
- cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění (typ cvičení: pozoruj obrázek, vypravuj, uspořádej obrázky, porovnání obr., malované čtení, rébusy)
- cvičení problémové (typ: co do řady nepatří, kritéria třídění)
- rozvoj jazykové tvořivosti (např. vymýšlení nadpisu textu, dokončení textů)

Morální rozvoj

- řešení problémů, rozhodovací dovednosti (ve skupinovém vyučování)
- prostřednictvím textů pohádek a příběhů se žáci seznamují se základními hodnotami, jako je dobro, zlo, spravedlnost, pořádek, odměna, trest)
- poznávají co je přátelství, tolerance
- učí se vyjadřovat tyto kvality svým chováním
- v kolektivu třídy poznávají výhody vzájemné spolupráce
- připravují se na soutěž a učí se přijímat výhru i prohru
- VDO
 - Občanská společnost a škola (demokratické vztahy ve škole, aktivní zapojení žáků do žákovské samosprávy od 3. ročníku)
 - Exkurze do knihovny (mezilidské vztahy v knihách, uspořádání společností, řešení konfliktů nových situací) fiktivní a reálný svět v knihách)

- MuV
 - Kulturní diference – jedinečnost každého člověka
 - respektování zvláštností různých etnik, cizích příslušníků
 - lidské vztahy – právo všech lidí žít společně, tolerance, spolupráce bez ohledu na příslušnost
 - uplatňování principu slušného chování (např. nový žák ve třídě)
 - umět se vžít do role druhého
 - nástěnky, besedy o různých etnických skupinách a kulturách (pohlednice, zážitky z cest do zahraničí)

- MeV
 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 - pěstování přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování, zábavních prvků od informativních a významných
 - chápání podstaty mediálního sdělení od 4. roč.
 - slohová výuka – vymýšlení zpráv, lidí, reklam – manipulace
 - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 - rozdíl mezi reklamou a zprávou
 - besedy

Hodnocení

- Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí § 51 – § 53 zákona č. 561/2004 Sb. a č. 48 Sb.
- Hodnocení žáků na prvním stupni plní i funkci motivační, převládá pozitivní hodnocení.
- Sebehodnocením žáka začíná hodnocení jednotlivce (soulad s hodnocením učitele, kritičnost, vlastní posuzování svých znalostí a dovedností).
- Hodnocení jednotlivce vychází z klasifikačního řádu (klasifikační stupně).
- Dále učitel hodnotí vlastní pokrok žáka, i dílčí přiblížení se k vytčenému cíli, především u žáků prospěchově slabších a u žáků SPU (slovní hodnocení)
- Hodnocení ve skupině – učitel hodnotí ochotu spolupráce, schopnost skupiny obhájit své názory, schopnost reprodukovat osvojené dovednosti a schopnosti (kultivovanost, plynulost a věcnost projevu, zvládnutí jazykových dovedností, správné tvary slov,...)
- Hodnocení vlastního rozšiřování schopností i dovedností (používání dalších komunikačních prostředků, knihy z domácí knihovny, práce s počítačem, vlastní zkušenosti)

Vzdělávací obor český jazyk a literatura

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy – 1. období (OVO)

Žák

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Očekávané výstupy – 2. období (OVO)

Žák

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti

Učivo (U)

čtení

- praktické čtení (technika čtení, čtení pozorně, plynulé, znalost orientačních prvků v textu)
- věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)

naslouchání

- praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem)
- věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)

mluvený projev

- základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)
- vyjadřování závislé na komunikační situaci

- komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu
- základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)
- mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

písemný projev

- základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)
- technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)
- žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování

Jazyková výchova

Očekávané výstupy – 1. období (OVO)

Žák

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Očekávané výstupy – 2. období (OVO)

Žák

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova víceznačná
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje

Učivo (U)

- zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- tvarosloví – slovní druhy, tvary slov
- skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

Literární výchova

Očekávané výstupy – 1. období (OVO)

Žák

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Očekávané výstupy – 2. období (OVO)

Žák

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Učivo (U)

- poslech literárních textů
- zážitkové čtení a naslouchání
- tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

1. období – 1. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	– komunikační situace: omluva, žádost – dialog, mluvčí a posluchač	OSV – Osobní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání – 1. roč.
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí	– rozvíjení znělého hlasu – nácvik přiměřeného tempa	Hv – tempo, frázování

vhodné tempo řeči	řeči a správného dýchání	
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	– dodržování hygienických návyků správného psaní	Prv – zdraví
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	– hláskosloví, stavba slov, nauka o slově – jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká, nácvik správné výslovnosti, čtení a psaní	
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku	– reprodukce textu – přednes básně nebo úryvku prózy	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika – 1. roč.
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	– volná reprodukce textu, dramaturgie pohádky, povídky nebo básně – vyprávění pohádky nebo příběhu podle obrázkové osnovy	Dramatická výchova

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

1. období – 2. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	– četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků – uplatnění přirozené intonace	OSV – Osobní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání – 2. roč.
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	– komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva dialog, mluvčí a posluchač	
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	– výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů zdvořilostní obraty	
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	– rozvíjení znělého hlasu – nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	Hv – tempo, frázování
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	– členění jazykového projevu	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	– správné tvary písmen abecedy – plynulý a úhledný písemný projev	

	– opis a přepis jednoduchých textů	
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Vv - ilustrace
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	– hláskosloví, stavba slov, nauka o slově – dělení slov na slabiky, na konci řádku	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	– slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	– třídění slov – seznamování se s některými slovními druhy	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	– souvislý mluvený projev – význam slov	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	– věta a souvětí – spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	– druhy vět podle postoje mluvčího výběr vhodných jazykových prostředků	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

1. období – 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	-čtení uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků uplatnění přirozené intonace – čtení hlasité i tiché orientace v textu	
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů – zdvořilostní obraty	
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace	

v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	– rozvíjení znělého hlasu návik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	Hv – tempo, frázování
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	– členění jazykového projevu	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	– souvislé jazykové projevy – využívání jednoduché osnovy – popis předmětu, telefonování, přání, pozdrav na pohlednici	
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	– dodržování hygienických návyků správného psaní	Prv – zdraví
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	– automatizace psacího pohybu – odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	– plynulý a úhledný písemný projev	
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	– vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací	Vv - ilustrace
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	– slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu – vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	
rozlišuje slovní druhy	– ohebné a neohebné slovní druhy – podstatná jména, jejich číslo a rod – rozlišování pádů – slovesa, jejich osoba číslo a čas – časování sloves v budoucím a minulém a přítomném	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojky a jinými spojovacími výrazy	– věta a souvětí – spojky a jejich funkce, spojovací výrazy – stavba souvětí a stavba věty jednoduché základní skladební dvojice	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

2. období – 4. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<u>Žák:</u>	<u>Mluvnice:</u>	
žák užívá různé podoby slova, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená	význam slova, slova citově zabarvená	
rozlišuje část předponovou, příponovou, kořen slova kořen slova	stavba slova	
rozpoznává předpony a předložky, pravopis jejich psaní	předložky	
používá i-y po obojetných souhláskách uvnitř slov u vyjmenovaných a příbuzných slov	vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z	
poznává slovní druhy ohebné a neohebné	slovní druhy- ohebné, neohebné	
skloňuje podstatná jména	vzory podstatných jmen	
časuje slovesa, rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací	infinitiv sloves, určité slovesné tvary, slovesné způsoby	
určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy	stavba věty	
určuje podmět a přísudek, píše i-y v přičestí minulém	shoda podmětu s přísudkem	
ovládá pravopis vlastních jmen států, ulic, zeměpisných názvů		vlastivěda
	<u>Sloh:</u>	
sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce	osnova, nadpis, členění projevu, vypravování	S, U
dodržuje následnost dějové složky	popis	přírodověda
telefonuje, píše dopis a adresu	formy společenského styku	
	<u>Čtení a literární výchova:</u>	
čte správně, plynule, členění věty	rozvoj techniky čtení tiché čtení s porozuměním	
vyhledává informace v učebnicích	tvořivá práce s literárním textem	

čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů	výběr četby podle zájmu	
dramatizuje rozhovory o knihách, besedy o ilustracích	základy literatury	
využívá školní knihovnu, vede čtenářský deník		
navštěvuje divadelní a filmová představení beseduje o nich		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

2. období – 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy
<u>Žák:</u>	<u>Mluvnice:</u>	
žák si průběžně osvojuje jazyky jako nástroj dorozumívání	mateřský jazyk jako prostředek dorozumívání	
určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slovtvorné základy, jak byla slova odvozena, cvičí pravopis, užívá správné koncovky	stavba slova: odvozování slov předponami a příponami, části slova, kořen, který je společný pro všechna příbuzná slova souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene přídavná jména odvozená od podstatných jmen zakončena na s - ský - ští	
osvojuje si základní význam předpon	zdvojené souhlásky, předpony s-, z-, vz-	
používá předložky v praxi	předložky s, z	
získává dovednosti užívat	skupiny bě-, bje-, vě-, vje-,	
v praxi skupiny bě- bje-, vě-, vje-, pě-, mě-, mně-	pě-, mě-, mně-, (bje-, vje- tam, kde se setká předpona ob-, v-, s kořenem na je), dělení slov na konci řádků	
docvičuje učivo, dovede používat dovednosti o vyjmenovaných slovech v praktických cvičeních	pravopis i - y po obojetných souhláskách (mimo koncovku)	
píše pravopisně správně vlastní jména	vlastní jména: víceslovné názvy států, jména národností, názvy uměleckých děl, novin a časopisů	
osvojuje si užívání a určování slovních druhů	tvarosloví: slovní druhy	

určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru	mluvnické kategorie podstatných jmen, přídavná jména	
rozezná mluvnické kategorie sloves	slovesa	
vštěpuje si do paměti správné tvary podmiňovacího způsobu	podmiňovací způsob	
nahrazuje podstatná jména zájmeny	Zájmena: jejich druhy, zájmena osobní	
vyhledává je v textu	číslovky	
určuje základní větné členy, rozvíjející skladební dvojice	skladba – základní a rozvíjející větné členy	
vyhledává různé podměty	podmět vyjádřený a nevyjádřený	
užívá několikanásobných podmětů ve větách	podmět několikanásobný	
píše správné i-y v koncovkách příčestí minulého	přísudek slovesný, shoda podmětu s přísudkem	
užívá vhodných spojovacích výrazů	věta jednoduchá a souvětí	
	<u>Sloh:</u>	
sestavuje osnovu textů	reprodukce jednoduchých textů, vypravování	
procvičuje dovednosti vypravovat	popis	
je schopen napsat dopis a jeho části	dopis, vyjadřování v běžných komunikačních situacích	
	Čtení a literární výchova:	
čte plynule, s porozuměním, nahlas a potichu	výrazné hlasité čtení, předčítání textu, recitace	
rozumí přiměřeně složitému sdělení, reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatného, vyjadřuje své názory, tvoří text	volná reprodukce přečteného textu	
vede čtenářský deník, orientuje se v dětské literatuře, pozná hlavní myšlenku	zápis textu	
navštěvuje divadelní a filmová představení	divadelní a filmová představení	
využívá různých zdrojů informací, slovníky, katalogy, encyklopedie, internet		

7.1.2 Anglický jazyk 1-5

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 1. a 2. ročníku, 3 hodiny týdně třetím, čtvrtém, pátém, šestém, sedmém, osmém a devátém ročníku, výuka začíná od prvního ročníku a pokračuje až do devátého ročníku. Anglický jazyk se učí všichni žáci třídy. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět se cizím jazykem v běžných situacích a hovořit o jednoduchých tématech. Žáci rovněž porozumí čtenému textu, který výběrem slov a tempem odpovídá jejich jazykové úrovni.

Výuka seznamuje žáky se zeměmi, jež tímto jazykem hovoří, a s reáliemi zejména Velké Británie a USA. Znalost jiných kultur a cizího jazyka vede žáky k pochopení cizojazyčných kultur, jejich toleranci a komunikaci s nimi.

Druhý stupeň plynule navazuje na první stupeň, procvičuje se větná skladba, slovní zásoba, pozornost je věnována poslechu, čtení a jednoduché konverzaci. Výuka probíhá v učebně anglického jazyka. K dispozici jsou gramatické mapy, mapy VB, USA, Austrálie, Londýna, poslechová CD, slovníky a další pomůcky. Žáci mají učebnice, pracovní sešity a mají možnost objednání časopisů PLAY a R&R. Cílem výuky je u žáků dosáhnout jazykové úrovně A1 na prvním stupni a úrovně A2 u žáků druhého stupně podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky stanového EU.

Úroveň A1:

Žák:

- rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá.
- Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá.
- Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Úroveň A2:

Žák:

- rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblasti, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání).
- Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech.
- Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Žák chápe cizí jazyk jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání, rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k učení

Žák:

- plánuje a organizuje vlastní učení (osvojování slovní zásoby, fráze, gramatika)
- vytváří vlastní portfolio (soustřeďuje soubor svých úspěchů)
- vyhledává a třídí informace (gramatika, slovní zásoba, reálie)
- orientuje se ve slovnících, vyhledává na internetu, v knihovně
- posuzuje vlastní pokrok a výkon (učivo ovládám, ovládám s pomocí, dělám chyby a musím na sobě ještě pracovat)

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání klíčových slov
- navádí k formulování hlavních myšlenek
- oceňuje vhodné otázky a odpovědi
- motivuje žáky k práci
- oceňuje jejich pokrok v učení

- Kompetence k řešení problémů

Žák:

- využití vlastních zkušeností a poznatků při čtení cizojazyčného textu i řečových dovednostech, maximální využití osvojené slovní zásoby
- vyhledávání potřebných informací v encyklopediích, na internetu, v literatuře
- v řečových dovednostech dovede využít slovní zásoby
- využívá možnosti k ověření svých schopností v praxi (objednat si jídlo, vysvětlit cestu, ...)
- je kritický ke svým schopnostem, uvědomuje si nutnost zdokonalovat se průběžně

Učitel:

- udržuje tvůrčí atmosféru ve třídě
- umožňuje přístup k informačním zdrojům

- Kompetence komunikativní

Žák:

Využití řečových dovedností – 1. stupeň ZŠ:

receptivní dovednosti:

- rozumí známým slovům a větám
- rozumí jednoduchým materiálům (obrázky, časopisy, poslech)
- umí číst známou slovní zásobu – vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci

- vytvoří odpověď na otázku – umí využívat a hledat v dvojjazyčném slovníku

produktivní dovednosti:

- vyplní své základní údaje do jednoduchého formuláře
- sestaví gramaticky a formálně správné jednoduché sdělení v písemné i mluvené formě
- reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu a to písemně i ústně
- jednoduchá konverzace
- obmění text se zachováním smyslu věty (dle slovní zásoby)

interaktivní dovednosti:

- aktivně se zapojí do jednoduché konverzace (pozdravit, rozloučit se, základní informace, ...)

Využití řečových dovedností – 2. stupeň ZŠ:

receptivní dovednosti:

- čte plynule a foneticky správně přiměřený text
- rozumí obsahu jednoduchého textu v učebnici a používaných materiálech (obrázky, doplňovačky, fráze, odpovědi)
- rozumí jednoduché konverzaci
- odvodí pravděpodobný význam neznámých slov v textu
- používá dvojjazyčný slovník, vyhledá význam slova ve významovém slovníku

produktivní dovednosti:

- sestaví jednoduché sdělení písemné i ústní související se životem rodiny, školy a probíranými tematickými okruhy
- tvoří správně krátké texty
- vyžádá jednoduchou informaci
- stručně reprodukuje obsah přiměřeného textu, konverzace, projevu

interaktivní dovednosti:

- jednoduchým způsobem se domluví v běžných situacích, zapojí se do hovoru, podá informace

Učitel:

- vytváří atmosféru nasloucháním druhých
- spojuje poslouchání s pozorováním
- dbá o zapojení co největšího počtu žáků do činností

- **Kompetence sociální a personální**

Žák:

- spolupracuje ve skupině, osvojí si práci v týmu (konverzace, práce s mapou, reálie anglicky mluvících zemí)
- přispívá k upevnování mezilidských vztahů v týmu a v kolektivu třídy (pomůže fyzicky i radou spolužákovi)
- efektivně spolupracuje v týmu (vyhledává a řeší zadané dílčí úkoly – internet, liter., učebnice,...)
- respektuje výsledky druhých spolužáků
- pracuje tak, aby byl se sebou spokojen
- umí se objektivně ohodnotit

Učitel:

- hodnotí dokončené aktivity
- nechává prostor pro pocity a nálady žáků
- metody kooperativního učení

- **Kompetence občanské**

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí (porovnání mentality jiných národů)
- odmítá útlak a hrubé zacházení (př. válka Sever proti Jihu – Amerika)
- uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni
- chová se zodpovědně v krizových situacích (př. evakuace)
- aktivně se zapojuje do kulturního dění (znalost kulturních tradic anglicky mluvících zemí, zejména VB a USA)
- respektuje požadavky na ŽP (př. témata: neplývejte vodou, elektřinou, sbírejte starý papír, atd.)

Učitel:

- vede žáky k jejich vlastnímu názoru
- dává možnost výběru aktivit při hodině
- respektuje rozdíly mezi žáky

- **Kompetence pracovní a digitální**

Žák:

- umí používat slovníky, internet
- přizpůsobí se požadavkům skupiny
- pracuje s ohledem na sebe, kolektiv i prostředí
- dokáže si stanovit cíle svého dalšího studia (uvědomuje si prospěšnost znalosti cizího jazyka)
- je schopen získat si údaje a požadavky pro svou budoucí profesi

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za společný úkol
- trvá na dodržování zadání a termínů

Vyučovací metody

Poznání

- slovní metody (výklad, rozhovor, diskuse, interpretace textu)
- práce s učebnicí
- demonstrační metody (obrázky, mapy, tisk, audiovizuální výuka)
- činnosti – PC, slovníky

Vyučovací proces

- motivace – čtení ukázek, rozhovor
- expozice – referát, výklad
- fixace – skupinová práce, samostatná práce
- klasifikace – prezentace, prověřování znalostí

Spolupráce

- žák a učitel – diskuse, modelové situace, role
- mezi žáky navzájem – diskuse, modelové situace, role

Organizace výuky

- hromadná
- skupinová

Průřezová témata

VMEGS:

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

projekt: představení států

- nástěnka na chodbě
- zvyky, tradice, symbolika, jídlo, kultura, jazyky, mapy, pohlednice, články, atd.
- žáci třetího až devátého ročníku nosí vlastní materiály průběžně během roku

MUV:

- Kulturní diference
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Sociální smír a solidarita

celoroční projekt

- nástěnka na chodbě

- obrázky, články – svět a různé rasy

Vzdělávací obsah – viz. Tabulka

Hodnocení jednotlivce:

- vychází z klasifikačního řádu
- hodnocení pokroku žáka
- pozitivní hodnocení
- cesta vnější motivace k vnitřní motivaci (sebehodnocení, žákovské portfolio)
- Hodnocení ve skupině (při pokusu, aktivitě, prezentaci):
- ochota spolupracovat
- obhájení práce
- písemný projev

Sebehodnocení:

- vlastní portfolio (nashromážděné úspěchy písemné, obrazové, foto, video); každý žák zpracovává sám
- vypsaná témata: učivo ovládám, ovládám s pomocí učitele, dělám chyby a musím na sobě ještě pracovat

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 1. - 3.

Časová dotace: 1, 1, 3 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Pozdravy (Hello!)	Umí pozdravit, rozloučit se, zeptá se na jméno a odpoví, napočítá do 10, rozezná barvy
Moje škola (My school)	Pojmenuje školní potřeby a nábytek, časuje sloveso to be pro osoby – I, you, he/she, zeptá se na věk a odpoví
Hračky (Favourite toys)	Pojmenuje základní hračky, správně použije předložky – in, next to, on, under, odpoví na otázku: Where is it?
Rodina (My family)	Pojmenuje základní členy rodiny, správně použije přídavná jména pro popis osob – beautiful x ugly, happy x sad, old x young
Domácí zvířata (Our pets)	Vyjmenuje domácí mazlíčky a vytvoří množné číslo koncovkou -s, použije přídavná jména pro popis zvířat – big x small, clean x dirty, long x short
Tělo (My face)	Pojmenuje části obličeje, pomocí slovesa HAVE GOT, přídavných jmen a číslovek popíše svůj obličej (I have got two ears....)
Zvířata (Wild animals)	Pojmenuje divoká zvířata, pojmenuje základní části těla zvířat (arm, foot, hand, leg, tail), procvičuje sloveso have got
Oblečení (My clothes)	Pojmenuje základní oblečení, procvičuje věty pomocí have got, přídavných jmen a barev
Koníčky (Fun time!)	Popíše mimoškolní aktivity (play football, ride a bike,...), Pomocí slovesa CAN tvoří otázky: Umíš...?, pomocí can odpovídá kladně i záporně
Dopravní prostředky (At the funfair)	Vyjmenuje druhy dopravních prostředků, Naučí se formu přítomného času průběhového pro osobu I – I am flying.
Dům (Our house)	Vyjmenuje jednotlivé místnosti v domě a aktivity (eat, watch TV,...), tvoří věty v přítomném čase průběhovém pro osoby I, you, he/she
Jídlo a pití (Party)	Pojmenuje základní druhy jídla a pití, ovoce a zeleninu, tvoří věty s frází I

time!)	like.../ I don't like ... (Mám rád / nemám rád)
--------	---

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 4.

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Pozdravy (Hello again!)	Pozdraví, představí se a některé členy rodiny, a řekne svůj i jejich věk, napíše a správně vysloví číslovky 1-10, barvy a předložky
Škola (Back to school)	Pojmenuje další předměty a pomůcky ve škole, Pomocí fráze There is / there are popíše třídu, používá předložky, naučí se číslovky 11 -20
Hry (Play time)	Pojmenuje nové hračky a hry, správně používá zájmena ukazovací this / that, these / those, ptá se pomocí fráze: Whose is it?, poslouchá krátké příběhy a písně
Doma (At home)	Pojmenuje nábytek v jednotlivých místnostech domu, odpovídá na otázku Whose is it? – Je to moje / tvoje.
Rodina (Meet my family)	Pojmenuje členy širší rodiny (aunt, uncle, cousin), Tvoří věty pro popis děje – přítomný čas průběhový – osoby I, you, he/she, vyjmenuje slovesa pohybu (fly, kick, jump,...)
Jídlo a pití (Dinner time)	Pojmenuje jídlo a pití, zeptá se na jídlo, které si žádá, poslouchá krátké příběhy a písně
Zvířata (At the farm)	Vyjmenuje zvířata z farmy, správně použije frázi I love ...So do I. Poslouchá krátké texty a písně, popíše zvířata a jejich části těla
Místa (My town)	Pojmenuje místa ve městě (hospital, park, shop,...), Umí vytvořit otázku na místo: Where is? Odpovídá pomocí předložek (in, front of, next to, between, behind)
Oblečení (Our clothes)	Užívá vazbu I am wearing..., he/she is wearing a sloveso have/has got Popíše oblečení své a svých spolužáků
Koníčky (Our hobbies)	Používá vazbu I like.../ I don't like, umí se zeptat Do you like...? A vytvořit krátkou odpověď, vyjmenuje volnočasové aktivity
Narozeniny (My birthday)	Vyjmenuje jídlo a pití, tvoří otázky na jídlo a pití: Would you like...? Can I have....?
Místa (On holiday!)	Pojmenuje místa pro dovolenou, tvoří otázky k dovolené, poslouchá krátké texty a písně

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 5.

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Základní a řadové číslovky Měsíce, roční období Abeceda Pozdravy, seznamování Školní potřeby	Odpoví na pozdrav, umí se představit, rozloučit. Zvládne vyhláskovat známá slova. Počítá od 1 do 100, zvládne jednoduché matematické operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení) Vyjmenuje měsíce, rozdělí je dle ročních období. Dokáže říci, kdy má narozeniny a použít řadovou číslovku. Používá rozkazovací způsob.
Názvy zemí a národností Osobní informace Koníčky	Používá názvy zemí a jejich obyvatel. Odpovídá na otázku: Where are you from? Časuje sloveso být – kladná a záporná věta, otázka

<p>Škola Londýn</p>	<p>Odpovídá na otázky doplňovací: What is your name? Where are you from? What is your nationality? Where do you live? When is your birthday? atd. Správně používá slovesa: love, like, hate Umí užít vazbu there is / there are a členy Napíše krátký e-mail Zná základní informace o Londýně.</p>
<p>Rodina Popis osoby Popis filmového hrdiny New York</p>	<p>Správně použije sloveso have got. Spojí sloveso být a přídavné jméno. Práce s textem - orientuje se v textu – popis osoby. Popíše rodinu, vyjmenuje její členy a popíše je Seznámení s New Yorkem</p>
<p>Denní režim Čas Volnočasové aktivity Irsko</p>	<p>Správně použije přítomný čas prostý, tvoří kladné a záporné věty a otázky. Příslovce používaná v přítomném čase. Seznámení s Irskem. Je schopný hovořit o svém denním režimu, školním rozvrhu. Odpovídá na otázku: Kolik je hodin?, použití času ve větách. Odpovídá na otázku: How often...? Pracuje s textem: interview</p>
<p>Dům a jeho vybavení Bydlení Úklid domu: dobré a špatné návyky Los Angeles</p>	<p>Osobní a přivlastňovací zájmena - umí vyjádřit vlastnictví Správně používá předložky místa. Zájmena v předmětovém tvaru. Modální slovesa: have to, must, mustn't = je schopný říci, co musím, nemusím či nesmím udělat. Umí jednoduše popsat dům. Seznámení s městem Los Angeles.</p>
<p>Oblečení, móda Nakupování Ceny Praha</p>	<p>Tvoří a používá přítomný čas průběhový. Je schopný správně použít sloveso can, can't. Odpovídá na otázku: How much...? Základní poznatky o Praze.</p>
<p>Halloween, Vánoce, Sv. Valentýn, Velikonoce</p>	<p>Seznámení s některými zvyky, které se pojí s těmito svátky.</p>

7.2 Matematika a její aplikace

Matematika 1-5

7.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Matematika a její aplikace je v základním vzdělání založena na aktivních činnostech, které jsou typické pro její užití v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Vzdělávání klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům.

Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii a způsoby jejich užití. Matematika je rozdělena na čtyři tematické okruhy:

- Čísla a početní operace dovednost provádět operaci
- Algoritmické porozumění (proč se operace provádí stanoveným postupem)
- Významové porozumění (propojení operace s reálnou situací, př. slovní úlohy)
- Žáci se učí získávat číselné údaje měřením, odhadem, výpočtem a zaokrouhlováním.

Závislosti, vztahy a práce s daty, poznávání typů změn a závislostí

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění, k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití, k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu

- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi, k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Matematika je vyučována jako samostatný předmět v 1. ročníku 4 hodiny týdně, v 2., 3., 4. a 5. ročníku 5 hodin týdně.

Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce a všechny dostupné pomůcky (tabulky, opakovací karty, nástěnné tabule, počítadla, geometrické modely, čtvercová síť..)

Matematika a její aplikace

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Číslo a početní operace

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Učivo

- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- násobilka
- vlastnosti početních operací s přirozenými čísly
- písemné algoritmy početních operací

Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, posloupnosti čísel

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky

Učivo

- závislosti a jejich vlastnosti
- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

Geometrie v rovině a prostoru

Očekávané výstupy 1. období

Žák

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici)
- užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Učivo

- základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- délka úsečky, jednotky délky a jejich převody
- obvod a obsah obrazce
- vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- osově souměrné útvary

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Učivo

- slovní úlohy

- číselné a obrázkové řady
- magické čtverce
- prostorová představivost

Geometrie v rovině a prostoru

- žáci určují a znázorňují geometrické útvary, geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují kolem nás
- uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah (povrch a objem)
- zdokonalují svůj grafický projev

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- rozvíjí uplatnění logického myšlení
- žáci se učí řešit problémové situace, úlohy z běžného života
- třídí údaje, provádí situační náčrty
- řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i žáky v matematice méně úspěšné

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (počítačové programy, kalkulátory) a některé další pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Učitel:

- **Kompetence k učení**

- učí žáky přesnému vyjadřování včetně symboliky (čísla, znaky, větší, menší, rovná se)
- zdokonaluje grafický projev (geometrie)
- rozvíjí kombinatorické a logické myšlení
- pomáhá žákům při provádění zápisů při řešení úloh (slovní úlohy – výpočet operace, slovní opověď)
- vede žáky k ověřování výsledků (např. provádění zkoušky opačnou operací, záměna sčítanců)

- **Kompetence k řešení problémů**

- rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematičnosti a přesnosti
- učí provádět plán, řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků
- klade otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti (co jsme vypočítali, co ještě máme vypočítat)
- zařazuje metody, při kterých žáci docházejí k řešení a závěrům sami, umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, podněcuje je, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení, dodává sebedůvěru

- **Kompetence komunikativní**

- zdokonaluje přesné a stručné vyjadřování žáků užíváním matematického jazyka, včetně symboliky
 - učí žáka vhodně reagovat na otázky učitele směřující k vyřešení matematických úloh
 - učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- **Kompetence sociální a personální**
 - vede ke spolupráci ve skupině, ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematického problému (skupinové vyučování – řešení slovních úloh s využitím několika početních operací a odpověď)
 - přispívá k respektování různých hledisek a variant řešení
 - umožňuje každému žákovi zažít úspěch, podněcuje je k argumentaci, zdůvodnění zvoleného postupu řešení, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- **Kompetence občanské**
 - při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učí je hodnotit svoji práci, výsledky práce, práci ostatních (př. Výměna vlastních prací se spolužákem – kontrola – hra na učitele)
 - vede žáky k ohleduplnosti a taktu, učí je vnímat složitosti světa
- **Kompetence pracovní**
 - vede žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech za využití názorných pomůcek (hra na obchod – početní operace: sčítání, odčítání)
 - zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů, a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů (např. prvouky, - ovoce, zelenina, zvířata, HV – počítání dob v rytmu)
 - vede žáky správnému užití vybavení, techniky a pomůcek
 - vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů
- **Kompetence digitální:**
 - klade důraz na zpracování dat, vytváření grafů, práci se vzorci, jednoduché výpočty s využitím základních programů

Metody výuky

- Poznávací – pozorování (cvičení s č. osou, uspořádej – seřaď podle velikosti)
 - Problémové vyučování – (doplň číselnou řadu)
 - Skupinové vyučování
 - Motivační metody
 - Hádanky, kvízy, sudoku, křížovky, hry s kostkami, člověče nezlob se, puzzle, počítačové programy)
 - Ústní a písemné zkoušení
 - Samostatná práce žáků
- Vzdělávací obsah
 - Viz tabulky učivo - výstupy

Hodnocení

- Sebehodnocením se žák učí kriticky posuzovat vlastní postupy, při řešení matematické úlohy, poznává kritéria hodnocení učitele, který žáky neustále podněcuje. Učitel kladně hodnotí i pokrok tzn. dílčí úspěch při řešení složitějších logických činnostech, návodnými sděleními žáka posouvá blíže k vyřešení úloh. Hodnocení ve skupině – bodové hodnocení, klasifikační stupně, slovní hodnocení, posuzuje se správnosti početní operace, výsledek
- schopnost přizpůsobivosti taktu, ochoty spolupráce, vhodného postupu řešení
- slovní hodnocení se uplatňuje u žáků s SPU
- kladně se posuzuje, i pokud nabídne několik variant řešení, které směřují k dosažení konečného výsledku

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

1. období – 1. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy
čte a zapisuje číslice 0 až 20, rozlišuje význam méně, více, první, poslední, větší, menší apod. seřazuje čísla podle velikosti seznamuje se s číselnou osou a orientuje se na ní, používá matematické symboly +, -, =, <, > zapisuje, přečte a řeší příklady na sčítání a odčítání do dvaceti bez přechodu přes desítku provádí rozklad na desítky a jednotky řeší jednoduché slovní úlohy	počítání do dvaceti	Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání Vv- obrázky stejného druhu podle počtu Vv, Pč – znázornění slovní úlohy
rozlišuje a pojmenuje jednoduché geometrické útvary modeluje jednoduché geometrické útvary v rovině poznává geometrická tělesa: krychle, koule geometrické útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev orientuje se v prostoru: nahoře, dole, před, za apod. používá značku pro litr, kilogram, metr, korunu	geometrie jednotky	Vv, Pč – užití barev, vystřihování, modelování Prvouka

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

1. období – 2. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata,
--------	-------	-------------------

		mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy
zapisuje a řeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem	počítání do dvaceti	osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
čte a zapisuje čísla do sta zakresluje čísla do sta na číselné ose porovnává čísla do sta, čísla seřazuje vzestupně i sestupně sčítá a odčítá čísla do sta používá a počítá příklady se závorkami	počítání do sta	
provádí zápis slovní úlohy řeší slovní úlohy s výpočty do sta	slovní úlohy	
seznáší se s principem násobilky v oboru do 50	násobení do 50	
orientuje se v kovových mincích a papírových bankovkách do storkoruny, platit a jakými bankovkami, kolik mu bude vráceno	mince a bankovky	Vv-výroba papírových mincí bankovek
připraví si pomůcky na rýsování (tužka, pravítko) definuje pojem bod, přímka, čára, úsečka narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky rozlišuje přímku, přímou a křivou čárou porovná úsečky podle velikosti pozná geometrická tělesa krychli, kvádr, kouli, válec	geometrie	Vv, Pč- znázorňování, modelování

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

1. období – 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy
používá a rozumí symbolům pro násobení a dělení násobí a dělí v oboru malé násobilky řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky	malá násobilka	
osvojí si sčítání a odčítání dvojciferným číslem z paměti (typ příkladů 34+25, 67-56) sčítá a odčítá dvojciferným číslem písemně řeší slovní úlohy v oboru do sta	počítání v oboru do sta	

zapisuje a přečte čísla do tisíce porovnává, seřídí vzestupně a sestupně čísla do tisíce vyznačí čísla do tisíce na číselné ose sčítá a odčítá z paměti i písemně řeší slovní úlohy v oboru do tisíce seznáme se se zaokrouhlováním na desítky	počítání v oboru do tisíce	
řeší jednoduché rovnice utvoří plán řešení rovnice, sestaví rovnici a spočítá numericky přečte správně úlohu a chápe ji	rovnice	
rozlišuje jednotky délky mm, cm, dm, m jednotky délky používá k měření změří rozměry geometrických útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádří je ve vhodných jednotkách	jednotky délky	Prv - měření
narýsuje a označí bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec užívá a rozlišuje pojem přímka, polopřímka, opačná polopřímka, úsečka rozlišuje pojem kružnice, kruh, průsečík rozlišuje jehlan a kužel	geometrie	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

2. období – 4. ročník

Výstup	Učivo
Žák:	
	Číselný obor 0 - 1 000 000
počítá do 1 000 000, po statisících, desetitisících, tisících	čtení a zápis čísel, číselná osa, zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících
porovná čísla do 1 000 000 a řeší nerovnice	porovnání čísel do 1 000 000, řešení jednoduchých nerovnic
zaokrouhlí čísla na tisíce, sta, desítky, rozkládá čísla v desítkové soustavě	zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky
pamětně sčítá a odčítá čísla	sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 např. $2\ 700 + 4\ 600$
písemně sčítá a odčítá	
pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem	násobení a dělení čísel v daném oboru, pamětné násobení a dělení jednociferným číslem

písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem	písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrola výpočtu
písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu	písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením, pořadí početních výkonů, užívání závorek
řeší slovní úlohy se vztahy o x více (méně), x krát více (méně), řeší slovní úlohy na 2 až 3 početní výkony	
zapiše pomocí římských číslic 1,5, 10, 50, 100, 500, 1000	římské číslice, seznámení
názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku, řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny z daného celku, sečte zlomek se stejným jmenovatelem	Zlomek: celek, část, zlomek, polovina, čtvrtina, pětina, desetina, pomocí obrázků určovat části celku
určí vzájemnou polohu dvou přímek, sestrojí rovnoběžku s danou přímkou, sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce	<u>Geometrie</u> : vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, rovnoběžky, průsečík, kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek, vyznačování průsečíku kolmice, kolmost, rýsování kolmice, pomocí trojúhelníku s ryskou
narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem	kružnice, kruh, střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným středem a s daným poloměrem
určí a správně pojmenuje základní rovinné útvary, pozná, který je souměrný	osa souměrnosti, určování os souměrnosti, překládání papíru na obrázcích, souměrné tvary, rovnoramenný trojúhelník, rovnostranný trojúhelník
určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě	jednotky obsahu: cm^2 , mm^2 , m^2

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

2. období – 5. ročník

Výstup	Učivo
Žák:	
	Číselný obor 0 - 1 000 000
porovná přirozená čísla do miliardy a zobrazí je na číselné ose přečte zápornou teplotu na teploměru, znázorní záporné číslo na číselné ose	posloupnost přirozených čísel, číselná osa, zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě, čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose; seznámení se záporným číslem
řeší jednoduché nerovnice v oboru do miliardy	řešení jednoduchých nerovnic
zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky	porovnání přirozených čísel, zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky
sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti	pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel
písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla	písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel, písemné odčítání dvou přirozených čísel
písemně násobí až čtyřciferným činitelem	písemné násobení až čtyřciferným činitelem
písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem provádí kontrolu násobením	pamětné násobení a dělení, písemně dělit jednociferným a dvojciferným dělitelem
řeší jednoduché a složené slovní úlohy	řešení slovních úloh, provádění odhadů a kontroly výpočtů
zapiše a přečte desetinné číslo, řádu desetin a setin, zobrazí na číselné ose, zaokrouhlí desetinné číslo řádu desetin na celky, písemně sečte a odečte desetinné číslo řádu desetin a setin, užívá desetinné číslo v praktických situacích	Desetinná čísla: písemné sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin
přepíše a přečte větší čísla zapsaná římskými číslicemi a naopak	římské číslice, přepis větších čísel zapsaných arabskými číslicemi
vyjádří setinu zlomku a desetinným číslem	vyjádření části celku, zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem, desetina, setina, vyjádření setiny zlomkem a desetinným číslem
narýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník	Geometrie: rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem, rýsování pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku, konstrukce obdélníku a čtverce
vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce	výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce
převádí jednotky obsahu m^2 , dm^2 , cm^2 , mm^2	další jednotky obsahu: a, ha, km^2 , mm^2
řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku, čtverce, povrchu kvádru	
řeší slovní úlohy	Nestandardní aplikované úlohy a problémy: slovní úlohy

7.3 Informatika

Informatika 4., 5.

7.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 1. stupeň

Vzdělávací oblast Informatika se orientuje na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základních principů digitálních technologií. Žáci mají porozumět tomu, jakým způsobem funguje počítač a informační systémy. Žáci aktivně využívají informatické postupy a pojmy. Snaží se objevovat svět nové informatiky. Naučí se programovat různé robotické hračky nebo roboty. Výuka je zaměřena více na praktickou část. Na druhém stupni se jde do hloubky i v oblasti teoretické.

Na prvním stupni žáci formou různých her, experimentů, diskusí a dalších aktivit objevují svět digitálních technologií. Vytvářejí si jednodušší formou první představy o způsobech, kterými se hledají, zpracovávají, zaznamenávají a upravují data a informace. Žáci by měli být schopni popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Pokládají se základy uživatelských dovedností. Součástí je samozřejmě i bezpečnost a vhodné zacházení s technologiemi. Důležité jsou návyky a osvojování si dovedností, které vedou k prevenci rizikového chování.

Nová informatika je rozdělena do 4 vzdělávacích okruhů:

1. **Data, informace a modelování**
2. **Informační systémy**
3. **Algoritmizace a programování**
4. **Digitální technologie**

Rozvíjení digitální gramotnosti a digitálních kompetencí u žáků se odráží i v dalších předmětech školního vzdělání. Dovednosti a znalosti z této oblasti se uplatní při dalším studiu na druhém stupni základní školy, kde se rozšiřují.

Časové vymezení předmětu

Týdenní časové dotace:

- 4., 5. ročník: 1 vyučovací hodina

Do obsahu předmětu Informatika jsou integrována průřezová témata:

- Osobnostní a sociální rozvoj – okruh Kreativita
- Výchova demokratického občana – okruh Občanská společnost a škola
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – okruh Objevujeme Evropu a svět
- Enviromentální výchova – okruh Vztah člověka a prostředí
- Mediální výchova – okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Stavba mediálních sdělení; Vnímání autora mediálních sdělení; Fungování a vliv médií ve společnosti; Tvorba mediálních sdělení

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

K účelům realizace předmětu Informatika je určena specializovaná učebna výpočetní techniky.

Metody a formy realizace tohoto předmětu:

- metody sdělovací
- názorná ukázka
- samostatná práce
- skupinová práce
- práce s informačními zdroji
- využití multimédií
- projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení**

Žák:

- využívá různé způsoby, metody a strategie učení, které mu umožňují samostatně pracovat, organizovat a řídit vlastní učení
- vyhledává, třídí, propojuje informace
- využívá znalostí v praktickém životě
- v učení vidí smysl a jeho cíl
- posuzuje vlastní pokrok
- osvojuje si základní pojmy a vztahy
- využívá efektivně možnosti výpočetní techniky

- **Kompetence k řešení problémů**

Žák:

- používá různé způsoby vyhledávání, třídění různých zdrojů informací, které mu umožňují vyřešit daný problém
- dokáže ověřovat správnost řešení problémů
- hledá vhodná a efektivní řešení
- bere v úvahu více možností řešení
- postupuje při řešení systematicky
- snaží se zvolit správný postup při řešení problémů

- **Kompetence komunikativní**

Žák:

- správně, jasně, smysluplně, logicky formuluje své myšlenky a názory
- zná různé způsoby komunikace díky výpočetní technice
- využívá moderní komunikační prostředky – hlavně e-mail
- je schopen kritického myšlení

- je schopen se vyjadřovat na úrovni základních odborných termínů a pojmů spjatých s výpočetní technikou a informatikou
- komunikuje na odpovídající úrovni
- zdůvodňuje své postupy práce a řešení

- **Kompetence sociální a personální**

Žák:

- pracuje v určitých případech samostatně, ve dvojici i ve skupinkách
- je schopen poskytnout pomoc a na druhou stranu je schopen si o ní říct
- buduje si přiměřenou sebedůvěru
- samostatně rozvíjí vlastní osobnost
- je veden rozdělit a naplánovat práci ve skupinách
- podílet se na utváření příjemné atmosféry ve skupince
- naslouchá druhým a je schopen posoudit jejich názor
- respektuje názory ostatních
- využívá kritického myšlení

- **Kompetence občanské**

Žák:

- respektuje osobnost druhých lidí, jejich tempo, jejich názory
- je schopen spolupráce ve skupinkách
- dodržuje pravidla skupiny
- pracuje šetrně s výpočetní technikou
- uvědomuje si pojem životní prostředí, které je také spjaté s informativními a komunikačními technologiemi

- **Kompetence pracovní**

Žák:

- pracuje podle pokynů, rad, návodů a postupů
- hledá vlastní postup
- zná zdravotní a hygienická rizika při práci

- **Kompetence digitální**

Žák:

- systémově přistupuje k analýze situací a jevů
- nachází různá řešení a vybírá to nejvhodnější
- uvědomuje si, že týmová práce může být lepší než samostatná
- porozumí kódování informací a zorganizuje je
- komunikuje pomocí formálních jazyků, kterým rozumí i stroje
- posuzuje technická řešení z hlediska osobního, etického, bezpečnostního, právního, sociálního, ekonomického a kulturního

Hodnocení jednotlivce:

Vychází ze zákona č. 561 Sb.; zákon č. 48/2005 Sb.; RVP a z klasifikačního řádu.

Používají se individuální vztahové normy (hodnocení žákova výkonu v porovnání s předešlým výkonem) a pozitivní hodnocení (vnější motivace – pochvaly).

Formy hodnocení:

- kvantitativní (klasifikace – známka)
- kvalitativní (slovní hodnocení)

Druhy hodnocení:

- průběžné
- závěrečné

Metody hodnocení:

- zkoušení (ústní, písemné)
- pozorování, rozhovor, analýza výsledků činnosti

Hodnocení ve skupině:

- slovní hodnocení skupiny, popř. jednotlivce
- hodnocení skupin navzájem

Sebehodnocení:

- žák dovede hodnotit vlastní výkon (učivo ovládám, ovládám s pomocí učitele, dělám chyby, musím na sobě ještě pracovat)

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

4. ročník

VÝSTUP	UČIVO
<ul style="list-style-type: none">- přihlásí se jako uživatel- odhlásí se jako uživatel- vypne a zapne počítač- orientuje se ve spouštění jednotlivých aplikací- efektivně používá myš a dvojklik- vyzná se v jednotlivých klávesách- zná funkci základních kláves a využívá je- hraje hry	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE ZAČÍNÁME S POČÍTAČEM <ul style="list-style-type: none">- uživatelský účet- spouštění aplikací- práce s myší- dvojklik- psaní na klávesnici- kopírování- hraní s počítačem- okna, dialogová okna- hry
<ul style="list-style-type: none">- umí si vyhledat data a informace- zpracovává informace a data- přenáší data- ukládá data	DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ <ul style="list-style-type: none">- komunikace, informace, data- vyhledávání dat, informací- získávání dat- ukládání dat

<ul style="list-style-type: none"> - umí otevřít webový prohlížeč - umí vkládat internetové adresy - vyhledává informace na internetu - ukládá informace 	<p>DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ</p> <p>INTERNET</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlížeče webových stránek - internetové adresy - vyhledávání na internetu - ukládání informací z internetu - nebezpečí ze sítě - hesla - vhodné chování na internetu - kyberšikana
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve školním IS 	<p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY (obecně)</p> <ul style="list-style-type: none"> - informační systém - informační systém ve škole
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje se složkami a disky - vytvoří vlastní složku - kopíruje, ukládá, přejmenovává složky nebo soubory - maže složky nebo soubory - přesouvá složky nebo soubory - vyhledává v počítači soubory 	<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p> <p>PRÁCE SE SLOŽKAMI A SOUBORY</p> <ul style="list-style-type: none"> - složky, disky - tvorba složky - přejmenování složky - vymazání složky - přesouvání a kopírování složky - hledání souborů a složek - jejich otevírání a zavírání
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v blokově orientovaném programovacím jazyku - řeší efektivně problémy - vytvoří jednoduchý program - umí pracovat s danou robotickou hračkou 	<p>PROGRAMOVÁNÍ A ALGORITMIZACE</p> <ul style="list-style-type: none"> - blokově orientovaný programovací jazyk - řešení problémů - postup programu - robotické hračky

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
5. ročník

VÝSTUP	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem data, informace - vysvětlí, co je to program - chápe, co je dokument - vysvětlí, co je to Cloud a na co se používá - umí použít značky, piktogramy, symboly - hledá informace v různých modelech 	<p>DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - data, informace - program - dokument - Cloud - značky, piktogramy, symboly, kódy pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace - myšlenkové mapy - schémata, tabulky, diagramy
<ul style="list-style-type: none"> - využívá různé klávesy a jejich funkci na klávesnici - ukládá, otevírá a pojmenovává soubor - kreslí v programu - obrázek upraví - edituje a formátuje text - upraví písmo a odstavec - využívá odrážky a číslování - vloží a následně upraví tabulku - využívá funkci tabulátorů 	<p>DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ</p> <p>TEXTOVÝ EDITOR</p> <ul style="list-style-type: none"> - klávesa Insert, CapsLock, Backspace, Delete - ukládání souboru - úprava WordArtu – barva, tvar, trojrozměrný efekt, stíny - kreslení - formát písma - formát odstavce - odrážky a číslování - tabulky – tvorba a úprava - tabulátory

<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se pomocí pravítka - vloží obrázek - orientuje se v různých textových editorech - vyjmenuje různé textové editory - zvládá základní práci v těchto editorech 	<ul style="list-style-type: none"> - pravítko - vkládání obrázku - Poznámkový blok - Word - WordPad - Writer
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje různé systémy - orientuje se ve školním IS - vytváří dané seznamy - vytvoří tabulky s daty - vyhledává v tabulce - doplňuje do tabulky 	<p style="text-align: center;">INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - systémy, jeho prvky - školní IS - zpracovávání dat - číslovaný a nečíslovaný seznam - víceúrovňový seznam - tabulka
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí HW, SW - vyjmenuje základní HW - ví, co je to počítačová sestava - orientuje se na základní úrovni v OS Windows - spustí program nebo aplikaci - umí zvolit dost silné heslo - popíše a dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	<p style="text-align: center;">DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE ZÁKLADNÍ POJMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - hardware, software - operační systém - základní hardware - počítačová sestava - OS Windows - programy, aplikace - bezpečnost, hesla - kyberšikana
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje se složkami a disky - vytvoří vlastní složku - kopíruje, ukládá, přejmenovává složky nebo soubory - maže složky nebo soubory - přesouvá složky nebo soubory - vyhledává v počítači soubory 	<p style="text-align: center;">DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE PRÁCE SE SLOŽKAMI A SOUBORY</p> <ul style="list-style-type: none"> - soubory - složky, disky - tvorba složky - přejmenování složky - vymazání složky - přesouvání a kopírování složky - hledání souborů a složek - jejich otevírání a zavírání
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v blokově orientovaném programovacím jazyku - řeší efektivně problémy - vytvoří jednoduchý program - ověří správnost navrženého postupu - najde a popřípadě opraví chyby - umí pracovat s danou robotickou hračkou 	<p style="text-align: center;">PROGRAMOVÁNÍ A ALGORITMIZACE</p> <ul style="list-style-type: none"> - blokově orientovaný programovací jazyk - řešení problémů - postup programu - robotické hračky

7.4 Člověk a jeho svět

Prvouka 1. – 3.

Vlastivěda 4. – 5.

Přírodověda 4. – 5.

7.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučuje se v 1. a 2. ročníku 2 hodiny týdně, ve 3. ročníku 2 hodiny týdně v kmenových třídách nebo v přírodě (vycházky).

Vyučování prvouky utváří prvotní ucelený obraz světa, uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni ZŠ. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich.

Při osvojování poznatků a dovedností vede učitel žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky, dojmy, reagovat na názory jiných. Propojením poznatků a dovedností s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché a samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací, k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání
- utváření ohleduplnému vztahu k přírodě i kulturním výtvorům, k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu, k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti vlastního i druhých lidí
- dopravní výchova
- svět financí
- poskytování první pomoci
- bezpečná komunikace na Internetu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

• **Kompetence k učení**

- Žáci poznávají a objevují vše, co je zajímavá a v čem by v budoucnosti mohli uspět (např. téma: člověk a práce – různá povolání)
- Učitel vede žáky k uvědomování si podstaty zdraví i příčin nemocí a k upevňování preventivního chování, k orientaci ve světě informací, časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací (např. téma Můj domov, okolí domova, historie obce) Učitel motivuje žáky pro celoživotní učení.

• **Kompetence k řešení problému**

- Žáci si upevňují účelně rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých (např. nácvik evakuace, požární poplach, poskytování 1. pomoci)
- Učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům např. pozorování růstu rostlin od semínka – hrách)
- Žáci se učí pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi, vyhledávají různé informační zdroje (televize, počítačové programy, internet)

• **Kompetence komunikativní**

- Žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech. (např. téma: rodina – příbuzenské vztahy, syn, dcera, vnuk, vnučka, neteř, synovec, švagr, švagrová)
- Učí se samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, efektivní a bezproblémové komunikaci, pojmenovávají pozorované skutečnosti, zachycují je ve vlastních názorech, projevech a výtvorech. Přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolí.
- Učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladené otázky k věci, vzájemnému naslouchání a zdůvodňování svých závěrů.

• **Kompetence sociální a personální**

- Žáci pracují ve skupinách, spolupracují na řešení problémů, učí se respektovat názory druhých, přispívají k diskusi, otázkami a náměty, učí se věcné argumentaci a k oceňování svých názorů a námětů (pochvala od spolužáků)

• **Kompetence občanské**

- Učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům, motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody (např. sběr odpadků v lese, úklid okolí školy)
- Žáci se učí chápat svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni.

• **Kompetence pracovní**

- Žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti, používají různé materiály, nástroje a vybavení (např. v 3. ročníku horniny a nerosty, pozorování jejich vlastností – tvrdost, rozpustnost...), učí se vymezená

pravidla, přistupují k pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, ochrany zdraví svého i druhých

Metody výuky

- Pozorování – vycházky do přírody (změny ročních období)
- Doplnovací cvičení, samostatné práce, výtvarné ztvárnění
- Skupinové vyučování
- Rozhovory – dialogická cvičení
- Explorační metody – testy
- Pokusy (hledání společných a rozdílných vlastností)

Vzdělávací obsah

Vyučovací předmět je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat život v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti
- důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků
- různé činnosti by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu bydliště a postupně rozvíjet národní cítění a vztah k naší zemi

Lidé kolem nás

- Žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si podstatu tolerance, solidarity a pomoci mezi lidmi, poznávají, jak se lidé sdružují, baví, vytváření kulturu.
- Seznamují se základními právy, povinnostmi, s problémy, které provázejí soužití lidí

Lidé a čas

- Žáci se učí orientovat v ději a v čase, poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase.
- Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí, jakým změnám podléhají v čase.
- Vychází se od nejznámějších událostí v rodině, obci, regionu.
- Je důležité vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Učitel vede žáky samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky muzeí, veřejnou knihovnu atd.

Rozmanitost přírody

- Žáci poznávají zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti jak přispět k ochraně přírody, k zlepšení životního prostředí.

Člověk a jeho zdraví

- Učitel vede žáky k poznávání sebe – člověka jako živé bytosti, poznávání vývoje člověka od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů.
- Získávají poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci, o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí.
- Je třeba si uvědomit, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získají tím, že pozorují a sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- začlení svou obec – město do příslušného kraje a popíše změny v nejbližším okolí obce
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině

Učivo:

- domov – prostředí, orientace v místě bydliště
- škola – prostředí, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy
- obec (město) místní krajina – její části, poloha, minulost a současnost obce, významné budovy, dopravní síť
- okolní krajina (místní oblast) – zemský povrch, jeho tvary, vodstvo, půdy, rostlinstvo, živočichové, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body, světové strany
- regiony ČR – Prahy, vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, služby, obchod
- naše vlast – domov, krajina, národ, státní správy, symboly

Lidé kolem nás

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

Učivo

- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy, funkce rodiny, práce fyzická a duševní
- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, obchod, pomoc nemocným a starým lidem
- chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování
- právo a spravedlnost – základní lidská práva, práva a povinnosti žáků školy

Lidé a čas

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- uplatňuje základní poznatky k sobě, o rodině, o činnostech člověka, soužití a zvycích lidí

Učivo:

- orientace v čase – určování času, kalendáře, roční období
- současnost a minulost v našem životě
- proměny způsobu života, průběh lidského života
- státní svátky a významné dny
- regionální památky
- báje, mýty, pověsti – minulost kraje, domov, rodný kraj

Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti

Učivo:

- látky a jejich vlastnosti – třídění látek
- voda a vzduch – výskyt, formy vody, oběh vody v přírodě
- nerosty, horniny, půda – významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy, její význam
- vesmír a Země – roční období
- rostliny, houby, živočichové – znaky života
- životní podmínky – význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva, živočišstva na Zemi, podnebí a počasí
- rovnováha v přírodě – základní společenstva
- ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody, ochrana rostlin, živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy

Člověk a jeho zdraví

očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím základních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

- chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě
- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Učivo:

- lidské tělo – základní stavba a funkce, vývoj jedince
- péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, zdravá strava, nemoc, úrazy, první pomoc
- návykové látky a zdraví – drogy, hrací automaty
- osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, krizové situace (šikana, zneužívání, brutalita, formy násilí)
- situace hromadného ohrožení

Učební plány – viz tabulky

Učivo – výstupy

V Prvouce budou realizována tato průřezová témata:

- **OSV**

Učivem se stává sám žák, (psychohygienu, moje učení, režim dne v tématu člověk a jeho sebepoznání, zdraví – vztah ke svému zdraví, lidské vztahy, zásady lidského soužití, empatie a pohled na svět očima druhého)

- **VDO**

Umožňuje žákovi řešit problémy se zachováním lidské důstojnosti, respekt k druhým, ohled na zájem většiny (např. práva a povinnosti žáků ve škole, slabikář dětských práv, právo na vzdělávání, na volný čas, rozvíjet své zájmy)

Učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti, motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším.

Občanská společnost a škola- rozvíjí demokratické vztahy ve škole, význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – od 3. ročníku.

Vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti.

(Obec – starosta, obecní úřad – exkurze)

- **VMEGS**

Žáci využívají zkušenosti a poznatky z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci, v nejbližším okolí.

Rozvíjejí vztahy k evropské a světové kultuře (odlišnosti mezi národy, pozitivní postoje ke světu, různým kulturám), životu v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky, tradice jiných národů – nástěnky

Téma: Objevujeme svět a Evropu – pohlednice, články a zajímavosti opřené i o osobní zkušenosti žáků

- **EV**

Poskytuje ucelený základní pohled na okolní přírodu i prostředí, učí pozorovat, vnímat a hodnotit jednání lidí.

Využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s ovlivňováním emocionální stránky jedinců.

Vede k pochopení přírodních zákonitostí, ekosystémů, postavení člověka v přírodě, vlivu prostředí na zdraví lidí (př. Čistota ovzduší, odpady), okolí vodní nádrže Želivka,

Podněcuje aktivitu, tvořivost, ohleduplnost ve vztahu k prostředí (naš životní styl).

Hodnocení

Hodnotí se průběžně jednotlivci i skupiny. Hodnocení učitele se opírá o sebehodnocení žáka, o hodnocení od vrstevníků.

Učitel používá kromě klasifikačních stupňů i obrázků, pochvaly, podněcování a jiných motivačních metod hodnocení.

Učitel neopomene ocenit i dílčí drobné úspěchy žáků, které vedou ke splnění určených činností, hlavního cíle.

Na 1. stupni ZŠ v prvouce převládá pozitivní hodnocení.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

1. období – 1. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy
orientuje se ve škole a v blízkém okolí školy	Škola	VDO – občanská společnost a škola
vhodně se chová ve škole i mimo školu dokáže rozlišit nežádoucí formy chování	Chování	OSV - sociální rozvoj – poznávání lidí
popisuje části těla	Lidské tělo	
rozlišuje čas k práci a odpočinku dodržuje základní hygienické návyky orientuje se v základech správné životosprávy seznáme se zásadami správného držení těla, zásadami péče o chrup seznáme se, co dělat v případě úrazu a v případech běžných nemocí	Péče o zdraví, zdravá výživa	
orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina vyjmenuje dny v týdnu rozlišuje a charakterizuje čtvero ročních období vyjmenuje jednotlivé měsíce	Orientace v čase a časový řád	
popisuje změny v přírodě dle ročního období zařadí časově Vánoce a Velikonoce popisuje vánoční a velikonoční zvyky a tradice	Roční období	

rozlišuje vztahy mezi rodinnými příslušníky	Rodina	
vypráví o svém domově, bydlišti a okolí	Domov	
rozlišuje domácí a volně žijící zvířata	Živočichové	
rozlišuje listnaté a jehličnaté stromy, jarní květiny, léčivé rostliny, zeleninu a ovoce, jedlé a jedovaté houby	Rostliny	
rozlišuje základní dopravní značky popisuje bezpečnou cestu do školy seznámí se se základními telefonními čísly – první pomoc, policie, požárníci seznámí se s možnými riziky a nebezpečím doma a v přírodě	Bezpečnost	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

1. období - 2. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
uvědomuje si základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti seznamuje se s ohleduplným chováním k invalidním lidem uvědomuje si vztahy v rodině – příbuzní (sestřenice, bratranec apod.)	Rodina Chování lidí Soužití lidí	OSV - sociální rozvoj – mezilidské vztahy	
dodržuje základní pravidla pro chodce seznamuje se jak správně přecházet vozovku rozlišuje vybrané dopravní značky (semafor, stop, hlavní silnice apod.) rozlišuje dopravní prostředky – auto, vlak apod. předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat	Doprava a bezpečnost		
rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost orientuje se v čase - kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty	Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě		
orientuje se v denním režimu,	Zdraví	OSV	

práce a odpočinek rozlišuje správnou životosprávu a potřebu pohybu a jak předcházet nemocem popíše správné chování u lékaře		osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	
popíše významné památky, místa, osobnosti ve svém bydlišti	Obec		Vycházka
popisuje zaměstnání rodičů vysvětluje, v čem spočívají některá povolání rozlišuje výrobky a k čemu slouží váží si práce a jejích výsledků	Povolání a řemesla		
pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích rozlišuje charakteristické znaky: les, zahrada, sad, louka, pole uvědomuje si význam ochrany životního prostředí chápe potřebu pravidelné péče o pokojové rostliny (zalévání, světlo, teplo apod.) rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté pojmenuje běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny pojmenuje domácí zvířata, volně žijící zvířata a ptáky rozliší stěhovavé a zdomácnělé ptáky	Příroda Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Rostliny Živočichové	EV – vztah člověka k prostředí	Vycházka
rozlišuje zásady bezpečného chování v domácnosti i mimo domácnost uvědomuje si jak předejít úrazům	Bezpečnost		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

1. období - 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
uvede svou adresu a vztahy v rodině rozlišuje správné chování ve škole, v jídelně orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině získává základní údaje z historie a současnosti obce popisuje některé lidové a místní zvyky a tradice rozlišuje obec, město, venkov	Domov Škola Obec, místní krajina	OSV - sociální rozvoj – mezilidské vztahy MKV – lidské vztahy	Vycházka

orientuje se v plánu obce, kde je muzeum, divadlo, radnice, nádraží apod.			
určí hlavní a vedlejší světové strany rozezná povrch krajiny (nížina, vysočina, hory), vodní toky (řeky apod.)	Krajina v okolí domova		
rozlišuje čas, poznává způsoby a pomůcky pro měření času	Orientace v čase		
pozoruje, rozlišuje a popisuje některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod.	Vlastnosti a změny látek		
rozlišuje přírodniny, lidské výtvořky: výrobky, suroviny	Neživá příroda Živá a neživá příroda - výrobky		
pojmenuje základní podmínky života rostlin pojmenuje části rostlin určuje vybrané druhy plodů rozlišuje kvetoucí, nekvetoucí, užitkové, okrasné, léčivé, jedovaté a chráněné rostliny rozlišuje dřeviny a byliny	Živá příroda Rostliny		Vycházka
pojmenuje základní podmínky života zvířat rozlišuje základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, obojživelníci, plazy, ryby, hmyz poznává hlavní rozlišovací znaky a popisuje stavbu těla určuje zástupce živočichů (býložravci, masožravci, všežravci) zařazuje živočichy a rostliny do příslušného přírodního společenství (louka, pole, les, u vody, v horách) popisuje význam chráněných území, zoologických a botanických zahrad	Živá příroda Živočichové Rovnováha v přírodě Vzduch, voda, půda, nerosty a horniny, světlo a teplo		
uvědomuje si potřebu třídění odpadů a význam ochrany životního prostředí	Ochrana přírody	EV – Ekosystémy (projekt)	
uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a na silnici (chodec, cyklista) pojmenuje základní části a vybavení jízdního kola a vybavení pro cyklisty orientuje se v etapách lidského života – růst a vývoj určuje základní části lidského těla, nejdůležitější ústrojí a vnitřní orgány, jejich funkce uvědomuje si zásady zdravého způsobu života rozlišuje nebezpečí kouření, alkoholu a drog	Osobní bezpečí Lidské tělo Péče o zdraví	OSV - morální rozvoj - řešení problémů, rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika	

7.4.2 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Je realizována ve 4. ročníku - 2 hodiny týdně, v 5. ročníku - 2 hodiny týdně. Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět. Vyučovací obsah je utvořen z pěti vzdělávacích okruhů, ve vlastivědě se realizují:

Místo, kde žijeme: zeměpisná poloha a přírodní tvářnost místní krajiny, regionu, kraje, státu

obce a města, společenské, hospodářské a historické objekty, dopravní síť, cestovní ruch zemědělské, průmyslové a chráněné oblasti, minulost, významné události, národní cítění

Lidé kolem nás: pravidla slušného chování a jednání mezi lidmi, základní práva a povinnosti žáků školy a občanů, význam tolerance, pomoci, úcty apod., výchova budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas: dějiny jako časový sled událostí, proměny způsobu života, památky a péče o ně, organizační vymezení - výuka probíhá ve třídě s využíváním různých aktivních forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek, využití forem besed, exkurzí, audiovizuálních programů, cvičení v terénu a různých zdrojů, informačních materiálů

Průřezová témata v tomto předmětu jsou realizována tato:

4. ročník - Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola
- občan, občanská společnost a stát
- formy participace občanů v politickém životě
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

5. ročník - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- objevujeme Evropu a svět
- jsme Evropané
- Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí
- **Kompetence k učení**

Žáci

- vybírají a užívají správnou terminologii a symboliku
- vybírají a třídí informace z plánů, z mapy či literatury a na základě pochopení je využívají v procesu
- učení i v praktickém životě

Učitel

- buduje u žáka ochotu se o problematiku dále zajímat
- **Kompetence k řešení problémů**

Žáci

- vyhledávají informace v encyklopediích a jiné odborné literatuře
- samostatně řeší problém (práce s mapou, orientace v terénu), nenechají se odradit nezdarem

Učitel

- pomáhá žákovi obhájit si svá řešení a uvědomění si odpovědnosti za svá rozhodnutí

- **Kompetence komunikativní**

Žáci

- rozumějí záznamům map, světových stran, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, informačních a komunikačních prostředků např. rozmanitost krajiny

Učitel

- pomáhá vyjádřit názory a myšlenky v logickém sledu - děj - minulost, přítomnost, budoucnost

- **Kompetence sociální a personální**

Žáci

- snaží se účinně spolupracovat ve skupině na základě ohleduplnosti a pomoci druhým, sami o ni požádají
- prezentují různé obrazové materiály i texty

Učitel

- pomáhá čerpat poučení z jednání druhých lidí (významné osobnosti dějin)

- **Kompetence občanská**

Žáci

- odmítají útlak a hrubé zacházení (různé typy společností v dějinách)
- respektují a chrání naše tradice kulturního i historického dědictví
- pojmenují kulturní i historické památky

Učitel

- vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

- **Kompetence pracovní**

Žáci

- spolupracují na úkolech ve výuce, např. připravují otázky, vyhledávají materiály,

Učitel

- vede k plánování úkolů a postupů (osnova práce apod.)

- **Kompetence digitální**

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, referáty, prezentace), k zaznamenávání a ke zpracování výsledků práce s využitím vhodných programů, zaznamenávání a prezentování práce (fotografie, video).

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

2. období - 4. ročník

Výstup	Učivo
<u>Žák:</u>	
Určí světové strany v přírodě a podle mapy symboly našeho státu a jejich význam	Naše vlast - země v srdci Evropy ČR - demokratický stát
vyhledává typické regionální zvláštnosti, posuzuje jejich význam z hlediska přírodního, historického, správního a vlastnického využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Všude žijí lidé
umí používat peníze v běžných situacích, odhadovat a kontrolovat cenu nákupu a vrácené peníze význam spoření (pokladničky)	Svět financí

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

2. období - 5. ročník

Výstup	Učivo
<u>Žák:</u>	
charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti popisuje způsob života lidí v různých etapách vývoje charakterizuje politický a kulturní vývoj od roku 1848	Kapitoly z našich dějin Národní obrození České země v revolučním roce 1948 Obnovení demokracie v Československu
charakterizuje státoprávní uspořádání ČR popíše polohu ČR v Evropě orientuje se, popisuje polohu ČR a sousedních států získá základní znalosti o podnebí ČR a základních	Evropa - světadíl, kde leží naše vlast: Poloha povrch, hory a nížiny, podnebí a vodstvo, rostliny a živočichové v různých oblastech

<p>podnebních pásmech při práci s mapou vyhledá hlavní říční síť ČR dobře se orientuje, popisuje polohu sousedních států, jednotlivé státy dokáže charakterizovat</p>	
<p>vyhledá na mapě evropské státy, významná evropská města porovná světadíly a oceány podle velikosti</p>	<p>Naše modrá planeta Planeta Země – všude žijí lidé</p>

7.4.3 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

vyučuje se ve 4. ročníku 2 hodiny týdně, v 5. ročníku 2 hodiny týdně

přírodověda se realizuje ve vzdělávacím oboru ČLOVĚK A JEHO SVĚT
vyučovací obsah je členěn do pěti tematických okruhů, v přírodovědě se realizují:

- Místo, kde žijeme
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

V procesu výuky předmětu jde o to, aby žáci získali takové vědomosti a dovednosti a rozvíjeli se

ty schopnosti, které jim umožní aktivně poznávat přírodu, člověka, svět i prostředí, ve kterém žijí a

pracují. Spojením vlastních zkušeností s osvojenými poznatky a dovednostmi žák získá základní

vědomosti o Zemi, člověku a technice, jevy a vztahy v přírodě, souvislosti mezi organismy navzájem

i ve vztahu k prostředí. Aby žák rozvíjel své schopnosti samostatně poznávat, pozorovat a zkoumat

přírodu a řešit přiměřené úkoly a problémy, utvářel si kladný vztah k přírodě, svému zdraví, zdravému způsobu života a ochraně životního prostředí.

Do vzdělávacího obsahu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

ve 4. ročníku - **Environmentální výchova**

- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

v 5. ročníku - **Osobnostní a sociální výchova**

- Sebepoznání a sebepojetí

V didaktické práci učitele budou převažovat aktivizující metody a formy - aktivizující hry, praktická

cvičení v přírodě, řešení problémů, besedy, exkurze, práce s různými informačními materiály

(jako odborné knihy, encyklopedie apod.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- **Kompetence k učení**

Žáci

- operují s termíny, znaky, uvádějí poznatky do souvislostí
- propojují je do širších celků a vytváření si komplexnější pohled na přírodní jevy
- pozorují, experimentují, porovnávají, posuzují a vyvozují závěry

Učitel

- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu

- **Kompetence k řešení problémů**

Žáci

- objevují, řeší úkol, přemýšlejí o příčinách jevů a důsledcích, odhalují podobné a odlišné znaky
- učí se správně rozhodovat, zaznamenávat a obhajovat svá řešení, vyhledávat informace k řešení problémů

Učitel

- zařazuje metody, které vedou k samostatnému řešení problémů žáky

- **Kompetence komunikativní**

Žáci

- učí se vyjadřovat ve správné terminologii, porozumět různým záznamům a typům textů, obrazových materiálů

Učitel

- vede k výstižnému vyjadřování, k naslouchání promluvy druhých lidí

- **Kompetence sociální a personální**

Žáci

- spolupracují ve skupině, vytvářejí pravidla a postup práce
- chovají se ohleduplně, respektují různá hlediska, snaží se prezentovat své zkušenosti, vytvářet si o sobě pozitivní představu

Učitel

- vytváří podmínky pro skupinovou práci žáků, zajímá se o jejich zkušenosti a názory

- **Kompetence občanské**

Žáci

- chápou a respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- budují si pozitivní a ohleduplný vztah k přírodě
- podporují a chrání zdraví své i ostatních

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- **Kompetence pracovní**

Žáci

- vytvářejí si správné pracovní návyky a pravidla bezpečnosti při práci

Učitel

- umožní žákům pozorovat, manipulovat, experimentovat
- vede žáky ke správnému zacházení s pomůckami a k dodržování pravidel bezpečnosti.

- **Kompetence digitální**

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, referáty, prezentace), k zaznamenávání, ke zpracování výsledků práce s využitím vhodných programů, zaznamenávání a prezentování práce (fotografie, video).

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

2. období - 4. ročník

Ročník: IV.

Učivo	Výstupy
Živá a neživá příroda	Vyjmenuje složky živé a neživé přírody a zná jejich význam.
Životní podmínky rostlin a živočichů	Vyjmenuje základní podmínky života na Zemi, popíše rozmanitost podmínek.
Rostliny a jejich orgány	Popíše části rostlin – kořen, stonek, list, květ.

Podzim v přírodě	Vnímá změny podzimní přírody, přizpůsobení organismů těmto změnám.
Přírodní společenstva Co roste v lese Živočichové a stavba jejich těla	Charakterizuje přírodní společenstva a jejich změny během roku. Vyjmenuje rostliny a houby lesního společenstva. Popíše stavbu těla živočichů a zařadí je do skupin (obratlovec, savec ...)
Rostliny a živočichové v okolí našich domovů Naši domácí mazlíčci	Vyjmenuje a charakterizuje běžně se vyskytující druhy rostlin a živočichů v okolí svého domova. Seznámí spolužáky s chovem svého domácího kamaráda.
Zima v přírodě	Vnímá změny zimní přírody, krmení lesní zvěře.
Háj na jaře Jaro v přírodě	Vnímá změny jarní přírody. Poznává některé jarní rostliny.
Rostliny a živočichové vod a bažin	Vnímá rozdíl mezi vodním a suchozemským prostředím. Poznává některé druhy rostlin a živočichů vodního prostředí.
Rostliny a živočichové v zahradě a na poli	Vyjádří svými slovy význam zemědělství pro člověka.
Živočichové v lese Význam lesů pro člověka Vzájemné vztahy rostlin, hub a živočichů	Poznává některé lesní živočichy. Chápe význam lesa pro člověka. Vysvětlí chování člověka v lese. Seznámí se s potravními vztahy mezi rostlinami a živočichy.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

2. období - 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové, vztahy
<u>Žák:</u>		
třídí organismy na skupiny podle znaků, rozlišuje rostliny výtrusné a semenné, označí zástupce skupin	rozmanitost přírody	
rozlišuje rozdíly mezi výživou zelených rostlin a hub, uvede vybrané jedlé a jedovaté houby	rostliny, houby, živočichové charakteristické znaky, průběh a způsob života, výživa, stavba těla, význam pro člověka	

třídí živočichy na obratlovce a bezobratlí a určuje další podskupiny	rovnováha v přírodě, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	
vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi, popíše postavení Země ve vesmíru, uvede důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem slunce na život a jeho rytmus ukáže pohyb Země a jeho důsledky na globusu, seznámí se s jednotlivými planetami sluneční soustavy	Vesmír a Země, sluneční soustava, den a noc, roční období Lidé a čas, orientace v čase, roční období, režim den, kalendář	exkurze – dle možností
definuje čím je dáno počasí a co je podnebí zkoumá základní oblasti Země - podnebné pásy a vztah rostlinstva a živočišstva na podmínkách v pásích	rozmanitost přírody, životní podmínky rozmanitost podmínek života na zemi, význam ovzduší, vodstva, rostlinstva a živočišstva půdy, na Zemi, podnebí a počasí	
uvědomuje si význam zdravého životního prostředí pro člověka uvede příklady znečištění vody, vzduchu, půdy vysvětlí pojem recyklace, význam čističek vod uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody	rovnováha v přírodě životní podmínky ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadu	čistička OV
vysvětlí původ člověka, popisuje poznatky o lidském těle a vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte	lidské tělo – vývoj jedince, základní stavba a funkce	OSV – sebepoznání a sebepojetí
vyjmenuje, co poškozuje naše zdraví a uvědomuje si škodlivost kouření drog, alkoholu	péče o zdraví a zdravá výživa, zdravá strava návykové látky a zdraví, odmítání návykových látek	Psychohygiena
uvědomuje si význam rodiny	partnerství, rodičovství, osobní bezpečí	
osvojuje si chování v situacích ohrožujících zdraví, doprava, role chodce a cyklisty uvědomuje si svá práva a povinnosti (týrání, šikana..)	krizové situace	
uvědomuje si nutnost kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení	situace hromadného ohrožení	

7.5 Umění a kultura

Hudební výchova 1-5

Výtvarná výchova 1-5

7.5.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Hudební výchova vede žáka k porozumění hudebního umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich, využívání jako prostředku komunikace.

Hudební činnosti rozvíjejí celkovou osobnost žáka, vedou k rozvoji hudebnosti, hudebních schopností, jež se projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně-pohybovými, hudebně tvořivými, poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák uplatňuje svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém zpěvu, při doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci.

Je dána příležitost interpretovat hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

HV se realizuje ve čtyřech oblastech.

- vokální činnosti – práce s hlasem, kdy dochází ke kultivaci pěveckého i mluveného projevu, uplatňování správných pěveckých návyků (zpěv písní).
- Instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje – rytmické i melodické, jejich využití při hudební reprodukci i produkci (např. hudební hra na ozvěnu)
- Hudebně pohybové činnosti – ztvárňování hudby, reagování na ni pohybem, tancem, gesty (v 1.tř. hudební pohybová hra - Ježek, Zlatá brána)
- Poslechové činnosti – aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech žánrových podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat

Cílové zaměření

Vzdělávání v HV směřuje k rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k pochopení hudby jako způsobu poznání a prostředku komunikace, ke kultivování projevů, spoluvytváření podnětné atmosféry, k obohacování emocionálního života.

V hudební výchově žáci pracují ve třídě s využíváním audiovizuální techniky (video, počítačové programy), za pomoci různých forem (kruhové vyučování, hry) s využitím dostupných vyučovacích pomůcek (DHN rytmické ORFF, melodické – zvonkohra, kytara, zobcová flétna)

HV je realizována

V 1. – 9. ročníku – 1 hodina týdně

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

- **kompetence k učení**

Žák:

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů (délku, sílu, barvu)

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie, symboliky (notová osnova, noty, takt, dynamika,..)

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

- **kompetence k řešení problémů**

Žák:

- rozpozná výrazné tempové a dynamické změny ve znějící hudbě (př. zesilování, zeslabování, zrychlení – zpomalení)
- pozná některé hudební nástroje
- odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální
- dokončí hudební projev (hra hudební otázka – odpověď)

Učitel:

- sleduje pokrok všech žáků při hodině
- pohybově vyjadřuje znějící hudbu (pantomima, improvizace)

- **kompetence komunikativní**

Žák:

- rytmizuje, melodizuje jednoduché texty
- pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku, směr melodie, sestupná, vzestupná
- rozlišuje hudební žánry, styly, pochod, ukolébavku
- hudebními prostředky vyjadřuje nálady, pocity, představy (tempové změny, dynamické, rytmické)

- **kompetence sociální a personální**

Žák:

- je veden ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby (př. lidová píseň, opera, moderní hudba, pop, rock, country)

Učitel:

- vede žáky k vzájemnému naslouchání, soustředěnosti, nechat dokončit hudební projev (ohled na možnosti druhých – hlasový rozsah, ...)

- **kompetence občanská**

Žák:

- je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl (texty – smysluplnost, sdělnost)

Učitel:

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledku (př. píseň zvládnutí textu, melodie, tempo, rytmus, dynamika).

- **kompetence pracovní**

Žáci:

- využívají jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. (Orff, DHN, melodické – zvonkohra, zobcová flétna)
- tanečním pohybem vyjadřují hudební náladu

Učitel:

- pomáhá žákům při hře na hudební nástroje. (správná technika hry, dodržování rytmických hodnot, vhodnost – volba hudebních nástrojů (např. bubínek – pochod, triangl – ukolébavka)

- **Kompetence digitální**

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, referáty, prezentace), k zaznamenávání práce (fotografie, video).

- **Metody výuky:**

Poznávací – pozorování (pohyb melodie v písni, změny dynamiky – značky)

Rytmické hry, pohybové hry, motivační obrázky, ilustrace, pohádky, soutěže, skupinové vyučování.

Zpěv sólový, sborový, dvojhlas, kánon

Improvizace – vokální, instrumentální

- **Vzdělávací obsah**

Viz tabulky – učivo – výstupy

V tomto předmětu jsou realizována průřezová témata: OSV, MuV

OSV: Rozvíjí se smyslové vnímání, pozornost (př. reprodukce – poslouchej a stejně zazpívej, zahraj stejně – ozvěna rytmická)

Učitel vede žáky k hudeb. tvořivosti (dramatizace říkadla)

Hra: Otázka – odpověď (při poslechu činnostech – dokončení melodie)

MuV: Vede žáky k respektování hudebních zvláštností různých etnických skupin (např. černošská hudba – blues, zpěv v cizím jazyce, instrument. Č. – zvláštní hudební nástroje – rumba koule)

Hodnocení

Při hodnocení v HV učitel vychází a respektuje individuální zvláštnosti a dispozice žáka (rozdílné hlasové možnosti, rozsah, schopnost sluchového a pohybového vyjádření a rozlišování. Klasifikační stupně 1 – 3. Hodnocení předchází sebehodnocení žáka. Hodnotí se převážně slovně, každá hudební činnost jednotlivce nebo skupiny (reprodukce hudby), hra na hudební nástroj, rytmus.

Učitel umožňuje všem žákům, aby prožili pocit úspěch, podněcuje a motivuje je (vokální činnosti, instrumentální činnosti, hudeb. – pohyb. činnosti a další dle dispozic žáka).

Hodnocení může být i formou odměny (obrázek, výběr oblíbené činnosti, hudebního nástroje, hudební hry).

Hudební výchova

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Učivo

Vokální činnosti

pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu

- hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.

intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V, III., a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.)

záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky) nota jako grafický znak pro tón zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizace písně)

Instrumentální činnost

hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat pomocí DHN, rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba doher, předeher

Hudebně – pohybové činnosti

taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2dobý, 3dobý a 4dobý takt, taneční hry se zpěvem)

pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima, pohybová improvizace tanečních kroků

orientace v prostoru – reprodukce pohybů při tanci, pohybových hrách

Poslechové činnosti

kvality tónů – délka, síla, barva, výška

vztahy mezi tóny – souzvuk

hudební výrazové prostředky – rytmus, harmonie, barva, kontrast, melodie (melodie vzestupná a sestupná, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické), pohyb melodie

Hudebně – pohybové činnosti

pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění

pohybové reakce na změny – tempové, dynamické, znějící hudby

orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách

Poslechové činnosti

orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby

hudební dílo a její autor

hudební styly a žánry

interpretace znějící hudby

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

1. období - 1. ročník

Výstup	Učivo
Žák:	
dbá na správné dýchání a držení těla provádí hlasová a dechová cvičení zřetelně vyslovuje zpívá jednoduché lidové písně ve 2/4 taktu	Vokální činnosti: pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena), hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 taktu) Písně: Jedna, dvě/Kočka leze dolů/Sedí liška pod dubem/ Běží liška tábora/ Maličká su/ Ovčáci, čtveráci/ Tluče bubeníček- pochod/Když jsem jel do Prahy/ Chumelí se, chumelí/Vánoční koledy/ Pec nám spadla/ Hrách a kroupy/Měla babka čtyři jabka – mazurka/ Když jsem já sloužil/ Červená Karkulka/ Písně Z. Svěráka, J. Uhlíře a jiné
učí se používat DHN k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu rytmizuje jednoduchá říkadla a písně	Instrumentální činnosti: hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře), rytmizace, hudební hry (ozvěna)
provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod) vytleská jednoduchý rytmus podle vzoru provádí hru na tělo realizuje jednoduché pohybové hry se zpěvem	Hudebně pohybové činnosti: pohybový doprovod znějící hudby, 2/4 takt, pohybová improvizace Hry: Přišlo jaro, Zlatá brána, Kolo, kolo mlýnský
pozná a naučí se vybrané vánoční koledy, pozná vybrané hudební nástroje podle zvuku, pozná hymnu ČR a rozumí smyslu textu poslechem odliší tóny hluboké a nízké, krátké a dlouhé	Poslechové činnosti: kvality tónů, hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka,...)

rozlišuje tón a zvuk, zpěvní a mluvený hlas sluchem rozpozná a pojmenuje klavír, flétnu, buben, kytaru	
--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
1. období - 2. ročník

Výstup	Učivo
Žák:	
zpívá ve správném postoji při zpěvu správně dýchá a artikuluje zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč rozlišuje noty, pomlky, takty umí zazpívat vybrané vánoční koledy	Vokální činnosti: pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu), hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu)
doprovodí zpěv hrou na jednoduché nástroje rytmizuje říkadla jednoduché hudební nástroje drží při hře správným úchopem	Instrumentální činnosti: hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře, rytmizace, hudební hry (otázka- odpověď)
taktuje píseň ve 2/4 taktu realizuje jednoduché tanečky k naučeným písním vytleskává rytmus říkadla, jednoduchých písní text písně ztvárňuje pantomimicky	Hudebně pohybové činnosti: taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt), pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)
rozlišuje tempo pomalé a rychlé, melodii stoupající a klesající, zeslabování a zesilování rozlišuje umělou a lidovou píseň seznámí se s vybranými skladbami klasiků pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku: klavír, trubka, housle, kytara, flétna	Poslechové činnosti: kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord), hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus), hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj, hudební styly (hudba pochodová, taneční ukolébavka,...)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
1. období - 3. ročník

Výstup	Učivo
Žák:	
rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrt'ovou a pomlky noty zapisuje do notové osnovy podle zápisu pozná stoupající a klesající melodii seznámí se s hymnou ČR naučí se zpívat vybrané písně dbá na správné dýchání, postoj a artikulaci	Vokální činnosti: pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu), hudební rytmus (písně ve 2/4 a 3/4 taktu), dvojhlas (kánon)
rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a umí uvést příklad píseň doprovodí na rytmické nástroje akcentuje těžkou dobu v rytmickém doprovodu	Instrumentální činnosti: hra na hudební nástroje, Orffův instrumentář, rytmizace, hudební hry (otázka, odpověď), hudební improvizace

umí vytleskat a taktovat píseň ve 2/4 a 3/4 taktu rozliší rytmus valčíku a polky umí pohybově vyjádřit hudbu	Hudebně pohybové činnosti: taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt), pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)
zná některá díla B. Smetany a A. Dvořáka poslechem rozezná hudební nástroje v poslouchané hudbě pozná výrazné, dynamické, tempové změny jednoduše graficky zaznamenává směr a průběh melodie	Poslechové činnosti: kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord), hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus), hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj, hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka,...)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
2. období - 4. ročník

Výstup	Učivo
Žák:	
učí se další písně, dbá na správné dýchání zná pojmy repetice umí napsat houslový klíč, rozlišuje délky not pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písních použít zpívá a taktuje písně ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu napíše stupnici C dur (názvy not)	Vokální činnosti: hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu), dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas), hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 taktu a 4/4 taktu orientace v notovém záznamu
rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí doprovodí písně na rytmických nástrojích	Instrumentální činnosti: hra na hudební nástroje, rytmizace, melodizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry)
umí pohybově vyjádřit hudbu taktuje ve dvoudobém a třídobém taktu pohybem dokáže zareagovat na změny (dynamické, tempové) v hudbě používá pohybovou improvizaci, pantomimicky vyjadřuje obsah písně	Hudebně pohybové činnosti: taktování, pohybový doprovod (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet), pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace), orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů
pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi seznáme se s životem a dílem A. Dvořáka a L. Janáčka poslouchá vybrané skladby pozná písně ve 2/4 a 3/4 taktu pozná opakující se téma v poslouchané skladbě slovně vyjadřuje náladu skladby jednoduše graficky zaznamenává směr a průběh melodie	Poslechové činnosti: kvality tónů, vztahy mezi tóny, hudební výrazové prostředky a hudební prvky, hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj, hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka,...), hudební formy (malá a velká písňová), interpretace hudby (slovní vyjádření)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
2. období - 5. ročník

Výstup	Učivo
Žák:	
seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru zapíše stupnici C dur rozpozná malou a velkou písňovou formu čte noty v rozsahu c1-g2 v houslovém klíči seznámí se s krajovými lidovými tanci zná původ státní hymny zpívá dvojhlasně jednoduché písně zpívá kánon naučí se vybrané písně J. Uhlíře a Z. Svěráka dbá na správné dýchání	Vokální činnosti: pěvecký a mluvní projev, hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu), dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas), hudební rytmus (písně ve 3/4 a 4/4 taktu), dvojhlas a vícehlas, orientace v notovém záznamu
doprovodí písně na rytmické a melodické hudební nástroje s dopomocí učitele vytváří jednoduché přede hry, mezihry, dohry	Instrumentální činnosti: hra na hudební nástroje, rytmizace, melodizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu hudební hry)
používá taktovací gesto čtyřdobého taktu pohybem reaguje na změny (dynamické, melodické, tempové) v hudbě tančí jednoduché lidové tance pohybově improvizuje na znějící hudbu	Hudebně pohybové činnosti: taktování, pohybový doprovod, znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet), pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace), orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)
pozná varhanní hudbu, pozná vánoční hudbu a vánoční koledy, pozná trampské písně poslouchá vybrané skladby poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje poslouchanou hudbu dokáže interpretovat (slovně vyjádřit, jak na něj hudba působí a proč) rozliší formu: malá písňová, rondo, variace zapíše rytmus jednoduché písně	Poslechové činnosti: kvality tónů, vztahy mezi tóny, hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lid. hlas, hudební nástroj, hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka)

7.5.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku následovně:

1. ročník – 1 hodina týdně
2. ročník – 2 hodiny týdně
3. ročník - 2 hodiny týdně
4. ročník - 1 hodina týdně
5. ročník - 1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova směřuje k

- podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky
- pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Ve vyučovacím předmětu se realizují tato průřezová témata: VDO, EGS, EV, MDV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- **Kompetence k učení**

Žáci:

- jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Učitel:

- vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření

- **Kompetence k řešení problémů**

Žáci:

- samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Učitel:

- vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů

- **Kompetence komunikativní**

Žáci:

- se zapojují do diskuse
- respektují názory jiných
- pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření

Učitel:

- vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

- **Kompetence sociální a personální**

Žáci:

- umí tvořivě pracovat ve skupině
- respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Učitel:

- vede žáky ke kolegiální pomoci

- **Kompetence pracovní**

Žáci:

- užívají samostatně vizuálně obrazné techniky
- dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla

Učitel:

- vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

- **Kompetence občanské**

Žáci:

- chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí

Učitel:

- pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

- **Kompetence digitální**

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, prezentace), k zaznamenávání a ke zpracování výsledků práce, zaznamenávání a prezentování práce (fotografie, video).

Hodnocení jednotlivce:

Řídí se a vychází z klasifikačního řádu

- používání individuální vztahové normy (hodnocení výkonu žáka v porovnání s předešlou/podobnou výtvarnou prací)
- užívání pozitivního hodnocení (vnější motivace – pochvaly)

Formy hodnocení:

- kvantitativní (klasifikace – známka)
- kvalitativní (slovní hodnocení)

Druhy hodnocení:

- průběžné

Metody hodnocení:

- zkoušení ústní (osobnosti malířství, výtvarné techniky atd.)
- pozorování, diskuse, analýza výsledků činnosti

Hodnocení ve skupině:

- slovní hodnocení skupiny, popř. jednotlivce ze skupiny (výroba plakátu apod.)
- hodnocení skupin navzájem (porovnávání prací)

Sebehodnocení:

- žák dovede hodnotit a ohodnotit vlastní výkon v porovnání s ostatními díly svých spolužáků

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

1. období - 1. ročník

Výstup	Učivo	Poznámky
Žák:		
seznamuje se s novým prostředím rozvíjí dětskou fantazii	škola, třída	tužka, pastelky
pozoruje krajinu, seznamuje se s přírodou	vycházky, přírodniny	pastel
určuje a míchá barvy	rozpouštění do mokrého podkladu vodovými barvami	
uvědomuje si tvar a význam vzoru	ovoce, zelenina dekorace, kresba na kámen, kůru	modelování
výtvarně zachycuje atmosféru různou technikou kresby	tematické práce Vánoce, Mikuláš	
seznamuje se s koláží, lepením, trháním, barevně vyjadřuje nálady	zima	
zdokonaluje svoji zručnost	práce se stavebnicí	
seznamuje se s dekorem a uvědomuje si jeho význam	pravidelné střídání tvarů razítka, otisky	
výtvarně vyjadřuje děj	ilustrace pohádky	

rozvíjí prostorové cítění a paměť	modelování postavy, zvířete	
seznamuje se zvyky a tradicemi	Vánoce, Velikonoce (zdobení)	
pracuje s různými materiály	nábytek z krabiček	
uvědomuje si význam barev	květiny, louka, kvetoucí stromy	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

1. období - 2. ročník

Výstupy	Učivo	PT, MV, projekty
Žák:		
rozumí pojmu barvy základní, teplé a studené, řídké a husté, světlé a tmavé a umí jich využít v praxi znalosti o barvě využívá k vytváření podkladů zvládá přiměřeně ředění a míchání barev	barva	PT: OSV- osobnostní rozvoj- kreativita - vede ke schopnosti přicházet na nové nápady MV: PRV-listnaté a jehličnaté stromy, zvířata v lese a doma
kontrast světlých a tmavých ploch dotváří krajinnými detaily v ploše	horizont, plocha, krajina	Pč - práce s různým materiálem M - konstrukce z kostek
pomocí hry si zdokonaluje dovednosti práce s linií využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar	linie	
pomocí smyslů rozezná tvrdost, měkkost, drsnost, hladkost, tvar a barevnost předmětů a přírodnin z různých přírodnin a materiálů vytváří prostorové útvary	přírodniny, materiály	
rozlišuje tvary a funkce předmětů, výtvarně je zobrazí	malba, kresba, koláž	
využívá, procvičuje a rozvíjí své praktické znalosti a zkušenosti při modelování získané znalosti a dovednosti využije při vytvoření výrobku	modelování	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

1. období - 3. ročník

Výstupy	Učivo	PT, MV, projekty
Žák:		
rozezná základní barvy a dokáže je vhodně použít	rozvíjení smyslové citlivosti	
používá barvy lomené	barvy lomené, doplňkové	

pozná vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti (barvy doplňkové)		
pomocí různého materiálu a nástroje vytváří kresbami linie používá různé druhy linie:- tenké, silné, rovné, zaoblené, tvrdé, měkké, rovnoběžné	linie	
vyhledává a roztřídí přírodniny, výtvarně je dotváří na základě svých představ	přírodniny	MV: Prv - příroda kolem nás (živá a neživá), lidské výtvary
poznává vlastnosti a způsoby zpracování plastických materiálů	modelování	
rozvíjí prostorovou představivost, trojrozměrnost vysvětlí pojmy: socha, sochařství ztvární své prožitky seznamuje se s proporcemi lidské postavy	sochařství, socha	M - trojrozměrná tělesa PT:OSV- rozvíjí dovednosti ke spolupráci a naslouchání druhých
rozpozná lidské výtvary, pozoruje a porovnává jejich tvar	lidský výtvar	MV: Prv- lidské výtvary
rozpozná a přiřadí podle výrazových prostředků ilustrace k ilustrátorům	ilustrace	LV- práce s knihou

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

2. období - 4. ročník

Výstupy	Učivo	PT, MV, projekty
Žák:		
prohloubí a zdokonalí techniky malby z 1. období zvládne malbu, rozlévání barev a kombinaci různých technik umí barevně vyjádřit své pocity a nálady, pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy komunikuje o obsahu svých děl	malba - hra s malbou, míchání barev	EV- ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí (prolíná výukou Vv během celého období)
prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření a uspořádání prvků	kresba - výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem - pero a tuš, dřívko a tuš, uhel	

zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci		
rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků	grafické techniky - tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika	
prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem	techniky plastického vyjadřování pro modelování z papíru, hlíny	
umí výtvarně zpracovat přírodní materiály nalepování, dotváření apod.	další techniky - koláž, frotáž	
pozná ilustrace známých českých ilustrátorů	ilustrátoři dětské knihy	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

2. období - 5. ročník

Výstupy	Učivo	PT, MV, projekty
Žák:		
prohloubí a zdokonalí techniky malby z 1. období zvládne malbu, rozlévání barev a kombinaci různých technik umí barevně vyjádřit své pocity a nálady, pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy komunikuje o obsahu svých děl	malba - hra s malbou, míchání barev	EV- ekosystémy, základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí (prolíná výukou Vv během celého období)
prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření a uspořádání prvků zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci	kresba - výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem - pero a tuš, dřívko a tuš, uhel	

rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků	grafické techniky - tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika	
prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem	techniky plastického vyjadřování pro modelování z papíru, hlíny	
umí výtvarně zpracovat přírodní materiály, nalepování, dotváření ap.	další techniky - koláž, frotáž	
pozná ilustrace známých českých ilustrátorů	ilustrátoři dětské knihy	

7.6 Člověk a zdraví

Tělesná výchova 1. -5.

7.6.1 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována v 1. - 5. ročníku
- v každém ročníku jsou 2 hodiny týdně
- tělesná výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a zdraví
- vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy, v tělesné výchově se realizují všechny tři okruhy

Činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví

- příprava organismu
- zdravotně zaměřené činnosti
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry
- základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti
- průpravné úpoly
- základy atletiky
- základy sportovních her
- turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti

Činnosti podporující pohybové učení

- komunikace v TV, organizace při TV
- zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností
- měření a posuzování pohybových dovedností
- zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace

- Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu.
- Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi.
- Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.
- V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého

jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

průřezová témata - v tomto předmětu jsou realizována: OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení**

Žáci:

- jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení
- změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími
- orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích

Učitel:

- umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

- **Kompetence k řešení problémů**

Žáci:

- uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí
- adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka
- řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

- **Kompetence komunikativní**

Žáci:

- jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají
- zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

Učitel:

- vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci

- **Kompetence sociální a personální**

Žáci:

- jsou vedeni k jednání v duchu fair - play- dodržují pravidla, označí přestupky,

- respektují opačné pohlaví
- zvládají pohybové činnosti ve skupině

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

- **Kompetence občanská**

Žáci:

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti
- spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení
- jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní

Učitel:

- žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

- **Kompetence pracovní**

Žáci:

- jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě

- **Kompetence digitální**

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, referáty, prezentace), k zaznamenávání a ke zpracování výsledků, zaznamenávání a prezentování práce (fotografie, video).

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

1. období - 1. ročník

Výstup	Učivo
<u>Žák:</u>	
zvládá pravidla bezpečnosti reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele zvládá základní pojmy	<u>Atletika:</u> základní pojmy, zjednodušené startovní povely a signály, vhodné oblečení pro atletické činnosti <u>Běh:</u> průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti, rychlý běh na 20 až 40 m, motivovaný běh v terénu, běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků <u>Skok:</u>

	průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti, odraz z místa, skok do dálky z místa Hod
zvládá pravidla bezpečnosti reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele zvládá základní gymnastické držení těla uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze Zvládá kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo z trampolíny, zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele	Gymnastika: základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a náradí průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed kotoul vpřed, průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad Přeskok: průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny Lavička (kladinka): chůze s dopomocí Šplh na tyči: průpravná cvičení pro nácvik přírazu obouoř
zvládá pravidla bezpečnosti reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to)	Rytmická a kondiční gymnastika: základní pojmy, rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem tvořivé vyjádření rytmu pohybem
uvědomuje si různá nebezpečí při hrách zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem)	Pohybové hry: základní pojmy, základní organizační povely pro realizaci her, základní pravidla osvojovaných her
zvládá pravidla bezpečnosti reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti	Sportovní hry: vlastní nácvik držení míče jednoruč a obouruč, manipulace s míčem odpovídající velikosti, základní přihrávky rukou
dokáže se pohybovat v mírně náročném terénu	turistika, pobyt v přírodě

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
1. období - 2. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák		
zvládá pravidla bezpečnosti reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	Atletika: zjednodušené startovní povely a signály Běh:	Praktické předvedení

zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem	rychlý běh na 30 až 50 m, motivovaný běh v terénu až do 10 min Skok: odraz z místa, skok do dálky z místa Hod	
zvládá pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních reaguje na základní pokyny a gesta učitele zvládá základní gymnastické držení těla zvládá se soustředit na cvičení uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze zvládá kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele	Gymnastika: Akrobacie: kotoul vpřed Přeskok: skoky prosté odrazem, výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu Lavička (kladinka): chůze s dopomocí (různé obměny) Šplh na tyči: průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož, šplh do výšky maximálně 2 metrů s dopomocí	
zvládá pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních reaguje na základní pokyny a gesta učitele umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus pohybem	Rytmická a kondiční gymnastika: soustředění na hudební a rytmický doprovod	
uvědomuje si různá nebezpečí při hrách zvládá některé pohybové hry a je schopen hrát se spolužáky	Pohybové hry: základní organizační povely pro realizaci her, základní pravidla osvojovaných her	
pravidla bezpečnosti při sportovních hrách zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti	Sportovní hry:	
umí se orientovat v terénu okolí školy	Turistika	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

1. období - 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák: dodržuje bezpečnost při atletických disciplínách reaguje na základní pokyny signály a	Atletika: základy bezpečnosti při atletických činnostech,	Praktické předvedení

<p>gesta učitele</p> <p>zvládá základní techniku nízkého startu</p> <p>zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem z chůze i z rozběhu</p> <p>zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára), vydat pokyny pro start</p>	<p>vhodné oblečení, startovní povely</p> <p><u>Běh:</u> běžecká abeceda, nízký start na povel, vytrvalostní běh v terénu až do 10 minut</p> <p><u>Skok:</u> skok do dálky s rozběhem</p> <p><u>Hod:</u> průpravná cvičení pro hod míčkem, hod míčkem postupné spojení s rozběhem</p>	
<p>zvládá pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních</p> <p>reaguje na základní pokyny a gesta učitele</p> <p>uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech</p> <p>aktivně se zapojuje do pohybových činností</p> <p>správně provede kotoul vpřed a vzad</p>	<p><u>Gymnastika:</u></p> <p><u>Akrobacie:</u> průpravná cvičení pro ovlivňování, pohyblivost, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů, atd. (s širším spektrem náčiní) kotoul vpřed, kotoul vzad</p> <p><u>Přeskok:</u> průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu</p> <p><u>Lavička (kladinka):</u> chůze bez pomoci (různé obměny chůze)</p> <p><u>Šplh o tyči:</u> šplh do výšky 4 metrů bez dopomoci</p>	Praktické předvedení
<p>reaguje na základní pokyny a gesta učitele</p> <p>zvládá základní estetický pohyb těla a jeho části (chůzi, běh)</p>	<p><u>Rytmiická a kondiční gymnastika:</u> seznámení s 2/4 a 3/4 tanečním krokem</p>	Praktické předvedení
<p>různá nebezpečí při hrách, samostatně vytváří pohybové hry</p>	<p><u>Pohybové hry:</u></p>	
<p>uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách</p> <p>hraje hry se zjednodušenými pravidly</p>	<p><u>Sportovní hry:</u> Vlastní nácvik: přihrávka jednoruč a obouruč, chytání míče jednoruč a obouruč, vedení míče driblingem, střelba jednoruč a obouruč na koš, pohyb s míčem a bez míče zastavení průpravné sportovní hry</p>	
	<p><u>Plavání:</u> základní plavecký výcvik</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 Vyučovací předmět: Tělesná výchova
 2. období - 4. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<u>Žák</u>		
<p>ovládá pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách reaguje na základní pokyny signály a gesta učitele zvládá aktivně techniku nízkého a polovysokého startu zvládá aktivně základní techniky běhů, skoků, hodů</p> <p>zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čáru) a vydat povely pro start</p> <p>dovede změřit a zapsat výkony</p>	<p><u>Atletika:</u> základní pojmy, základní disciplíny, části běžecké dráhy, skokanského sektoru, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště, základní techniky běhů, skoků, hodů, startovní povely základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů</p> <p><u>Běh:</u> běžecká abeceda, nízký start (na povel), polovysoký start, rychlý běh na 60 m, vytrvalostní běh v terénu 12-15 min (dle výkonnosti žáků), vytrvalý běh na dráze 600m</p> <p><u>Skok:</u> průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti, skok do dálky s rozběhem</p> <p><u>Hod:</u> průpravná cvičení pro hod míčkem, hod míčkem s rozběhem, spojení rozběhu s odhodem</p>	Praktické předvedení
<p>zvládá základy pravidel bezpečnosti aktivně zvládá základní pojmy reaguje na základní pokyny a gesta učitele zvládá poskytnout základní pomoc a záchranu pro cvičení zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s pomocí, zvládá základy gymnastického odrazu z můstku</p> <p>zvládá roznožku a skrčku</p>	<p><u>Gymnastika:</u> základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně)</p> <p><u>Akrobacie:</u> kotoul vpřed a jeho modifikace, kotoul vzad a jeho modifikace, průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou, stoj na rukou s pomocí</p> <p><u>Přeskok:</u> průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku roznožka přes kozu</p> <p><u>Lavička (kladinka):</u></p>	

zvládá chůzi na lavičce bez dopomoci zvládá základy šplhu	chůze bez dopomoci Šplh na tyči: šplh do výšky 4m	
základní pokyny a gesta učitele snaží se samostatně o estetické držení těla	Rytmická a kondiční gymnastika: základy tance založené na kroku, základní taneční krok 2/4 a 3/4	Praktické předvedení
různá nebezpečí při hrách zvládá min. 10 pohybových her	Pohybové hry:	
dohodne se na spolupráci jednoduché taktice družstva a dodržuje ji zvládá základní pojmy osvojovaných činností dovede zaznamenat výsledek utkání zvládá konkrétní hry: vybíjená	Sportovní hry: vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry Vlastní nácvik: přihrávka jednoruč a obouruč, přihrávka vnitřními nártem, chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy, vedení míče (driblingem, nohou), střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba vnitřním nártem na branku z místa i z pohybu, pohyb s míčem a bez míče, zastavení, průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená)	
	Plavání základní plavecký výcvik	
	Turistika a pobyt v přírodě	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
2. období - 5. Ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<u>Žák</u>		
zvládá pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách reaguje na základní pokyny signály a gesta učitele zvládá aktivně základní osvojované pojmy zvládá základní techniku běhů, skoků, hodů zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu	Atletika: pomůcky pro měření výkonů, úprava doskočiště, základy techniky běhů, skoků a hodů, startovní povely, základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů Běh: běžecká abeceda, nízký start, polovysoký start,	praktické předvedení

<p>zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára, bloky) a vydat povely pro start dovede změřit a zapsat výkony v disciplínách zvládá základní techniku skoku do výšky jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti základy pravidel bezpečnosti</p>	<p>rychlý běh na 60 m, vytrvalý běh na dráze 800m <u>Skok do dálky a výšky:</u> skok do dálky z rozběhu, skok do výšky <u>Hod:</u> průpravná cvičení pro hod míčkem, hod míčkem z rozběhu, spojení rozběhu s odhodem</p>	
<p>základní pokyny a gesta učitele zvládá kotoul vpřed, vzad, i ve vazbách, stoj na rukou zvládá základy chůze na kladině s obměnami s dopomocí zvládá roznožku zvládá základy šplhu</p>	<p><u>Gymnastika:</u> <u>Akrobacie:</u> kotoul vpřed, kotoul vzad, průpravná cvičení pro stoj na rukou <u>Přeskok:</u> roznožka přes kozu <u>Šplh:</u> průpravná cvičení pro šplh, šplh na tyči do výše 4 m</p>	<p>Praktické předvedení</p>
<p>zvládá základní pokyny a gesta učitele</p>	<p><u>Rytmická a kondiční gymnastika:</u> držení partnerů při různých tancích, vzájemné chování při tanci, základy tance založené na kroku poskočném, přisunném, základní taneční krok 2/4 a 3/4</p>	<p>Hudební fantazie na volné téma</p>
<p>zvládá 10 - 20 různých her, varianty známých her</p>	<p><u>Pohybové hry:</u> variace her více druhů, využití přírodního prostředí pro pohybové hry</p>	
<p>Dokáže se dohodnout na spolupráci (jednoduché taktice) vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p>	<p><u>Sportovní hry:</u> Vlastní nácvik: přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem), chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy, vedení míče (driblingem, nohou), střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba jednoruč ze země na branku, střelba vnitřním nártem na</p>	

	branku z místa i z pohybu vyvolenou rukou, nohou, udržet míč pod kontrolou mužstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou, a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu, průpravné sportovní hry podle zjednodušených pravidel, základní spolupráce ve hře	
	<u>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení</u>	
	<u>Bruslení</u>	
	<u>Turistika a pobyt v přírodě</u>	

7.7 Člověk a svět práce

Pracovní činnosti 1. -5.

7.7.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni.

Obsahové, časové a organizační vymezení je realizována v 1. až 5. ročníku - 1 hod týdně, pracovní výchova patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Organizace - žáci pracují ve třídě, v kuchyňce i mimo budovu školy, např. v přírodě, pracují různými technikami využitím dostupných pomůcek a materiálů, navštěvují výstavy.

Průřezová témata - v tomto předmětu jsou realizována tato: MKV, OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- **Kompetence k učení**

Žáci:

- si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí

Učitel:

- Umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- **Kompetence k řešení problémů**

Žáci:

- promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

- **Kompetence komunikativní**

Žáci:

- si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie

- **Kompetence sociální a personální**

Žáci:

- pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady
- druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci

- **Kompetence občanské**

Žáci:

- respektují pracovní výsledky druhých, hodnotí výsledky vlastní práce i práce ostatních

Učitel:

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

- **Kompetence pracovní**

Žáci:

- správně a zodpovědně zacházejí s pracovními pomůckami

Učitel:

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně

používání ochranných pracovních prostředků

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

- **Kompetence digitální**

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, referáty, prezentace), k zaznamenávání a ke zpracování výsledků práce s využitím vhodných programů, zaznamenávání a prezentování práce (fotografie, video).

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

1. období – 1. -3. ročník

Výstup	Učivo
<u>Žák</u>	
pozná různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení porovná vlastnosti zpracovaného materiálu	práce s materiály: přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty, vlastnosti materiálu, užití v praxi
dokáže zhotovit jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností, rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí a dovede s nimi zacházet	pracovní pomůcky: nářadí a nástroje pro ruční opracování
naučí se jednoduchý pracovní postup napodobí průběh předváděné práce dovede organizovat práci skupiny podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek naučí se sledovat a kontrolovat zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze dovede si zdůvodnit jednoduchý pracovní postup	jednoduché pracovní postupy: organizace práce, hygiena a bezpečnost práce, práce montážní a demonstrační stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž
bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi, dovede jednoduše ošetřit případné poranění dovede bezpečně zacházet s díly stavebnice po dobu práce s materiálem bude dbát na osobní čistotu a bezpečnost využívá svých vlastních zkušeností, prokazuje samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek dovede plnit povinnosti služby	bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu
dovede zhotovit dle fantazie jednoduché výrobky podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období	lidové zvyky, tradice, řemesla
pozná jednoduché pěstitelské práce naučí se starat o pokojové květiny	pěstitelské práce
příprava tabulí pro jednoduché stolování,	příprava jednoduchých tabulí, pravidla stolování,

chování se při stolování	vhodné a nevhodné chování při jídle
--------------------------	-------------------------------------

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

2. období – 4. -5. ročník

Výstup	Učivo
<u>Žák</u>	
žák provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiálem	práce s materiály, přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, dřevo, plasty
dovede pozorovat jednotlivé materiály a objasňovat vlastnosti zvládá základní dovednosti v práci s technickými materiály dovede bezpečně využívat a používat vlastnosti materiálu při složitějších pracovních činnostech poznává vlastnosti materiálů, vlastnosti a účel nástrojů a pomůcek	vlastnosti materiálu, užití v praxi
používá složitější pracovní nářadí a pomůcky opatrně zachází s pracovními nástroji dovede vybrat vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování
dodržuje pracovní postup podle slovního návodu i náčrtku, nákresu, výkresu, uplatňuje technické myšlení a technickou představu, sleduje průběh předváděné práce a pak sám dovede napodobit pracovní postup pracuje podle slovního návodu a vzoru, nebo podle fantazie	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce práce montážní a demontážní stavebnice, práce s návodem, předlohou, náčrtem
dovede vyrobit pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí jednoduché lidové výrobky rozvíjí si pozorovací schopnosti pracuje podle své vlastní představy	lidové zvyky, tradice, řemesla
hlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění, dodržuje bezpečnost a hygienu práce, dodržuje pořádek na pracovním místě	bezpečnostní předpisy, pracovní pomoc při úrazu
vyhledává informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře, pozná jednoduché pěstitelské nářadí, používá vhodné pracovní nástroje a náčiní	pěstitelské práce
orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc i při úrazu v kuchyni	vybavení kuchyně, elektrické a kuchyňské spotřebiče, příprava jednoduchých pokrmů dle možností, základy společenského chování, pravidla stolování, pracovní hygiena, v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu

8 Učební osnovy 2. stupeň ZŠ

8.1 Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura 6. - 9.

Anglický jazyk 6. – 9.

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické. Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání.

8.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. ročníku 4 hodiny týdně a v 9. ročníku - 5 hodin týdně.

Zaměření vyučovacího předmětu český jazyk a literatura:

- rozvoj kultivovaného ústního a písemného projevu
- rozvíjení vyjadřování osobního pocitu žáka z čteného textu
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientace ve vnímání okolního světa
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je spojen

- s dějepisem (období Velkomoravské říše – staroslověnština, misijní činnost Konstantina a Metoděje, Kosmova kronika, Dalimilova kronika, Mistr Jan Hus, husitství, humanismus, období pobělohorské, národního obrození, 19. stol., 20. stol., současnost)
- s předmětem informatika (internet, dodržování úpravy při psaní textu)
- s hudební výchovou (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, Osvobozené divadlo, Semafor)

- s výtvarnou výchovou (ilustrace knih, comicsy, návrhy kostýmů, masek, scény)
- s tělesnou výchovou (uvolňovací cviky při čtení a psaní)
- s ostatními naukovými předměty – zeměpis (velká písmena), přírodopis (vztah žáka k životnímu prostředí, ke zvířatům...), chemie (pokusy – popis pracovního postupu)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova OSV	mluvní cvičení, neverbální komunikace, poznávání a rozlišování charakterů lidí na základě přečteného textu, rozvoj sociálních dovedností, orientace v mezilidských vztazích, chápání literatury jako významného pomocníka při získávání životní hodnotové orientace, směřování k poznatkům a prožitkům pozitivně ovlivňujících žákovy postoje, formování volných a charakterových vlastností (sebekontrola, tvořivost)
Výchova demokratického občana VDO	rozpoznání demokratických názorů v literárních dílech
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostí VMEGS	poznávání života v jiných zemích (geografické časopisy, cestopisy, deníky, využití fotografií, suvenýrů při mluvních cvičeních)
Multikulturní výchova MuV	národ, národnost, rasa, rasismus, kultura, asimilace, diskriminace, respektování odlišných kultur
Environmentální výchova EV	člověk a příroda, příroda a dobrodružství, lidová slovesnost a příroda, projekt Den Země
Mediální výchova MeV	média v každodenním životě, zpravodajství, hodnocení mediálních sdělení, reklama, rozpoznání hodnotné a konzumní literatury, formulování vlastních názorů k filmu, divadelnímu představení a televizní tvorbě pro děti a mládež, sledování kulturního dění, chápání smyslu kulturních akcí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

• Kompetence k učení

Učitel	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k vyhledávání a třídění informací - vede žáky k užívání správné terminologie - zohledňuje rozdíly ve znalostech - a pracovním tempu jednotlivých žáků - sleduje při hodině pokrok všech žáků - vede žáky k využívání výpočetní techniky
Žáci	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků - osvojují si základní jazykové a literární pojmy - hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich - používají výpočetní techniku

• **Kompetence k řešení problémů**

Učitel	<ul style="list-style-type: none"> - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů - vede žáky k plánování pracovních postupů
Žáci	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávají informace vhodné k řešení problému - využívají získaných vědomostí a dovedností - k objevování různých variant řešení - samostatně řeší problémy - volí vhodné způsoby řešení

• **Kompetence komunikativní**

Učitel	<ul style="list-style-type: none"> - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat - vede žáky k toleranci a empatii - vede žáky k asertivnímu vyjadřování
Žáci	<ul style="list-style-type: none"> - formulují a vyjadřují své myšlenky a názory - vyjadřují se výstižně a kultivovaně ústně i písemně - naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují - zapojují se do diskuse a dovedou vhodně obhajovat své názory - rozumí různým typům textů a záznamů - využívají informačních a komunikačních prostředků

• **Kompetence sociální a personální**

Učitel	<ul style="list-style-type: none"> - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - dodává žákům sebedůvěru
Žáci	<ul style="list-style-type: none"> - účinně spolupracují ve skupině - podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu - zdokonalují se v hodnocení vlastní práce, vytvářejí si reálný obraz o sobě, nezdar a neúspěch se učí využívat jako informaci pro nápravu - učí se toleranci vůči názoru druhých, respektu vůči vrstevníkům se specifickými potřebami

• **Kompetence občanské**

Učitel	<ul style="list-style-type: none"> - zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní - motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních - motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
Žáci	<ul style="list-style-type: none"> - respektují přesvědčení druhých lidí - chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví - aktivně se zapojují do kulturního dění - mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

- **Kompetence pracovní a digitální**

Učitel	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi - vede k dodržování bezpečnostních pravidel - pro práci s výpočetní technikou
Žáci	<ul style="list-style-type: none"> - dodržují hygienu práce - dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou - využívají svých znalostí v běžné praxi, - uvědomují si význam dobrých jazykových znalostí a schopností pro život, chápou vztah mateřštiny a cizích jazyků jako základní předpoklad pro praktické využití v osobním životě i v budoucím pracovním uplatnění

Vyučovací metody a organizační formy uplatňované v předmětu český jazyk a literatura

Vyučovací metody

- **z hlediska pramene poznání**

slovní metody – monologické (výklad), dialogické (řízený rozhovor, diskuse), práce s učebnicí, interpretace textu

názorně demonstrační metody – použití audiovizuální techniky (diaprojektor, video, CD-přehrávač), práce s mapou, denním tiskem

praktické, činnostní metody – práce se slovníky, práce s PC

- **z hlediska fází vyučovacího procesu**

motivační metody – rozhovor, přečtení ukázky, tajenka na tabuli, modelová situace

expoziční metody – výklad, referát

fixační metody – samostatná práce, skupinová práce, domácí úkol

klasifikační a diagnostické (hodnotící) metody – rozhovor, pozorování, zkoušení

- **z hlediska zapojení poznávacích procesů žáka**

transmisivní přístup - předávání hotových poznatků z učitele na žáka

informačně receptivní metody – výklad, užití pomůcek (ilustrace)

reproduktivní metody – čtení, psaní, řešení typových úloh, tvoření schémat

konstruktivní přístup - žák konstruuje své poznání na základě dosavadních zkušeností a dovedností

heuristické metody – samostatná práce, skupinová práce

- **z hlediska interakce mezi učitelem a žáky nebo mezi žáky navzájem**

diskusní metody

situační a simulační metody – modelové situace

inscenační metody – metody dramatické, hraní rolí

Organizační formy vyučování

1. hromadná (frontální) výuka
2. skupinová výuka

Hodnocení a sebehodnocení

Hodnocení jednotlivce:

vychází z klasifikačního řádu

užívání individuální vztahové normy (hodnocení žákova výkonu v porovnání s předešlým výkonem)

používání pozitivního hodnocení (vnější motivace – pochvaly)

formy hodnocení:

- kvantitativní (klasifikace – známka)
- kvalitativní (slovní hodnocení)

druhy hodnocení:

- průběžné
- závěrečné

metody hodnocení:

- zkoušení (ústní, písemné)
- pozorování, rozhovor, analýza výsledků činnosti (např. slohová práce)

Hodnocení ve skupině:

- slovní hodnocení skupiny, popř. jednotlivce
- hodnocení skupin navzájem

Sebehodnocení:

- žák dovede hodnotit vlastní výkon (učivo ovládám, ovládám s pomocí učitele, dělám chyby, musím na sobě ještě pracovat)

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 6.

Učivo	Výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
Vypravování	Dovede převyprávět přečtený příběh. V ukázkách vyhledá charakteristické rysy vypravování a prostředky k oživení děje. Orientuje se v daném textu, dokáže stupňovat napětí a použít přímou řeč. Podle své fantazie dokončí načaté vypravování. Zpracuje osnovu zadaného textu. Text samostatného vypravování člení do odstavců.	D – řecké báje a pověsti OSV – naše třída před zrcadlem, pomoc kamarádovi VMEGS – rodinná vypravování z cest EV – zážitky se zvířetem, ekologická tematika, projekt Den Země mluvní cvičení

Popis popis předmětu	Pracuje s textem, vymýšlí synonyma, obohacuje svoji slovní zásobu. Dbá na návaznost, výběr pojmenování a rozmanitost sloves.	Př – popis obrázku zvířete dle probíraného učiva VMEGS – popis suvenýru z dovolené EV – viz Př
popis osoby	Používá přirovnání a rčení. Postupuje od nejvýraznějších znaků k méně výrazným.	D – popis obrázku libovolně vybrané historické osobnosti MeV – popis fotografie herce v určité divadelní, filmové roli Fy – popíše jednoduchý pokus mluvní cvičení
popis děje	Rozliší vypravování od popisu děje. Popíše děj podle obrázku. Uvědomí si správné řazení jednotlivých pracovních operací.	
popis pracovního postupu		
Práce s informacemi zpráva, oznámení	Vyhledá v tisku zprávu a oznámení, uvede charakteristické rysy.	MeV – mediální sdělení, reklama EV – projekt Den Země (samostatné vypracování oznámení a zprávy o konání)
výpisky	Dokáže vyhledat důležité údaje v textu. Pořizuje výpisky z výkladu v učebnicích.	D, Z, Př, Fy – zpracování výkladových textů dle probírané látky
výtah	Shromáždí odborné výrazy z textu, význam vyhledá v encyklopedii, slovníku. Z odborného textu zpracuje výtah, uvede pramen.	
reklamní a propagační texty	Rozezná komerční záměr reklamy, kriticky ji hodnotí	
Dopis	Rozpozná rozdíly mezi osobním a úředním dopisem. Zná náležitosti dopisu, obměňuje použité výrazy.	OSV – dopis kamarádovi

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 6.

Učivo	Výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
Mýty, báje	Vysvětlí jejich vznik. Převypráví různé mýty a báje.	D – starověké Řecko
Bible	Dovede pojmenovat její obě části. Vyjmenuje několik biblických postav a stručně je charakterizuje. Převypráví příběhy z Bible – Starý zákon	OSV – orientace v mezilidských vztazích (vražda Kainova)
Pohádky	Osvojí si charakteristické znaky pohádky, uvede jejich spisovatele a sběratele.	OSV – výstavka oblíbených pohádkových knížek
Pověsti	Z textu vyvodí znaky pověsti. Dokáže najít pravdivé jádro. Poznává rozdíl mezi pověstí a	regionální pověsti - Blaník

	pohádkou.	
Lyricko – epické žánry; balada	Seznámí se na základě ukázek s dílem K. J. Erbena, J. Nerudy. Z četby vyvodí pojem balada.	OSV – lidé v 19. stol. (jejich život, předsudky, pověry) recitace z Kytice
Dobrodružná literatura (Na cestě, Příběhy odvahy a dobrodružství)	Pokusí se sestavit osnovu dobrodružného příběhu, převyprávět, charakterizovat hlavní postavy.	Z – práce s mapou, vyhledání konkrétních zeměpisných názvů OSV – zhodnocení jednání a vztahů postav VMEGS, MuV – život dětí v cizích zemích
Bajky	V textech poučení.	EV – chování člověka k živé přírodě
Humorná literatura (Maléry a patálie, Úsměvy a šibalství) Noncens	Seznámí se na základě ukázek s humorem J. Haška, K. Poláčka, V. Steklače, E. Frynty. Porozumí pojmu nonsensová poezie.	VDO – rovnost lidí (bratr Paleček) VMEGS – přiblížení islámského světa (Nasreddin)

Během celého roku si připraví dva referáty o přečtených knihách. Dokáže získávat z různých zdrojů další informace k probíranému učivu, navštěvuje školní knihovnu a orientuje se v katalozích. Osvojí si základní pojmy z literární teorie.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 6.

Učivo	Výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
Obecné poučení o jazyce (Jazyk a jeho útvary)	Průběžně si osvojuje jazyk jako nástroj dorozumívání. Pracuje s ukázkami spisovného a nespisovného jazyka. Rozlišuje útvary národního jazyka. Naučí se pracovat s jazykovými příručkami.	Podle výběru textu Tv – uvolňovací cviky při psaní
Zvuková stránka jazyka	Rozpozná znělé a neznělé souhlásky. Dokáže vysvětlit spodobu znělosti. Osvojí si čtení zdvojených souhlásek, používání pauzy, důrazu, tempa a přízvuku.	
Stavba slova a pravopis (Nauka o slově)	Dokáže určit kořen, předponu, příponu. Odůvodní pravopis s přihlédnutím ke způsobu tvoření slov. Osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin, zdvojených souhlásek, předpon a předložek. Dokáže použít správná pravidla při psaní i-y.	

Tvarosloví	Určuje slovní druhy podle významu v dané větě. Seznámí se informativně s učivem o druzích substantiv. Rozlišuje jména obecná a vlastní. Učí se správně skloňovat jména v regionu. Procvičuje pravopis adjektiv včetně jmenných tvarů (příklady z lit. vých.). Dokáže skloňovat, stupňovat a využívat různých přípon stupňovaných adjektiv. Vyhledává a určuje druhy zájmen ve výběrových textech. Správně skloňuje a píše tvary osobních, ukazovacích a přivlastňovacích zájmen. V Pravidlech vyhledá bližší poučení o jednotlivých druzích a skloňování číslovek. Rozliší základní a řadové číslovky při psaní číslicemi. Upevní si určování mluvnických významů sloves. Osvojí si tvoření správných tvarů podmiňovacího způsobu.	
Skladba	Upevňuje si vědomosti o určování základních větných členů. Rozliší přísudek slovesný, jmenný se sponou, jmenný beze spony. Rozpozná větu s nevyjádřeným podmětem. Osvojuje si shodu přísudku s několikanásobným podmětem. Z textu vyvozuje, rozpoznává rozvíjející větné členy. Rozliší větu jednoduchou a souvětí. Určuje větu hlavní a vedlejší, spojuje věty vhodnými spojovacími výrazy. Procvičuje si interpunkci v jednoduchých souvětích. Zopakuje si správný zápis přímé řeči.	

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)
Ročník: 7.

Učivo	Výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
Vypravování	Dokáže využít prostředky k oživení děje a stupňování napětí. Člení text na odstavce, správně píše přímou řeč.	VMEGS – rodinná vypravování z cest EV – zážitky se zvířetem, ekologická tematika, projekt Den Země mluvní cvičení
Popis uměleckých děl líčení	Všimá si, co zachycuje obraz, hledá ústřední motiv, dodržuje správný postup při popisu, vystihne atmosféru. Uvádí výrazy líčící krásu místa a vztah k němu, vyjádří vizuální,	Vv – využití odborného názvosloví (reprodukce, originál, kolorovaná perokresba) OSV, EV – vyjádření dojmů z uplynulého dne, nebo z letní přírody

výrobků a pracovních postupů	sluchové, hmatové i čichové vjemy. Rozpozná subjektivitu líčení. Uvědomí si správné řazení jednotlivých pracovních operací	OSV – jak se chováme na návštěvě a v restauraci EV – popis postupu při zakládání herbáře
Charakteristika	Pokusí se vystihnout povahu člověka, jeho schopnosti, zájmy, zvláštnosti. Využije přirovnání, přísloví a pořekadla.	OSV – charakteristika kamaráda
Životopis	Shromáždí patřičné údaje a napíše vlastní životopis. Dokáže vyplnit strukturovaný životopis.	volba povolání
Žádost	Osvojí si ustálenou formu žádosti, dokáže ji formulovat ústně i písemně.	EV – žádost o přednášku během Dne Země adresovanou Podblanickému Ekocentru
Pozvánka	Vyhledá údaje, které pozvánka obsahuje.	MeV – pozvánka na Školní akademii
Výtah a výpisky	Z odborného textu zpracuje výtah a výpisky	D, Z, Fy – zpracování výkladových textů dle probírané látky

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 7.

Učivo	Výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
V krajinách fantazie; bajka, pohádka	Na základě přečtených textů charakterizuje moderní pohádku, báseň, bajku, humornou literaturu.	Z – práce s mapou, vyhledání konkrétních zeměpisných názvů OSV – orientace v mezilidských vztazích
Balada a romance	Porovná poezii s prózou, baladu s romancí.	D – doba Karla IV. OSV – generační vztahy
Staré příběhy – věčná témata Ukázky středověké literatury	Seznámí se s nejstarším lit. žánrem – eposem, se sbírkou vyprávění Tisíc a jedna noc. Postavu doktora Fausta pozná prostřednictvím pověsti a divadelní hry.	VDO, MuV – židovská problematika VMEGS – arabský svět MeV – divadelní představení
Detektivní literatura	Na základě ukázek charakterizuje detektivní literaturu	OSV – vztah k handicapovaným, formování volných a charakterových vlastností
Sci-fi literatura	Charakterizuje druh této literatury, v textu vyhledá prvky sci-fi a samostatně rozvíjí myšlenky, jak mohou různé vynálezy ovlivnit životy lidí.	OSV – mezilidské vztahy, uvědomění si hodnoty života VMEGS – poznávání života lidí v minulosti
Fantasy	Vyhledá znaky žánru v povídce.	OSV – přátelství a kamarádství
Povídka	Z textu vyvodí typické znaky povídky. Charakterizuje hlavního hrdinu na základě vyhledaných údajů.	

Poezie	Rozliší lyriku a epiku. Objasní pojmy – verš, rým, sloka. Dokáže na příkladech určit druhy rýmu. Vyhledá metafory, přirovnání, personifikaci a zvukomalbu.	
Balada a romance	Z literárních ukázek vyvodí rozdíly mezi baladou a romancí. Zapamatuje si autory balad a romancí.	
Próza Drama	Porovná poezii s prózou. Na základě shlédnutého divadelního představení na videozáznamu uvede základní rysy divadelní hry. Dokáže rozpoznat rozdíly mezi poezií, prózou a dramatem. Upevní si učivo z 6. ročníku.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 7.

Učivo	Výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
Tvarosloví	Osvojí si odchýlné tvary subst. označujících části těla. Dokáže vytvořit správné tvary zájmena jenž a použít je v textu s použitím internetové jazykové příručky. Vyvodí podstatu sloves. rodu činného a trpného. Zvládne nahradit opisný tvar trpný zvratnou podobou slovesa a naopak. Rozliší neohebná slova, dokáže stupňovat příslovce, využívá příslovečných spřežek. Dokáže určit pády, se kterými se pojí předložky. Vyjmenuje nejčastější spojky podřadící a souřadící. Dokáže spojovat věty v souvětí, píše správně interpunkci v podřadném souvětí. Rozpozná slovní druhy.	Podle výběru textu Tv – uvolňovací cviky při psaní
Pravopis	Vysvětlí pravidla psaní velkých písmen u subst. vlastních a pravopis v několikaslovném vlastním názvu. Ovládá pravopis i, y, slovtvorný základ, shodu podmětu s přísudkem.	Z – zeměpisné názvy průběžné procvičování pravopisu (koncovky subst., adjektiv, shoda, vyjm. slova)
Skladba	Z textu vyvodí podstatu vět jednočlenných a dvojčlenných. Rozliší věty jednočlenné a dvojčlenné. Rozliší věty dvojčlenné s nevyjádřeným podmětem od jednočlenných. Seznámí se s problematikou větných ekvivalentů. Rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího, otázky doplňovací a zjišťovací. Vyhledává a určuje zákl. větné členy, rozvíjející větné členy (různé typy přívlastků, doplněk). Seznámí se s druhy vedlejších vět, rozlišuje hlavní a vedlejší věty, vyhledává spojovací výrazy a nahrazuje větné členy vedlejšími větami.	
Význam slov	Definuje, co je slovo. Vysvětlí význam věcný a	D, Z, Př, Fy – příklady

	mluvnický a pojem sousloví. Dokáže vysvětlit význam některých rčení. Vysvětlí pojmy jednoznačná, mnohoznačná slova, synonyma, antonyma, homonyma. Vyhledá odborné názvy v textu a vysvětlí pojem terminologie.	terminologických sousloví
Slovní zásoba a tvoření slov	Rozlišuje způsob tvoření slov (odvozováním, skládáním, zkracováním).	

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 8.

Učivo	Výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
Charakteristika lit. postav	Rozvíjí schopnost využití jazykových prostředků (výběr slov, přirovnání). Odliší podstatné znaky od méně důležitých. Vybere si libovolnou lit. postavu a vypracuje její charakteristiku.	
Subjektivně zabarvený popis	Vyhledá básnické obrazy v textu, nejde příklady subjektivně zabarveného popisu. Využije personifikaci, přirovnání a metafory. Obohacuje svůj projev o základní umělecké prostředky. Rozpozná líčení v romantické literatuře.	EV - posílení vztahu k přírodě
Výklad	Soustředí se na odborné názvy, na přesná jednoznačná pojmenování. Formuluje přesně a výstižně své myšlenky, uspořádá výklad (výtah).	D, Z, PŘ, Fy – zpracování libovolné tematiky
Výtah	Rozvíjí čtenářské schopnosti (četba s následnou reprodukcí). Seznamuje se s odborným textem, s jeho stavbou a vyhledává hlavní myšlenky textu.	
Úvaha	V textu vyhledá znaky úvahy, porovná ji s výkladem. Vytvoří úvahu.	
Shrnutí o slohu	Rozpozná základní slohové útvary a popisy.	

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 8.

Učivo	Výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
Literární druhy a žánry; Osvícenství	Dovede pojmenovat její obě části. Vyjmenuje několik biblických postav a stručně je charakterizuje. Vypráví libovolný biblický příběh. Seznámí se se starší českou lyrikou a vyhledá jazykové odlišnosti. Uvede základní údaje o Kosmově a Dalimilově	OSV – orientace v mezilidských vztazích (vražda Kainova)

Národní obrození	kronice. Charakterizuje dobu husitskou, uvede Husovo dílo a vysvětlí jeho myšlenky. Charakterizuje dobu pobělohorskou. Zařadí J. A. Komenského a uvede jeho nejznámější díla. Časově zařadí, charakterizuje období, vyjmenuje nejznámější představitele, jejich myšlenky a díla.	
Realismus; naturalismus, dekadence	Charakterizuje romantismus, časově ho vymezí. Uvede našeho nejvýznamnějšího představitele. Vyhledá jazykové prostředky v Máji. Seznámí se s ukázkami z děl českých autorů 19. - 20. století. Mezi ukázkami rozpozná báseň, povídku, novelu, román. Rozpozná rozdíl mezi literárním a technickým scénářem. Na ukázkách z poezie dokáže rozlišit lyriku a epiku, verš a strofu, určí druhy rýmu.	
Moderní směry; Moderna	Seznámí se s vybranými světovými autory. Rozpozná základní rysy individuálního stylu autora, formuluje názory na umělecké dílo.	MeV – porovnání různého ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování (např. Lakomec)
Setkání se světovou literaturou	Autory časově zařadí a uvede základní literární směry..	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 8.

Učivo	Výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
Skladba	Z textu vyvodí podstatu vět jednočlenných a dvojčlenných. Rozliší věty dvojčlenné s nevyjádřeným podmětem od jednočlenných. Seznámí se s problematikou větných ekvivalentů. Rozliší mluvnický a slovní zápor. Vyhledává a určuje zákl. větné členy, rozvíjející větné členy a několikanásobné větné členy. Určuje významový poměr mezi členy několikanásobného větného členu. Seznámí se s větnými členy v přístavkovém vztahu a správně doplní interpunkci. Určuje druhy vedlejších vět. Osvojí si souřadné spojení vět vedlejších a jejich interpunkci. Určuje významový poměr mezi souřadně spojenými větami hlavními. Používá souřadící spojky, odděluje vedlejší věty vložené do vět hlavních.	Podle výběru textu Tv – uvolňovací cviky při psaní
Nauka o slovní zásobě	Procvičuje různé způsoby tvoření slov, vyhledává slova cizího původu, nahrazuje přejatá slova slovy domácími a osvojí si psaní a výslovnost frekventovaných obecných jmen a	

	cizích jmen vlastních.	
Tvarosloví	Skloňuje slova přejatá a cizí jména vlastní. Zvládne vytvořit náležité tvary a ověří je v Pravidlech. Osvojí si určování slovesného vidu a vidových dvojic. Tvoří slovesné tvary v rozkazovacím způsobu. Informativně si osvojí určování slovesných tříd a vzorů.	
Obecné výklady o českém jazyce	Seznámí se s ukázkami slovanských jazyků s výchovným působením. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu.	

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)
Ročník: 9.

Učivo	Výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
Vypravování	Dbá na návaznost a soudržnost textu, s jistotou používá přímou řeč a prostředky k oživení děje. Seznámí se s vypravováním v umělecké oblasti. Uvede literární žánry, které jsou založeny na vypravování.	OSV – reprodukce vyprávění prarodičů, reprodukce pověsti vztahující se k blízkému okolí
Popis a charakteristika	Rozliší popis statický a dynamický, porovná popis prostý, odborný a subjektivně zbarvený. Popíše libovolný pracovní postup, dbá na vhodné užití sloves a výstižná pojmenování. Při sestavování charakteristiky vystihne povahu člověka, jeho schopnosti, zájmy a zvláštnosti.	
Tiskopisy	Vyplní poukázku, průvodku a podací lístek. Vysvětlí, kdy který tiskopis použije. Vyplní objednávku a uvede příklady, co lze objednávkou zakoupit.	seznámení se s objednáváním přes internet
Životopis	Shromáždí patřičné údaje a napíše vlastní životopis. Dokáže vyplnit strukturovaný životopis.	volba povolání – žádost o přijetí do zaměstnání rodokmen
Výklad	Zpracuje osnovu výkladu na základě výběru vhodných jazykových prostředků.	D, Z, PŘ, Fy – zpracování libovolné tematiky
Výtah	Rozvíjí čtenářské schopnosti (četba s následnou reprodukcí). Seznamuje se s odborným textem, s jeho stavbou a vyhledává hlavní myšlenky textu.	
Úvaha	Zpracuje úvahu na vhodné téma, uplatní vlastní zkušenosti, názory a postoje.	
Proslov	Shromáždí obraty a výrazy vhodné pro tento útvar, sestaví krátký proslov. Dbá na zřetelnou výslovnost, přízvuky, tempo a melodii, též na vystupování.	proslov k ukončení školní docházky

Diskuse	Uspořádá diskusi na aktuální téma dle svého zájmu. Dokáže se zapojit do diskuse, řídit ji a respektovat pravidla dialogu.	
Publicistické útvary	Charakterizuje zprávu, oznámení, inzerát, interview. Vyhledá v textu výrazy aktualizované a automatizované. Posoudí, které výrazy převažují, pokusí se komentovat nějakou aktuální událost. Přečte si ukázkou reportáže a fejetonu, uvědomí si zvláštnosti fejetonu v české literatuře. Vytvoří fejeton, reportáž.	pokus o vlastní tvorbu - reportáž, interview
Souhrnné poučení o slohu	Uvede, na čem závisí volba jazykových prostředků (činitel objektivní a subjektivní). Rozliší prostředky slohově zabarvené a neutrální. Vyhledá v beletrii, novinách a časopisech různé funkční styly a uvede jejich charakteristické znaky.	

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 9.

Učivo	Výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
Povídka	Z textu vyvodí typické znaky povídky. Charakterizuje hlavního hrdinu na základě vyhledaných údajů.	
Novela	Charakterizuje novelu, uvede příklad. Porovná novelu s povídkou.	
Román	Shrne a upevní si vědomosti, uvede jejich autory a charakteristické rysy, zařadí díla	
Divadelní hra	Osvojí si terminologii dramatu, vyjmenuje české i světové dramatiky, uvede jejich nejznámější díla.	návštěva divadelního představení MeV – formulace vlastních dojmů
Poezie	Pracuje s textem, vyhledá básnické prostředky. Uvede české i světové básníky, zařadí díla.	
Písňové texty	Přečte si ukázky písňových textů (Kainar, Kryl, Nohavica) a využije dovednosti s oblasti poezie.	
Populárně-naučná literatura Literatura faktu	Vyhledá z různých zdrojů knihy s touto tematikou a uvede jejich autory. Na základě četby vysvětlí podstatu a cíle této literatury.	
Hlavní vývojová období české literatury	Přečte si ukázky knih, které se vztahují k 1. sv. válce (Hašek, Šrámek, John). Vyjádří hlavní myšlenky, vysvětlí pojmy satira, situační a slovní humor.	
Poezie mezi válkami	Uvede nejznámější představitele (Šrámek, Wolker, Nezval, Halas, Seifert). Přečte si ukázky, vyhledá básnické prostředky,	

	vyvodí témata básní.	
Próza mezi válkami	Uvede nejznámější představitele (Vančura, Čapek). Přečte si ukázky a charakterizuje prostředí, dobu a postavy, vztahy mezi lidmi.	
Divadelní hra mezi válkami	Shrne vědomosti o Osvobozeném divadle. Doplní informace o díle K. Čapka, objasní hlavní myšlenky jeho divadelních her, charakterizuje postavy.	
Literatura po roce 1945 exilová literatura samizdatová literatura drama	Přečte si ukázky z děl (Seifert, Nezval, Hrubín, Hrabal,...). Uvede témata, vysvětlí hlavní myšlenky, charakterizuje postavy. Uvede autory, kteří po roce 1968 publikovali v zahraničí (Škvorecký, Kundera, Lustig, Kohout). Přečte si ukázky, opírá se o historické události. Vysvětlí pojem samizdat, uvede důvody vzniku této literatury. Vysvětlí pojem absurdní drama (V. Havel).	MeV - rozpoznání hodnotné a konzumní literatury D – Československo po roce 1968
Současná česká literatura	Dokáže vyjmenovat některé současné autory (Viewegh, Žáček, Jirous,...). Pokusí se sestavit chronologickou řadu spisovatelů. Shromáždí informace z regionální literatury. Přečte si ukázky, formuluje vlastní názory na četbu.	
Světová literatura	Uvede nejznámější světové autory, jejich díla a zařadí je do literárního směru. Přečte si ukázky a pracuje s textem.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 9.

Učivo	Výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky
Jazyky slovanské Obecné výklady o českém jazyce	Má přehled o slovanských a světových jazycích. Odliší spisovný a nespisovný projev (nářečí, obecnou češtinu). Seznámí se s nejdůležitějšími etapami ve vývoji českého jazyka.	Podle výběru textu
Zvuková stránka jazyka	Rozlišuje souhlásky, samohlásky, vysvětlí spodobu znělosti, správně vyslovuje hlásky a hláskové skupiny, správně klade přízvuk a uvědomuje si význam tempa, pauz v běžné komunikaci.	
Tvoření slov	Procvičuje různé způsoby tvoření slov, hledá kořen slova pro použití při písemném dělení slov. Uvědomí si pravopis souvisící se stavbou slova a s tvořením slov.	
Význam slova	Definuje, co je slovo. Vysvětlí význam věcný a mluvnický a pojem sousloví. Dokáže vysvětlit význam některých rčení. Vysvětlí pojmy jednoznačná, mnohoznačná slova, synonyma, antonyma, homonyma. Vyhledá odborné názvy v textu a vysvětlí pojem terminologie.	D, Z, Př, Fy – příklady terminologických sousloví
Tvarosloví	Určuje slova ohebná a neohebná, rozlišuje podst. jména konkrétní, pomnožná, hromadná a látková. Seznámí se se zvláštnostmi ve skloňování některých	D, Z, Př, Fy, Ch, Hv, Vv – jména osobností

	<p>substantiv. Zvládá skloňování obecných jmen přejatých a cizích jmen vlastních podle vzoru. Zopakuje si mluvnické významy sloves. Informativně se poučí o přechodnících. Zopakuje a upevní si vědomosti o psaní velkých písmen.</p>	
Skladba	<p>Orientuje se ve stavbě věty jednoduché. Rozlišuje věty jednočlenné a dvojčlenné, orientuje se v různých typech výpovědí. Určuje větné členy ve větě, určuje druhy vět vedlejších a orientuje se ve složitějších souvětích. Chápe vztah souřadnosti mezi jednotlivými zmnoženými větnými členy (přístavek), ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché. Chápe obsahovou souvislost mezi hlavními větami, určuje druhy souvětí a zvládá problematiku interpunkce u vedlejších vět souřadně spojených. Chápe zásady českého slovosledu.</p> <p>Ovládá všechny druhy pravopisu.</p>	

8.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci 3 hodiny týdně v pátém, šestém až devátém ročníku. Výuka začíná od třetího ročníku a pokračuje až do devátého ročníku. Anglický jazyk ve třetím až devátém ročníku se učí všichni žáci třídy. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět se cizím jazykem v běžných situacích a hovořit o jednoduchých tématech. Žáci rovněž porozumí čtenému textu, který výběrem slov a tempem odpovídá jejich jazykové úrovni.

Výuka seznamuje žáky se zeměmi, jež tímto jazykem hovoří, a s reáliemi zejména Velké Británie a USA. Znalost jiných kultur a cizího jazyka vede žáky k pochopení cizojazyčných kultur, jejich toleranci a komunikaci s nimi.

Druhý stupeň plynule navazuje na první stupeň, procvičuje se větná skladba, slovní zásoba, pozornost je věnována poslechu, čtení a jednoduché konverzaci. Výuka probíhá v učebně anglického jazyka s interaktivní tabulí. K dispozici jsou gramatické mapy, mapy VB, USA, Austrálie, Londýna, poslechová CD, slovníky a další pomůcky. Žáci mají učebnice, pracovní sešity a mají možnost objednat časopis PLAY a R&R. Cílem výuky je u žáků dosáhnout jazykové úrovně A2 u žáků druhého stupně podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky stanového EU.

Úroveň A2:

- Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání).
- Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech.
- Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitostí týkající se jeho nejnáléhavějších potřeb.

Žák chápe cizí jazyk jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání, rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

- **Kompetence k učení**

Žáci:

- žák plánuje a organizuje vlastní učení (osvojování slovní zásoby, fráze, gramatika)
- vyhledává a třídí informace (gramatika, slovní zásoba, reálie)
- orientuje se ve slovnících, vyhledává na internetu, v knihovně
- posuzuje vlastní pokrok a výkon (učivo ovládám, ovládám s pomocí, dělám chyby a musím na sobě ještě pracovat)

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání klíčových slov

- navádí k formulování hlavních myšlenek
- oceňuje vhodné otázky a odpovědi
- motivuje žáky k práci
- oceňuje jejich pokrok v učení

- **Kompetence k řešení problémů**

Žáci:

- využití vlastních zkušeností a poznatků při čtení cizojazyčného textu i řečových dovednostech, maximální využití osvojené slovní zásoby
- vyhledávání potřebných informací v encyklopediích, na internetu, v literatuře
- v řečových dovednostech dovede využít slovní zásoby
- využívá možnosti k ověření svých schopností v praxi (objednat si jídlo, vysvětlit cestu, ...)
- je kritický ke svým schopnostem, uvědomuje si nutnost zdokonalovat se průběžně

Učitel:

- udržuje tvůrčí atmosféru ve třídě
- umožňuje přístup k informačním zdrojům

- **Kompetence komunikativní**

Využití řečových dovedností – 2. stupeň ZŠ:

Očekávané dovednosti

Poslech s porozuměním

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Mluvení

- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Čtení s porozuměním

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Psaní

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učitel:

- vytváří atmosféru nasloucháním druhých
- spojuje poslouchání s pozorováním
- dbá o zapojení co největšího počtu žáků do činností

- **Kompetence sociální a personální**

Žáci:

- žák spolupracuje ve skupině, osvojí si práci v týmu (konverzace, práce s mapou, reálie anglicky mluvících zemí)
- přispívá k upevnování mezilidských vztahů v týmu a v kolektivu třídy (pomůže fyzicky i radou spolužákovi)
- efektivně spolupracuje v týmu (vyhledává a řeší zadané dílčí úkoly – internet, liter., učebnice, ...)
- respektuje výsledky druhých spolužáků
- pracuje tak, aby byl se sebou spokojen
- umí se objektivně ohodnotit

Učitel:

- hodnotí dokončené aktivity
- nechává prostor pro pocity a nálady žáků
- metody kooperativního učení

- **Kompetence občanské**

Žáci:

- respektuje přesvědčení druhých lidí (porovnání mentality jiných národů)
- odmítá útlak a hrubé zacházení (př. válka Sever proti Jihu – Amerika)
- uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni
- chová se zodpovědně v krizových situacích (př. evakuace)
- aktivně se zapojuje do kulturního dění (znalost kulturních tradic anglicky mluvících zemí, zejména VB a USA)
- respektuje požadavky na ŽP (př. témata: neplývejte vodou, elektřinou, sbírejte starý papír, atd.)

Učitel:

- vede žáky k jejich vlastnímu názoru
- dává možnost výběru aktivit při hodině
- respektuje rozdíly mezi žáky

- **Kompetence pracovní a digitální**

Žáci:

- umí používat slovníky, internet
- přizpůsobí se požadavkům skupiny
- pracuje s ohledem na sebe, kolektiv i prostředí
- dokáže si stanovit cíle svého dalšího studia (uvědomuje si prospěšnost znalosti cizího jazyka)
- je schopen získat si údaje a požadavky pro svou budoucí profesi

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za společný úkol
- trvá na dodržování zadání a termínů

Vyučovací metody

Poznání

- slovní metody (výklad, rozhovor, diskuse, interpretace textu)
- práce s učebnicí
- demonstrační metody (obrázky, mapy, tisk, audiovizuální výuka)
- činnosti – PC, slovníky

Vyučovací proces

- motivace – čtení ukázek, rozhovor
- expozice – referát, výklad
- fixace – skupinová práce, samostatná práce
- klasifikace – prezentace, prověřování znalostí

Spolupráce

- žák a učitel – diskuse, modelové situace, role
- mezi žáky navzájem – diskuse, modelové situace, role

Organizace výuky

- hromadná
- skupinová

Průřezová témata

VMEGS:

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

projekt: představení států

- nástěnka na chodbě
- zvyky, tradice, symbolika, jídlo, kultura, jazyky, mapy, pohlednice, články, atd.
- žáci třetího až devátého ročníku nosí vlastní materiály průběžně během roku

MUV:

- Kulturní diference
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Sociální smír a solidarita

celoroční projekt:

- nástěnka na chodbě
- obrázky, články – svět a různé rasy

Vzdělávací obsah – viz. Tabulka

Evaluace a autoevaluace (hodnocení a sebehodnocení)

- zákon č. 561 Sb.; zákon č. 48/2005 Sb.; RVP

Hodnocení jednotlivce:

- vychází z klasifikačního řádu
- hodnocení pokroku žáka
- pozitivní hodnocení
- cesta vnější motivace k vnitřní motivaci (sebehodnocení, žákovské portfolio)
- Hodnocení ve skupině (při pokusu, aktivitě, prezentaci):
- ochota spolupracovat
- obhájení práce
- písemný projev

Sebehodnocení:

- vlastní portfolio (nashromážděné úspěchy písemné, obrazové, foto, video); každý žák zpracovává sám
- vypsaná témata: učivo ovládám, ovládám s pomocí učitele, dělám chyby a musím na sobě ještě pracovat

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 6.

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Moje škola Život ve škole Volný čas	<ul style="list-style-type: none"> - Správně použije vazbu There is... / There are... - Používá přítomný času prostý a průběhový v různých situacích. - Popíše školu, její vybavení, oblíbené předměty. - Vytvoří plakát ideální školy.
Sporty a sportovní vybavení Sporty v Kanadě a v USA Sporty - slovesa Zdravý životní styl	<ul style="list-style-type: none"> - Rozdělí sporty na individuální a týmové. - Správně používá slovesa do, play a go s jednotlivými sporty. - Správně používá příslovce s přídavnými jmény. - Vytvoří pozvánku na sportovní zápas. - Používá spojky and, but, because. - Dokáže říci, co je dobré pro naše zdraví a co mu škodí.
Ovoce, zelenina Jídlo Vyjádření množství, tvoření receptu.	<ul style="list-style-type: none"> - Správně použije a few, a little, a lot of. - Pochopí rozdíl mezi počítatelnými a nepočítatelnými podstatnými jmény. - Správně použije much x many, some a any. - Je schopen hovořit o svém stravování. - Přečte si recept v angličtině a porozumí mu.
Divoká zvířata - popis Domácí zvířata – použití přídavných jmen Domácí mazlíčci	<ul style="list-style-type: none"> - Umí správně stupňovat přídavná jména. - Zvládne popsat svého domácího mazlíčka.
New York City Pravidelná a nepravidelná slovesa Travel bloggers	<ul style="list-style-type: none"> - Použije minulého času slovesa být. - Tvoří kladné věty v minulém čase s pravidelnými a nepravidelnými slovesy. - Napiše krátký text o svém výletu.
Filmy – použití přídavných jmen Filmový obsah Biografie Film Star Challenge	<ul style="list-style-type: none"> - Použije minulý čas v záporu a v otázkách. - Je schopný přečíst si a přeložit životopis slavné osobnosti. - Napiše krátký životopis své oblíbené osobnosti.
Thanksgiving Christmas New Year's Eve Independence Day	<ul style="list-style-type: none"> - Seznámí se s tradicemi dne Díkuvzdání, Vánoc, Nového roku a Dne nezávislosti.

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 7.

Časová dotace: 4 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Sporty Jídlo Filmy Pravidelná a nepravidelná slovesa V kině	<ul style="list-style-type: none"> - Použití minulého času, rozpoznání pravidelných a nepravidelných sloves, slovesa být. - Schopnost mluvit a psát o tom, co dělali minulý víkend. - Rozlišení filmových žánrů, popsat návštěvu kina. - Mluvit o svém oblíbeném jídle, rozlišit

	obiloviny, mléčné výrobky, pití, apod.
Tvořivé aktivity Volnočasové aktivity Popis vlastností osoby Vancouver	<ul style="list-style-type: none"> - Popsat své volnočasové aktivity a tvořivou činnost. - Odpověď na otázku: How often do you...? - Vyjádření množství: polovina z, většina, procenta. - Použití minulého času – nepravidelná slovesa. - Popsat něčí schopnosti, názory, kvality. - Seznámení s městem Vancouver.
Literární hrdinové Části lidského těla Popis osoby Cardiff	<ul style="list-style-type: none"> - Použití minulého času prostého a průběhového. - Orientace v textu: Popis literárních postav, jejich vzhledu a vlastností. - Napsat krátký příběh.
Oslavy (narozeniny, maturita apod.) České, anglické a americké tradice New Orleans	<ul style="list-style-type: none"> - Návrhy. - Plány do budoucnosti. (Použití budoucího času.) - Akceptování nebo odmítnutí nějakého nápadu. - Přehled o nejdůležitějších českých, anglických a amerických tradicích.
Prázdniny, dovolená Cestování Louisiana	<ul style="list-style-type: none"> - Použití modálního slovesa should. - Využití budoucího času vyjádřeného pomocí going to... - Umět mluvit o svých plánech na budoucí dovolenou (prázdniny). - Orientovat se v plánu města, v mapě.
Počasí Vysvětlení cesty Dopravní prostředky	<ul style="list-style-type: none"> - Hovořit o počasí. - Umět vysvětlit cestu, dorozumět se v informačním centru, koupit si lístek. - Použít budoucí čas vyjádřený will. - Vyjádřit co by chtěli, nechtěli dělat. - Vyznat se v londýnské dopravě.

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 8.

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Oslava	Umět užívat vazbu budoucího času: be going to
Počasí	Umět vytvořit budoucí čas s will
Běžný den; Můj osobní rozvoj	Umět vyjádřit budoucnost
Zelené město	Umět vyjádřit a používat číslovky
Vancouver	Umět vyjádřit a používat porovnávání
Vynálezy a materiály	Umět 1. podmínku.
Charakter	Umět popsat osobu
Přátelství	Umět vyjádřit vhodnost modálním slovesem should
Buďme kamarádi	Umět vyjádřit postoj k nevhodnému chování ; would rather/ prefer Umět použít předpřítomný čas
Zaměstnání	Umět použít vazbu: budu muset
V práci	Umět použít: still/ yet/ already since / for
Lidské tělo	Umět 2. podmínku
Nemoci	Umět 2. podmínku

Nezdravé návyky	Umět použít should
U doktora Britské a české stereotypy	Umět použít kontrast.
České právo	Umět použít modální slovesa be allowed to, can, must

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 9.

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Učivo	Výstupy
Střední školy; přijímací řízení; Zaměstnání	<ul style="list-style-type: none"> - Umět použít want/ would like - Umět popsat své slabé a silné stránky - Umět použít přítomný prostý a průběhový čas
Restaurace	<ul style="list-style-type: none"> - Umět vyjádřit názor - Umět objednat si jídlo - Umět používat minulý čas prostý a průběhový
Volný čas Halloween Vánoce	<ul style="list-style-type: none"> - Umět použít like/ hate. - Být schopen popsat typický anglický svátek Halloween a Vánoce
Kupování lístků, voucher	<ul style="list-style-type: none"> - Umět použít vazbu: Už jsi někdy... - Umět používat předpřítomný čas
Dopravní prostředky, e-lístek	<ul style="list-style-type: none"> - Umět používat vazbu: Kde jsi byl? - Umět použít správně předpřítomný a minulý čas
Veřejná doprava (klady a zápory)	<ul style="list-style-type: none"> - Umět používat vazbu: Kam se chystáš? - Umět používat správně vazby: will x going to
Ubytování, letecká doprava	<ul style="list-style-type: none"> - Umět požádat o rezervaci letu, rezervovat ubytování

8.1.3 Další cizí jazyk – německý jazyk

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 2. stupeň

Německý jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět německý jazyk patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Vyučuje se v rozsahu 3 hodiny týdně v 8. a v 9. ročníku.

Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová práce, partnerská práce, samostatná práce (procvičování a opakování učiva, práce se slovníkem a autentickými materiály, práce s počítačovými programy apod.)

Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, proto je kladen velký důraz na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při výuce jsou využívány časopisy, jednoduché autentické texty, audionahrávky, žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací, rapy apod. Výuka probíhá dle možností v jazykové učebně vybavené slovníky, interaktivní tabulí a mapami SRN.

Úroveň A1:

Uživatel rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner/ka pomalu a jasně a je-li ochoten/ochotna mu pomoci.

Výchovné a vzdělávací strategie

- **Kompetence k učení**

Žák:

- efektivně získává poznatky z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy apod.)
- při osvojování slovní zásoby pochopí slova ve vztazích – asociogramy, protiklady
- pracuje s chybou v NJ – chybu nechápe jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení
- chápe systematizaci gramatiky, zařazení dalších jevů do systému

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání klíčových slov
- navádí k formulování hlavních myšlenek
- oceňuje vhodné otázky a odpovědi
- motivuje žáky k práci
- oceňuje jejich pokrok v učení

- **Kompetence k řešení problémů**

Žák:

- orientuje se v cizím jazykovém prostředí: umí se zeptat na cestu a porozumět odpovědi, vyhledat si dopravní spoj v cizině i doma, zakoupit jízdenky v automatu, telefonovat, hotel, dovolená, lyžování apod.
- řeší úkoly v učebnici a PS podle zadání
- ověří si teoretické poznatky v praxi a aplikuje je při dalších činnostech

- situační hry – reálné i nereálné situace

Učitel:

- udržuje tvůrčí atmosféru ve třídě
- umožňuje přístup k informačním zdrojům

- **Kompetence komunikativní**

Žák:

- prakticky a efektivně využívá všech způsobů komunikace v cizím jazyce (písemná i ústní komunikace)
- formuluje a vyjádří myšlenku, sdělí ji tak, aby partner rozuměl
- rozšiřuje si slovní zásobu
- nacvičuje struktury mluvených a psaných projevů
- je schopen reagovat na slyšené i psané
- jednoduše a srozumitelně popíše situaci, věc

Učitel:

- vytváří atmosféru nasloucháním druhých
- spojuje poslouchání s pozorováním
- dbá o zapojení co největšího počtu žáků do činností

- **Kompetence sociální a personální**

Žák:

- uplatňuje individuální schopnosti k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce
- týmová spolupráce, práce ve dvojicích, skupinách
- respektuje jiný názor při týmové práci
- pozoruje jiné zvyky, vztahy v cizích zemích (reálie)

Učitel:

- nechá prostor pro pocity a nálady žáků
- metody kooperativního učení

- **Kompetence občanské**

Žák:

- zodpovědně plní zadané úkoly, zodpovídá za sebe sama, za skupinu, tým
- toleruje odlišnosti – rasové, náboženské...
- takt
- schopnost empatie
- uvědomuje si tradice české ve srovnání s jinými
- poznává společné prvky v dějinách – Rakousko-Uhersko, Karel IV.,...

Učitel:

- vede žáky k jejich vlastnímu názoru
- dává možnost výběru aktivit při hodině
- respektuje rozdíly mezi žáky

- **Kompetence pracovní a digitální**

Žák:

- účelně využívá vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace (počítač apod.)
- pracuje se slovníkem
- vyhledává informací, materiálů potřebných pro práci v hodinách apod.
- je schopen pracovat ve dvojici, ve skupině, ...
- pracuje na počítači, s internetem
- orientuje se v učebnici, nachází pomoc při práci

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za společný úkol
- trvá na dodržování zadání a termínů

Vyučovací metody

1. Poznání

- a) slovní metody (výklad, rozhovor, diskuse, interpretace textu)
- b) demonstrační metody (obrázky, mapy, tisk, audiovizuální výuka)
- c) činnosti – PC, slovníky

2. Vyučovací proces

- a) motivace – čtení ukázek, rozhovor
- b) expozice – referát, výklad
- c) fixace – skupinová práce, samostatná práce
- d) klasifikace – prezentace, prověřování znalostí

3. Spolupráce

- a) žák a učitel – diskuse, modelové situace, role
- b) mezi žáky navzájem – diskuse, modelové situace, role

Organizace výuky

- a) hromadná
- b) skupinová

Průřezová témata

VMEGS

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané
 - projekt: představení států – nástěnka na chodbě
 - zvyky, tradice, symbolika, jídlo, kultura, jazyky, mapy, pohlednice, články atd.
 - žáci připravují materiály během roku

MUV

- Kulturní diference
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Sociální smír a solidarita
- celoroční projekt – nástěnka na chodbě: obrázky, články – svět a různé rasy

Vzdělávací obsah
Očekávané výstupy

Očekávané výstupy
POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák:

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

Žák:

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák:

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

Žák:

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Tematické okruhy

- základní osobní údaje
- domov, rodina, rodinné oslavy

- svátky, oslavy, roční období, počasí
- škola, školní pomůcky, činnosti ve škole
- volný čas a zájmová činnost, koníčky
- důležité zeměpisné údaje
- byt, bydlení
- jednoduchá orientace ve městě, v budově
- denní a týdenní program
- části lidského těla
- oblečení, cestování

Slovní zásoba a tvoření slov – synonyma, antonyma, význam slov v kontextu

Základní gramatické struktury, typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov – věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě

Hodnocení jednotlivce:

- vychází z klasifikačního řádu
- hodnocení pokroku žáka
- pozitivní hodnocení
- cesta vnější motivace k vnitřní motivaci (sebehodnocení, žákovské portfolio)

Hodnocení ve skupině (při pokusu, aktivitě, prezentaci):

- ochota spolupracovat
- obhájení práce
- písemný projev

Sebehodnocení:

vlastní portfolio (nashromážděné úspěchy písemné, obrazové, přehledy gramatiky apod.), každý žák zpracovává sám

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročníky: 8.

Učivo	Výstupy
Mein Profil – Wer bist du?	<ul style="list-style-type: none"> - Znat slovní zásobu osobní údaje a číslovky do 20 - Umět pozdravit, rozloučit se, zeptat se na jméno a odpovědět, zeptat se na původ, bydliště a věk, hláskovat, počítat do 20 - Časovat slovesa sein, wohnen, kommen a heissen
Mein Profil – Ich mag das	<ul style="list-style-type: none"> - Znat slovní zásobu pro hudební nástroje a volnočasové aktivity - Umět pojmenovat koníčky, časovat slovesa v jednotném čísle, zeptat se, kdo co rád či nerad dělá, zeptat se na záliby a popsat se - Tvořit zápor s NICHT
Mein Profil – Wir sind der „Globus“	<ul style="list-style-type: none"> - Znat slovní zásobu jazyky a země, kontaktní údaje osob - Umět pojmenovat jazyky, sdělit a zeptat se na adresu, telefon, e-mail, mluvit o volnočasových aktivitách, něco ohodnotit, použít zájmeno man, použít přivlastňovací

	zájmena MEIN, DEIN, časovat slovesa v množném čísle
Meine Schule – Was hast du am Montag?	<ul style="list-style-type: none"> - Znat slovní zásobu školní předměty, místnosti, používat časové předložky (am, um, von – bis) - Umět popsat školu místnosti ve škole, pojmenovat dny v týdnu, popsat aktivity během vyučování, mluvit o rozvrhu hodin, zeptat se na názor, říct svůj názor
Meine Schule – Was brauchst du heute?	<ul style="list-style-type: none"> - Znat slovní zásobu školní pomůcky, barvy, tvořit zápor s kein, tvořit 4. pád, množné číslo podstatných jmen. - Pojmenovat a popsat školní pomůcky, vykat, popsat předměty, vést rozhovor o přestávce, mluvit o škole.
Meine Schule – Schon wieder Eintopf!	<ul style="list-style-type: none"> - Znat slovní zásobu jídla a nápoje, školní jídelna, užívat vazbu Es gibt, sloveso möchten - Umět říct, co si dá k jídlu a pití, objednat si v restauraci, říct, jak to chutná, zeptat se na cenu. - Umět napsat krátký e-mail.

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: 9.

Učivo	Výstupy
Mein Alltag – Das ist meine Familie	<ul style="list-style-type: none"> - Znat slovní zásobu rodina, povolání, domácí mazlíčci. Správně použít přivlastňovací zájmena, osobní zájmena ve 4. pádě. - Umět pojmenovat členy rodiny, mluvit o rodině, popsat osoby, pojmenovat povolání a mluvit o nich.
Mein Alltag – Wir haben sturmfrei.	<ul style="list-style-type: none"> - Znat slovní zásobu pro místnosti v domě, domácí práce a nábytek. - Umět popsat bydlení, mluvit o domácích pracích, plánovat domácí práce, rozumět prosbám a povelům a vyjádřit je. - Časovat způsobová slovesa müssen, können. Ptát se otázkou Wo? na 3. pád.
Mein Alltag – So ist mein Tag.	<ul style="list-style-type: none"> - Znat slovní zásobu pro ranní rituály, denní rozvrh, přesný čas. - Umět mluvit o denním programu, požádat o dovolu, domluvit si schůzku - Časovat způsobová slovesa dürfen, wollen. Ptát se otázkou Wohin? na 4. pád.
Meine Pläne – Wir fahren nach Berlin!	<ul style="list-style-type: none"> - Znat slovní zásobu pro dopravní prostředky, popis cesty, orientace ve městě. - Umět naplánovat cestu, zeptat se na cestu, domluvit se na společné aktivitě, umět získat potřebné informace z prospektu. - Präteritum sloves haben a sein, 3. a 4. pád - předložky
Meine Pläne – Ich habe Geburtstag.	<ul style="list-style-type: none"> - Znat slovní zásobu pro oblečení, dárky, blahopřání. - Umět napsat pozvánku, říct a napsat datum, gratulovat k narozeninám, poděkovat.

	<ul style="list-style-type: none"> - Používat správně osobní zájmena ve 4. pádě, tázací zájmena a sloveso werden.
Meine Pläne – Endlich Ferien!	<ul style="list-style-type: none"> - Znat slovní zásobu pro počasí, roční období. - Umět mluvit o počasí, popsat roční období, popsat prázdninové cíle. - Odpovídat na otázky typu: Wann...?, Wohin...?

8.2 Matematika a její aplikace

Matematika 6-9

8.2.1 Matematika

Charakteristika vzdělávacího programu – 2. stupeň

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Jedná se o povinný vyučovací předmět ŠVP. Předmět Matematika je předmět všeobecně vzdělávací. Navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni. Princip vzdělávání tomuto předmětu je v aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití v praktických úlohách z reálného života. Umožňuje získávání matematické gramotnosti.

Cílem předmětu Matematika je poskytovat žákům porozumění základním myšlenkovým postupům a matematickým pojmům. Umožňuje vidět jednotlivé propojení vzdělávacích oblastí. Osvojují si postupně jednotlivé matematické operace, pojmy, terminologie, postupy, symboliku a způsoby užití v praxi.

Tento předmět poskytuje dovednosti a znalosti, které uplatní při dalším studiu na středních školách.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na:

- užití matematiky v reálných situacích a v praktických činnostech
- osvojení pojmů, matematických postupů a vzorců
- rozvíjení logického myšlení, kritického usuzování
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- rozvíjení spolupráci při řešení problémových úloh z běžného života
- poznání skutečnosti, že lze dospět k výsledku různými způsoby

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty, např.:

- fyzika – převody jednotek, rovnice, vzorce, ...
- zeměpis – měřítko, mapy, vzdálenosti, ...
- chemie – řešení rovnic, převody jednotek; ...

Do obsahu předmětu Matematika jsou integrována průřezová témata:

Osobnostní a sociální rozvoj – okruh Poznání, Sebepoznání, Seberegulace, Psychohygienu (čtení v mapách, grafech, práce s mapou, s měřítkem, využití poměru, ...)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané (srovnávání státu podle rozlohy, počtu obyvatel, využití procent, HDP, grafy,...)

Enviromentální výchova – okruh Lidské aktivity, problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí (stav ovzduší, přítomnosti škodlivých látek, ochrana životního prostředí,...)

Mediální výchova – okruh Práce v realizačním týmu

Časové vymezení předmětu

Týdenní časová dotace je v 6., 8., a 9. ročníku 5 hodin týdně a v 7. ročníku 4 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu

Metody a formy realizace tohoto předmětu:

- metody sdělovací
- názorná ukázka
- samostatná práce
- skupinová práce
- práce s informačními zdroji
- využití multimédií
- projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení**

Žák:

- volí pro efektivní učení vhodné metody, způsoby a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- osvojuje a vytváří si zásoby matematických pojmů a vztahů
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, posuzuje a vyvozuje z nich závěry
- poznává smysl a cíl učení

- **Kompetence k řešení problémů**

Žák:

- promýšlí a naplňuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- provádí rozbor, plán řešení a odhadování výsledků daného problému
- problémy řeší samostatně a volí vhodné způsoby řešení
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací

- **Kompetence komunikativní**

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu
- zdůvodňuje matematické postupy a řešení
- komunikuje a diskutuje na kultivované úrovni
- využívá získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci
- užívá matematického jazyka a symbolů

- **Kompetence sociální a personální**

Žák:

- efektivně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření klima ve třídě
- přispívá k diskusi i debatě
- oceňuje zkušenosti druhých lidí
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- **Kompetence občanské**

Žák:

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy

- **Kompetence pracovní**

Žák:

- používá bezpečně a účinně nástroje a matematické pomůcky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti
- efektivně organizuje vlastní práci

- **Kompetence digitální:**

Žák:

- klade důraz na zpracování dat, vytváření grafů, práci se vzorci, jednoduché výpočty s využitím základních programů

Hodnocení jednotlivce:

Vychází ze zákona č. 561 Sb.; zákon č. 48/2005 Sb.; RVP a z klasifikačního řádu.

Používají se individuální vztahové normy (hodnocení žákova výkonu v porovnání s předešlým výkonem) a pozitivní hodnocení (vnější motivace – pochvaly)

Formy hodnocení:

- kvantitativní (klasifikace – známka)
- kvalitativní (slovní hodnocení)

Druhy hodnocení:

- průběžné
- závěrečné

Metody hodnocení:

- zkoušení (ústní, písemné)
- pozorování, rozhovor, analýza výsledků činnosti (např. prezentace, textový dokument, grafický dokument, obrázek, ...)

Hodnocení ve skupině:

- slovní hodnocení skupiny, popř. jednotlivce
- hodnocení skupin navzájem

Sebehodnocení:

- žák dovede hodnotit vlastní výkon (učivo ovládám, ovládám s pomocí učitele, dělám chyby, musím na sobě ještě pracovat)

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

6. ročník

VÝSTUP	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> - počítá z paměti i písemně s přirozenými čísly - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose - zaokrouhluje - provádí početní operace - řeší slovní úlohy 	Opakování – PŘIROZENÁ ČÍSLA <ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla - čtení, zápis čísla v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání přirozených čísel - početní operace s přirozenými čísly
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a používá pojmy násobek, dělitel, prvočíslo a složené číslo - zná znaky dělitelnosti - určí podle znaků dělitelnosti čím je dané číslo dělitelné - rozloží číslo na součin prvočísel - rozlišuje čísla soudělná a nesoudělná - spočte nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele 	DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL <ul style="list-style-type: none"> - násobek, dělitel - prvočíslo, číslo složené - znaky dělitelnosti pro 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 - rozklad na prvočinitele - soudělná a nesoudělná čísla - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje druhy čar 	GEOMETRICKÉ ÚTVARY V ROVINĚ <ul style="list-style-type: none"> - rovina, polorovina

<ul style="list-style-type: none"> - používá a rozlišuje pojmy bod, úsečka, přímka, polopřímka - rozlišuje kruh a kružnici - rýsuje lineární útvary - rozumí pojmem totožnost, kolmost, rovnoběžnost a různoběžnost dvou přímek - převádí jednotky délky, hmotnosti a času - vypočítá obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku - vypočítá obsah čtverce a obdélníku - zdůvodňuje a využívá polohové vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh 	<ul style="list-style-type: none"> - bod, úsečka, přímka, polopřímka - rovnoběžky, různoběžky a totožné přímky - kružnice, kruh - převody jednotek - obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku - obsah čtverce a obdélníku
<ul style="list-style-type: none"> - čte, zapisuje desetinná čísla - zobrazuje desetinná čísla na číselné ose - porovnává desetinná čísla - zaokrouhluje je - provádí s nimi početní operace - převádí jednotky délky, obsahu a hmotnosti 	<p>DESETINNÁ ČÍSLA</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis desetinných čísel v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání - zaokrouhlování - početní operace s desetinnými čísly - převody jednotek
<ul style="list-style-type: none"> - chápe pojem úhel - chápe pojem velikost úhlu - změří velikost úhlu - zapíše velikost úhlu - rozlišuje pojem stupeň a minuta - narýsuje úhel o příslušné velikosti - rozlišuje úhel pravý, přímý, ostrý a tupý - sčítá a odčítá úhly a jejich velikosti - násobení a dělení a jejich velikostí dvěma - vyjádří velikost úhlu ve stupních a minutách - úhly popisuje písmeny řecké abecedy - rozlišuje vedlejší, vrcholové, souhlasné a střídavé úhly - osa úhlu 	<p>ÚHEL A JEHO VELIKOST</p> <ul style="list-style-type: none"> - úhel, druhy úhlů - jednotka velikosti úhlů stupně a minuty - práce s úhloměrem - rýsování a popisování úhlů řeckými písmeny - měření velikosti úhlů - osa úhlu - úhly vedlejší, vrcholové, souhlasné a střídavé - sčítání a odčítání úhlů graficky i rýsováním - násobení a dělení dvěma
<ul style="list-style-type: none"> - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti - rozlišuje pojem vzor - obraz - rozumí pojmu samodružný bod, samodružný útvar - rozezná útvary osově souměrné a shodné 	<p>OSOVÁ SOUMĚRNOST</p> <ul style="list-style-type: none"> - shodnost rovinných útvarů - osová souměrnost - osa souměrnosti - osově souměrné obrazce - samodružný bod a útvar - rýsování osově souměrných útvarů
<ul style="list-style-type: none"> - načrtne a narýsuje trojúhelník - rozlišuje vnitřní a vnější úhly - dopočítá úhly v trojúhelníku - rozlišuje typy trojúhelníků - používá trojúhelníkovou nerovnost - využívá vlastností jednotlivých typů trojúhelníků při řešení úloh - sestrojí trojúhelník z daných prvků - sestrojí těžnice a výšky - sestrojí kružnici vepsanou a opsanou 	<p>TROJÚHELNÍK</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnitřní a vnější úhly - součet vnitřních úhlů v trojúhelníku - trojúhelník ostroúhlý, pravouhlý a tupouhlý - trojúhelník rovnostranný, rovnoramenný - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníků - těžnice, výšky - kružnice opsaná a vepsaná
<ul style="list-style-type: none"> - vypočte obsah čtverce a obdélníku - využívá vzorečky pro obsah čtverce a obdélníku 	<p>KRYCHLE A KVÁDR</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtyřúhelníky - obsah čtverce a obdélníku

<ul style="list-style-type: none"> - při řešení slovních úloh - charakterizuje krychli a kvádr - rozlišuje vrcholy, stěny, úhlopříčky těles - načrtne a narýsuje síť a z ní vymodeluje těleso - načrtne a sestrojí krychli nebo kvádr - vypočítá povrch a objem krychle a kvádrů - vypočte převody jednotek objemu 	<ul style="list-style-type: none"> - krychle, kvádr – základní vlastnosti - síť těles - načrtnutí a rýsování krychle a kvádrů - povrch krychle a kvádrů - objem krychle a kvádrů - převody jednotek
---	---

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: Matematika

7. ročník

VÝSTUP	UČIVO
	OPAKOVÁNÍ Z 6. ROČNÍKU
<ul style="list-style-type: none"> - čte, zapisuje zlomky - zobrazuje zlomky na číselné ose - porovnává zlomky - zapisuje část celku zlomkem - krátí a rozšiřuje zlomky - převádí zlomek na základní tvar - zná vztah mezi zlomky a desetinnými čísly - zná pojem smíšené číslo - převádí zlomek na smíšené číslo a opačně - provádí s nimi početní operace - zjednoduší složený zlomek 	ZLOMKY <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis zlomků - zobrazení na číselné ose - porovnávání - vyjádřená části celku zlomkem - krácení a rozšiřování zlomků - základní tvar - smíšené číslo - početní operace se zlomky - složený zlomek
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje shodné útvary - zná věty o shodnosti trojúhelníků – sss, sus, usu, Ssu - sestrojí úplnou konstrukci trojúhelníků 	SHODNOST <ul style="list-style-type: none"> - shodnost geometrických útvarů - shodnost trojúhelníků - věty o shodnosti trojúhelníků - konstrukce trojúhelníků - zápis konstrukce
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje kladná a záporná celá čísla - znázorní celá čísla na číselné ose - porovná je - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného celého čísla - provádí početní operace s nimi 	CELÁ ČÍSLA <ul style="list-style-type: none"> - čísla kladná, záporná - čísla opačná - absolutní hodnota - uspořádání celých čísel - porovnávání - početní operace
<ul style="list-style-type: none"> - načrtne a sestrojí obraz ve středové souměrnosti - určí středově souměrný útvar 	STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST <ul style="list-style-type: none"> - shodná zobrazení, středová souměrnost - samodružný bod - útvar středově souměrný
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu racionální číslo - chápe, že racionální číslo můžeme vyjádřit nekonečně mnoha zlomky - zapíše zlomek desetinným číslem nebo periodickým číslem - provádí početní operace v oboru racionálních čísel - porovnává racionální čísla - znázorňuje je na číselné ose 	RACIONÁLNÍ ČÍSLA <ul style="list-style-type: none"> - vztah racionálních čísel a zlomků - početní operace - znázornění na číselné ose - porovnávání

<ul style="list-style-type: none"> - zná vlastnosti jednotlivých typů čtyřúhelníků - rozezná obdélník, kosodélník, čtverec a kosočtverec - narýsuje tyto čtyřúhelníky - vypočítá jejich obvody a obsahy - zná vlastnosti lichoběžníku - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku 	<p>ČTYŘÚHELNÍKY, MNOHOÚHELNÍKY</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnoběžník a jeho vlastnosti - výšky a úhlopříčky rovnoběžníku - obdélník, kosodélník, čtverec, kosočtverec - obvod a obsah rovnoběžníku - obsah trojúhelníku - lichoběžník a vlastnosti lichoběžníku - obvod a obsah lichoběžníku
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí dělení celku na části v určitém poměru - chápe pojem poměr - zvětšuje a zmenšuje v určitém poměru - pracuje s měřítky map a plánů - chápe postupný a převrácený poměr - zapíše a upraví daný poměr - změní nebo rozdělí základ v určitém poměru - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - rozumí a používá pojem úměra - chápe rozdíl mezi přímou a nepřímou úměrností - vyjádří úměrnosti pomocí tabulky, grafu a rovnice - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh 	<p>POMĚR, PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem poměr - postupný a převrácený poměr - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v daném poměru - upravení poměru - měřítko - úměra - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost - trojčlenka
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná krychli a kvádr - vyjmenuje vlastnosti krychle a kvádrů - rozumí pojmu hranol - zná vzorečky pro objem a povrch hranolu - dosazuje správně do obecného vzorečku a vypočítá objem a povrch 	<p>HRANOLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - krychle – vlastnosti - kvádr – vlastnosti - kolmé hranoly - objem a povrch hranolu
<ul style="list-style-type: none"> - chápe pojem 1% - užívá základní pojmy procentového počtu - vyjádří část celku v procentech - řeší slovní úlohy - chápe pojem promile - vypočítá procentovou část, je-li dán základ a počet procent - vypočítá základ, je-li dána procentová část a počet procent - vypočítá počet procent, je-li dána procentová část a základ 	<p>PROCENTA</p> <ul style="list-style-type: none"> - procento - základ, procentová část, počet procent - promile - výpočty - slovní úlohy

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

8. ročník

VÝSTUP	UČIVO
	OPAKOVÁNÍ 7. ROČNÍKU
<ul style="list-style-type: none"> - určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek a pomocí kalkulačky 	<p>MOCNINY A ODMOCNINY</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhá mocnina a odmocnina - čtení, zápis druhých mocnin a odmocnin

<ul style="list-style-type: none"> - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - chápe pojem reálné číslo - využívá jednotek obsahu a objemu při výpočtech 	<ul style="list-style-type: none"> - určení druhých mocnin a odmocnin - výpočty
<ul style="list-style-type: none"> - zná znění Pythagorovy věty - rozlišuje pojem odvěsna a přepona - rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty - využívá daný vzoreček při výpočtech stran v pravoúhlém trojúhelníku - využívá poznatky při řešení úloh 	<p>PYTHAGOROVA VĚTA</p> <ul style="list-style-type: none"> - znění Pythagorovy věty - vztahy mezi stranami pravoúhlého trojúhelníku - přepona a odvěsny - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití této věty v praktických příkladech
<ul style="list-style-type: none"> - chápe pojem mocnina s přirozeným mocnitelem (exponentem) - provádí početní operace s nimi - zapisuje čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti - využívá vzorečků pro počítání s mocninami 	<p>MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM</p> <ul style="list-style-type: none"> - mocniny s přirozeným mocnitelem - operace s mocninami s přirozeným mocnitelem a jejich vlastnosti - zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti - početní operace mocnin s přirozeným mocnitelem - mocnina součinu, zlomku, mocnina mocniny
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje pojem kruh a kružnice - pojmenuje vzájemnou polohu kružnice a přímky; rozlišuje tečnu, sečnu a vnější přímku; tětivu - pojmenuje vzájemnou polohu kružnic - určí dotyk kružnic - vypočte obsah kruhu - zná hodnotu čísla π - využívá Thaletovu větu a kružnici 	<p>KRUH, KRUŽNICE</p> <ul style="list-style-type: none"> - kruh, kružnice, vzájemná poloha kružnice a přímky - tečna, sečna, vnější přímkou - vzájemná poloha dvou kružnic - vnější a vnitřní dotyk dvou kružnic, středná, tětiva - Thaletova věta, Thaletova kružnice - obsah kruhu, délka kružnice - číslo π
<ul style="list-style-type: none"> - vypočte objem a povrch válce - načrtne síť válce - rozlišuje pojem plášť a podstava válce 	<p>VÁLEC</p> <ul style="list-style-type: none"> - válec - síť válce, podstavy a plášť válce - objem a povrch válce
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu výraz - určí číselnou hodnotu výrazu - provádí početní operace s mnohočleny - zná a používá vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ - rozloží mnohočlen na součin pomocí vytýkání nebo pomocí vzorce 	<p>VÝRAZY</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselný výraz - hodnota číselného výrazu - proměnná - výraz s proměnnou - celistvý výraz - mnohočlen - sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení mnohočlenu jednočlenem - vytýkání před závorkou - násobení mnohočlenu mnohočlenem - užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$
<ul style="list-style-type: none"> - chápe vztah a zápis rovnosti, porušení rovnosti, vlastnosti rovnosti - chápe význam zkoušky - chápe pojem kořen rovnice - vypočte rovnice 	<p>LINEÁRNÍ ROVNICE</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnost, vlastnosti rovnosti - lineární rovnice s jednou neznámou, kořen (řešení) lineární rovnice - ekvivalentní úpravy lineárních rovnic zkouška

- využívá ekvivalentní úpravy	
<ul style="list-style-type: none"> - sestrojí jednoduché konstrukce rovinných útvarů - rozumí pojmu množina bodů dané vlastnosti - u každé úlohy provádí rozbor, postup konstrukce, konstrukci - využívá předchozích geometrických poznatků v konstrukčních úlohách – výška, těžnice trojúhelníku, úhlopříčky, Thaletova kružnice, ... 	KONSTRUKČNÍ ÚLOHY <ul style="list-style-type: none"> - množiny bodů dané vlastnosti - základní konstrukční úlohy - konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků - rozbor konstrukční úlohy - zápis postupu konstrukce - provedení konstrukce - Thaletova kružnice
<ul style="list-style-type: none"> - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zaznamenává výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek - vypočítá aritmetický průměr - nalezne v údajích medián a modus - vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách 	ZÁKLADY STATISTIKY <ul style="list-style-type: none"> - statistický soubor - statistické šetření - jednotka, znak, četnost - aritmetický průměr - medián, modus - diagramy - sloupkový, kruhový

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

9. ročník

VÝSTUP	UČIVO
	OPAKOVÁNÍ Z 8. ROČNÍKU
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí a využívá rovnost dvou výrazů - vyjádří ze vzorců libovolné proměnné 	VYJÁDŘENÍ PROMĚNNÉ ZE VZORCE <ul style="list-style-type: none"> - rovnost dvou výrazů - vyjádření libovolné proměnné
<ul style="list-style-type: none"> - řeší soustavy lineárních rovnic sčítací nebo dosazovací metodou - rozhodne se, které metoda je efektivnější při řešení soustav rovnic - chápe, že řešením je uspořádaná dvojice - převádí soustavu rovnic na řešení jedné lineární rovnice - využívá grafické řešení soustavy rovnic - používá soustavy rovnic při řešení slovních úloh - vyřeší slovní úlohy "na pohyb", "na společnou práci", "na směsi" 	SOUSTAVY DVOU ROVNIC SE DVĚMA NEZNÁMÝMI A SLOVNÍ ÚLOHY <ul style="list-style-type: none"> - jedna rovnice se dvěma neznámými a její řešení - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými a její řešení - řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací nebo metodou sčítací - řešení slovních úloh vedoucích k řešení soustavy lineárních rovnic - řešení slovních úloh nazývaných slovní úlohy "na pohyb", "na společnou práci", "na směsi"
<ul style="list-style-type: none"> - chápe pojem poměr podobnosti - rozlišuje shodné a podobné trojúhelníky - užívá věty o podobnosti trojúhelníků - narýsuje úsečku v daném poměru 	PODOBNOT <ul style="list-style-type: none"> - podobnost - poměr podobnosti - podobnost trojúhelníků - věty o podobnosti trojúhelníků - dělení úsečky v daném poměru - technické výkresy, plány a mapy - poměr stran v podobných trojúhelnících

<ul style="list-style-type: none"> - využívá soustavu souřadnic k řešení úloh - chápe funkci jako závislost proměnných - rozpozná, zda se jedná či nejedná o funkci - rozumí pojmu množina hodnot a definiční obor hodnot funkce - načrtne i narýsuje graf funkce - určí rostoucí, klesající a konstantní funkci - zná vlastnosti lineární funkce - řeší graficky soustavy dvou lineárních rovnic - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem - sestrojí graf funkce zadané tabulkou 	<p>LINEÁRNÍ FUNKCE</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce - definiční obor funkce - množina hodnot funkce - závislá a nezávislá proměnná - graf funkce - rostoucí a klesající funkce. - konstantní funkce - lineární funkce a její vlastnosti. - graf lineární funkce - přímá úměrnost jako zvláštní případ lineární funkce - grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic
<ul style="list-style-type: none"> - zná jednotlivé goniometrické funkce - využívá podobnosti trojúhelníků k zavedení těchto funkcí - využívá vlastností goniometrických funkcí pravouhlého trojúhelníku při dopočítání délky stran nebo velikosti úhlů - využívá vlastností goniometrických funkcí pravouhlého trojúhelníku při řešení úloh 	<p>GONIOMETRICKÉ FUNKCE</p> <ul style="list-style-type: none"> - goniometrické funkce jako poměry stran v pravouhlém trojúhelníku - funkce sinus, kosinus, tangens - užití funkce sinus a tangens - grafy - goniometrické funkce kolem nás
<ul style="list-style-type: none"> - zná předpis kvadratické funkce - narýsuje graf kvadratické funkce - zná tvar kvadratické rovnice - vyřeší kvadratickou rovnici 	<p>KVADRATICKÁ FUNKCE A ROVNICE – rozšiřující učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> - graf kvadratické funkce – parabola - předpis kvadratické funkce - kvadratická funkce $y = ax^2$ a její graf - různé grafy kvadratických funkcí - kvadratická rovnice - řešení kvadratických rovnic
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivá tělesa - zná jejich vlastnosti - zná vzorečky pro výpočty objemu a povrchu - spočítá objem a povrch - rozlišuje rotační těleso a chápe, jak vznikají - vyřeší slovní úlohy z praxe 	<p>JEHLAN, KUŽEL, KOULE</p> <ul style="list-style-type: none"> - jehlan, kužel - síť jehlanu - objem a povrch jehlanu a kužele - koule, poloměr koule - objem a povrch koule
<ul style="list-style-type: none"> - určí definiční obor lomeného výrazu, tj. určuje podmínky lomeného výrazu - rozlišuje, kdy se lomený výraz rovná nule, kdy má lomený výraz smysl a kdy ne - krátí lomené výrazy na základní tvar - rozšiřuje lomené výrazy - provádí početní operace s lomenými výrazy - upraví a zjednoduší složený lomený výraz 	<p>LOMENÝ VÝRAZ</p> <ul style="list-style-type: none"> - lomený výraz - definiční obor výrazu - krácení a rozšiřování lomených výrazů - sčítání a odčítání lomených výrazů - násobení a dělení lomených výrazů - úprava složených lomených výrazů
<ul style="list-style-type: none"> - zná předpis nepřímé úměrnosti - narýsuje nebo načrtne graf nepřímé úměrnosti - chápe pojem hyperbola - vyřeší příklady na nepřímou úměrnost z reálného života 	<p>NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOT</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem nepřímá úměrnost - nepřímá úměrnost $y = k/x$ a její graf - grafy nepřímé úměrnosti
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních pojmech z oboru 	<p>ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY – rozšiřující učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> - inflace a úrok

finanční matematiky	<ul style="list-style-type: none">- trh zboží a práce- finanční trh, vklady, úvěry- cenné papíry, akcie- stát a jeho ekonomika
---------------------	---

8.3 Informační a komunikační technologie

Informatika 6. – 9.

8.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast Informatika se orientuje na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základních principů digitálních technologií. Žáci mají porozumět tomu, jakým způsobem funguje počítač a informační systémy. Žáci aktivně využívají informatické postupy a pojmy. Snaží se nalézat optimální řešení, efektivně zpracovávat data, spolupracovat mezi sebou, vytvářet projekty, objevovat svět nové informatiky. Naučí se programovat různé robotické hračky nebo roboty. Jednoduchou formou budou přecházet k práci s programovacími jazyky a aplikacemi. Zaměřuje se na programování, algoritmizaci, reprezentaci dat v počítači, kódování, modely, grafy. Programování probíhá v blokově orientovaném programovacím jazyku.

Na druhém stupni žáci tvoří, objevují, experimentují, hledají, navrhují a ověřují různá řešení. Diskutují s ostatními žáky. Prohlubují si a rozvíjejí si tím svoje porozumění informatickým konceptům a principům, kterými fungují digitální technologie.

Hledají se řešení daných problémů a vytváří se návrhy. Žáci zjišťují, zda jejich postup je funkční nebo nikoli. Pokud je řešení špatné, snaží se najít chyby, kterých se dopustili a opravit je, nebo hledají jiné vhodnější řešení. Výhodné je zapojovat žáky do společné, týmové práce. Formou diskuse se učí mezi sebou komunikovat, respektovat se navzájem, snaží se domluvit na dalším postupu, učí se rozdělit si mezi sebou jednotlivé činnosti a jednoduše se učí spolupracovat.

Důležitou částí je také bezpečnost při práci s digitálními technologiemi. Klade se důraz na etické užívání digitálního světa. Žáci si mají uvědomovat existenci digitální identity a digitální stopy.

Nová informatika je rozdělena do 4 vzdělávacích okruhů:

1. **Data, informace a modelování** (kódování, přenos dat, myšlenkové mapy, diagramy, grafy)
2. **Informační systémy** (práce se strukturovanými daty, funkce, vzorce, tabulky)
3. **Algoritmizace a programování** (sestavení programu, hledání řešení, robotické hračky)
4. **Digitální technologie** (hardware, software, počítačové sítě, bezpečnost, digitální identita)

Rozvíjení digitální gramotnosti a digitálních kompetencí u žáků se odráží i v dalších předmětech školního vzdělání. Dovednosti a znalosti z této oblasti se uplatní při dalším studiu na středních školách.

Časové vymezení předmětu

Týdenní časové dotace:

- 6. ročník: 2 vyučovací hodiny
- 7., 8., 9. ročník: 1 vyučovací hodina

Do obsahu předmětu Informatika jsou integrována průřezová témata:

- Osobnostní a sociální rozvoj – okruh Kreativita
- Výchova demokratického občana – okruh Občanská společnost a škola
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – okruh Objevujeme Evropu a svět
- Enviromentální výchova – okruh Vztah člověka a prostředí
- Mediální výchova – okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Stavba mediálních sdělení; Vnímání autora mediálních sdělení; Fungování a vliv médií ve společnosti; Tvorba mediálních sdělení

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

K účelům realizace předmětu Informatika je určena specializovaná učebna výpočetní techniky.

Metody a formy realizace tohoto předmětu:

- metody sdělovací
- názorná ukázka
- samostatná práce
- skupinová práce
- práce s informačními zdroji
- využití multimédií
- projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

- **Kompetence k učení**

Žák:

- využívá různé způsoby, metody a strategie učení, které mu umožňují samostatně pracovat, organizovat a řídit vlastní učení
- vyhledává, třídí, propojuje informace
- využívá znalostí v praktickém životě
- v učení vidí smysl a jeho cíl
- posuzuje vlastní pokrok
- osvojuje si základní pojmy a vztahy

- využívá efektivně možnosti výpočetní techniky

- **Kompetence k řešení problémů**

Žák:

- používá různé způsoby vyhledávání, třídění různých zdrojů informací, které mu umožňují vyřešit daný problém
- dokáže ověřovat správnost řešení problémů
- hledá vhodná a efektivní řešení
- bere v úvahu více možností řešení
- postupuje při řešení systematicky
- snaží se zvolit správný postup při řešení problémů

- **Kompetence komunikativní**

Žák:

- správně, jasně, smysluplně, logicky formuluje své myšlenky a názory
- zná různé způsoby komunikace díky výpočetní technice
- využívá moderní komunikační prostředky – hlavně e-mail
- je schopen kritického myšlení
- je schopen se vyjadřovat na úrovni základních odborných termínů a pojmů spjatých s výpočetní technikou a informatikou
- komunikuje na odpovídající úrovni
- zdůvodňuje své postupy práce a řešení

- **Kompetence sociální a personální**

Žák:

- pracuje v určitých případech samostatně, ve dvojici i ve skupinkách
- je schopen poskytnout pomoc a na druhou stranu je schopen si o ní říct
- buduje si přiměřenou sebedůvěru
- samostatně rozvíjí vlastní osobnost
- je veden rozdělit a naplánovat práci ve skupinách
- podílet se na utváření příjemné atmosféry ve skupince
- naslouchá druhým a je schopen posoudit jejich názor
- respektuje názory ostatních
- využívá kritického myšlení

- **Kompetence občanské**

Žák:

- respektuje osobnost druhých lidí, jejich tempo, jejich názory
- je schopen spolupráce ve skupinkách
- dodržuje pravidla skupiny
- pracuje šetrně s výpočetní technikou

- uvědomuje si pojem životní prostředí, které je také spjaté s informativními a komunikačními technologiemi

- **Kompetence pracovní**

Žák:

- pracuje podle pokynů, rad, návodů a postupů
- hledá vlastní postup
- zná zdravotní a hygienická rizika při práci

- **Kompetence digitální**

Žák:

- systémově přistupuje k analýze situací a jevů
- nachází různá řešení a vybírá to nejvhodnější
- uvědomuje si, že týmová práce může být lepší než samostatná
- porozumí kódování informací a zorganizuje je
- komunikuje pomocí formálních jazyků, kterým rozumí i stroje
- posuzuje technická řešení z hlediska osobního, etického, bezpečnostního, právního, sociálního, ekonomického a kulturního

Hodnocení jednotlivce:

Vychází ze zákona č. 561 Sb.; zákon č. 48/2005 Sb.; RVP a z klasifikačního řádu.

Používají se individuální vztahové normy (hodnocení žákova výkonu v porovnání s předešlým výkonem) a pozitivní hodnocení (vnější motivace – pochvaly).

Formy hodnocení:

- kvantitativní (klasifikace – známka)
- kvalitativní (slovní hodnocení)

Druhy hodnocení:

- průběžné
- závěrečné

Metody hodnocení:

- zkoušení (ústní, písemné)
- pozorování, rozhovor, analýza výsledků činnosti

Hodnocení ve skupině:

- slovní hodnocení skupiny, popř. jednotlivce
- hodnocení skupin navzájem

Sebehodnocení:

- žák dovede hodnotit vlastní výkon (učivo ovládám, ovládám s pomocí učitele, dělám chyby, musím na sobě ještě pracovat)

Vzdělávací oblast: Informatika Vyučovací předmět: Informatika 6. ročník

VÝSTUP	UČIVO
<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí pojmy komunikace, informace a data- umí si vyhledat data a informace- zpracovává informace a data- přenáší data- ukládá data	DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ <ul style="list-style-type: none">- komunikace, informace, data- vyhledávání dat, informací- získávání dat- ukládání dat- časté chyby při interpretaci informací- přenos informací, dat- různé možnosti kódování
<ul style="list-style-type: none">- řídí se pravidly pro tvorbu textových dokumentů- rozliší textové editory WordPad, Poznámkový blok a MS Word- otevře aplikaci textového editoru, uloží dokument i otevře nový listopad- orientuje se v textovém editoru, na panelu nástrojů, zobrazí různé formy listu dokumentu- vloží okopírovaný text i obrázek do aplikace- upraví obrázek na základní úrovni- využívá klávesové zkratky textového editoru- vytiskne celý dokument- využívá funkci Lupa, Hledat i Najít- provádí základní úpravu textu – změna velikosti i typu písma, tučně, kurzíva, podtržení, přeškrtnutí- změní barvu písma i pozadí písma- používá horní i dolní index- provádí různou formu zarovnání textu- text očíslovuje i nastaví odrážky- nastaví různé formy řádkování- seřadí text dle abecedy sestupně, vzestupně- využívá funkce Pravítka a Náhled stránky	DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ TEXTOVÝ DOKUMENT <ul style="list-style-type: none">- pravidla pro tvorbu textového dokumentu- otevření aplikace, otevření nového listu a uložení textového dokumentu- WordPad, Poznámkový blok- MS Word- vložení zkopírovaného textu do textového editoru- vložení obrázku do textového editoru- využití základních klávesových zkratk v textovém editoru- tisk celého textového dokumentu- panel nástrojů a jednotlivé karty na panelu nástrojů MS Word- základní úprava obrázku- formy zobrazení listu dokumentu- funkce Hledat a Najít, funkce Lupa- základní úprava textu – změna velikosti písma, typ písma, tučně, kurzíva, podtržení, přeškrtnutí- barva písma, barva pozadí písma- horní i dolní index- zarovnání textu- číslování a odrážky- řádkování, seřazení textu- funkce Pravítka, Náhled stránky- obrázky- ohraničení stránky- objekty

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí a chápe informační systém - orientuje se ve školním IS - identifikuje prvky a vztahy mezi nimi 	<p style="text-align: center;">INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - informační systém - informační systém ve škole - uživatelé IS - činnosti IS - práva IS
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem počítač - vyjmenuje jednotlivé složky počítače - rozlišuje komponenty počítače - ví, co je hardware a software - pojmenuje jednotlivé komponenty - vyjmenuje obsah skříně počítače - zná důležité vlastnosti základní desky - vysvětlí důležitost procesoru - vyjmenuje přední výrobce procesorů - zná důležité vlastnosti harddisku - rozlišuje pojem internet, webový prohlížeč, vyhledavač i webová stránka 	<p style="text-align: center;">DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE ZÁKLADNÍ POJMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - co je to počítač - základy bezpečnosti při práci s počítačem - z čeho se skládá počítač - hardware, software - jednotlivé komponenty - skříně počítače - obsah skříně počítače - základní deska - procesor - harddisk - zdroj - operační systém - internet, webový prohlížeč, vyhledavač, webová stránka
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje různé typy souborů - pracuje se složkami a disky - kontrola disku - defragmentace a formátování disku - vytvoří vlastní složku - kopíruje, ukládá, přejmenovává složky nebo soubory - maže složky nebo soubory - přesouvá složky nebo soubory - komprimuje soubory - vyhledává v počítači soubory 	<p style="text-align: center;">DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE PRÁCE SE SLOŽKAMI A SOUBORY</p> <ul style="list-style-type: none"> - soubory, typy souborů - složky, disky - tvorba složky - přejmenování složky - vymazání složky - přesouvání a kopírování složky - komprimace souborů - hledání souborů a složek - jejich otevírání a zavírání
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v blokově orientovaném programovacím jazyku - řeší efektivně problémy - vytvoří jednoduchý program - ověří správnost navrženého postupu - najde a popřípadě opraví chyby - umí pracovat s danou robotickou hračkou - orientuje se v programu Scratch - vkládá ve Scratchi bloky, scénáře - ovládá pomocí spouštění bloků ve Scratchi postavy 	<p style="text-align: center;">PROGRAMOVÁNÍ A ALGORITMIZACE</p> <ul style="list-style-type: none"> - blokově orientovaný programovací jazyk - řešení problémů - postup programu - robotické hračky - programovací jazyk Scratch: <ul style="list-style-type: none"> o bloky o scénáře o postavy

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
7. ročník

VÝSTUP	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> - chápe bit, byte - vyjmenuje násobné jednotky 	<p style="text-align: center;">DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - bit, byte - násobné jednotky

<ul style="list-style-type: none"> - navrhuje různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu - pracuje s vektorovou grafikou 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché šifry - vektorová grafika - binární kód
<ul style="list-style-type: none"> - nastaví a upraví záhlaví a zápatí dokumentu - očíslovuje dokument - tiskne celý dokument, umí vytisknout i část dokumentu - nastaví konec stránky nebo oddílu - používá možnost využití pravopisu - upravuje obrázky - nastaví obtékání textu vůči obrázku - vkládá obrázky - nastavuje si okraje - využívá pravítko - používá náhled - vytvoří a upraví tabulku 	<p style="text-align: center;">DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ TEXTOVÝ EDITOR</p> <ul style="list-style-type: none"> - připomenutí z minulého ročníku - záhlaví, zápatí - číslování stránek - tisk - náhled, lupa - konec stránky, konec oddílu - pravopis - kopírování formátu pomocí štětce - možnosti automatických oprav - vkládání obrázků z Klipartu - úprava obrázků - obtékání textů - okraje - tabulka
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v ochraně a bezpečnosti dat a uživatelů - vysvětlí roli IS - zpracuje data - vytvoří tabulky s daty - vyhledává v tabulce 	<p style="text-align: center;">INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana dat - ochrana uživatelů - účel IS - role ve společnosti - zpracovávání dat - tabulka
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem počítačová síť - přihlásí se do sítě - rozlišuje pojem internet, webový prohlížeč, vyhledavač i webová stránka - nastaví domovskou stránku, včetně její ikony - otevře novou kartu, nové okno i nastaví úvodní kartu nebo karty - změní design prostředí prohlížeče - pracuje v Cloudu - umí využívat Cloud - zálohuje data - dodržuje bezpečnost a ochranu 	<p style="text-align: center;">DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE ZÁKLADNÍ POJMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítačové sítě - přihlášení do počítačové sítě - internet, webový prohlížeč, vyhledavač, webová stránka - princip internetu - síťový server, tiskárna - školní síť - wi-fi - Cloud - data v Cloudu - bezpečnost a ochrana - šifrování dat - zálohování, archivace
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem operační systém - vyjmenuje aspoň 3 operační systémy - vyjmenuje všechny verze operačního systému Windows - umí pracovat s operačním systémem na základní úrovni - pracuje a organizuje si ukládání dat v počítači - rozlišuje pojem složka a soubor - nastaví si nabídku Start - změní si pozadí - nastaví si spořič monitoru - ovládá práci s Košem 	<p style="text-align: center;">DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE OPERAČNÍ SYSTÉMY, WINDOWS</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem operační systém - popis základních vlastností - ovládání operačního systému pomocí myši a klávesnice - prostředí operačního systému - organizace dat v počítači, složky a soubory - Windows - důležité ikony na ploše - nabídka Start - Koš - Příslušenství - programy, dokumenty a soubory

<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v nabídce Start 	<ul style="list-style-type: none"> - změna pozadí - nastavení nabídky Start - spořič
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v blokově orientovaném programovacím jazyku - řeší efektivně problémy - vytvoří jednoduchý program - ověří správnost navrženého postupu - najde a popřípadě opraví chyby - umí pracovat s danou robotickou hračkou - orientuje se v programu Scratch - posílá zprávy ve Scratchi - naprogramuje rozhovor - mění postavám oblečení - spouští scénáře se zprávami - časově řídí činnosti více postav, scénářů - naprogramuje krátký příběh 	<p>PROGRAMOVÁNÍ A ALGORITMIZACE</p> <ul style="list-style-type: none"> - blokově orientovaný programovací jazyk - řešení problémů - postup programu - robotické hračky - programovací jazyk Scratch: <ul style="list-style-type: none"> o bloky, scénáře o postavy o posílání zpráv o rozhovory o příběhy

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
8. ročník

VÝSTUP	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje se záznamy, daty - vytváří tabulky - vytváří grafy - hledá v tabulkách a grafech - zpracovává data - používá funkce - používá vzorce - dokáže využít filtry 	<p style="text-align: center;">INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce se záznamy - tvorba tabulky - evidence dat - hromadné zpracování dat - velké soubory - funkce, vzorce - práce s řetězci - filtrování
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v okně tabulkového procesoru - vysvětlí pojem buňka - do buňky vkládá text, který následně upravuje - nastaví ohraničení tabulky - označuje více buněk - zvládá základní úpravy - přesouvá buňky - vkládá nový řádek nebo sloupec - odstraňuje řádek nebo sloupec - naformátuje buňku - ovládá možnost vkládání a odstraňování řádků a sloupců - využívá efektivně funkce, které umožňují tabulkový editor - vytvoří graf z libovolné tabulky - upraví graf podle instrukcí - ovládá úpravy buněk 	<p style="text-align: center;">INFORMAČNÍ SYSTÉMY TABULKOVÝ PROCESOR</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní okno - buňka - práce s buňkou - změna textu - velikost buňky - označení více buněk - ohraničení - základní úpravy - přesouvání - nový řádek, nový sloupec - formát buňky - vkládání řádků a sloupců - odstraňování řádků a sloupců - použití funkce - tvorba grafu - úprava grafu - formát buňky

<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje komponenty PC - rozlišuje HW, SW - rozlišuje bit, byte - zná vlastnosti důležitých komponent PC - vyjmenuje paměťová media - zná základní parametry monitorů - orientuje se na klávesnici - vyjmenuje druhy tiskáren a ke každému druhu vyjmenuje výhody a nevýhody 	<p style="text-align: center;">DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE POJMY Z INFORMATIKY</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotlivé komponenty - informace - hardware - software - základní jednotky – bit, byte - přídatná zařízení - interní, externí komponenty - hygiena práce u PC - skříň počítače - obsah skříňě počítače - základní deska - procesor - harddisk - paměť - paměťová media
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu počítačová síť - rozlišuje typy počítačových sítí - nakreslí různé topologie sítí a pojmenuje je - umí ochránit svá data - ovládá práci s internetem - zná různé internetové prohlížeče - stahuje obrázky a data - vyhledávání informací - umí vytvořit silné a bezpečné heslo - chová se bezpečně na sítích 	<p style="text-align: center;">DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE POČÍTAČOVÉ SÍTĚ A INTERNET</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem počítačová síť - typy počítačových sítí - topologie sítí - koncepce sítí - ochrana práv - internet - bezpečnost na internetu - sociální sítě - hesla
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v blokově orientovaném programovacím jazyku - řeší efektivně problémy - vytvoří jednoduchý program - ověří správnost navrženého postupu - najde a popřípadě opraví chyby - umí pracovat s danou robotickou hračkou - orientuje se v programu Scratch - posílá zprávy ve Scratchi - naprogramuje rozhovor - naprogramuje krátký příběh - spouští scénáře se zprávami - kreslí obrázky v mřížce - umístí postavu na souřadnice - používá souřadnice jako parametry v blocích a v podmínkách 	<p style="text-align: center;">PROGRAMOVÁNÍ A ALGORITMIZACE</p> <ul style="list-style-type: none"> - blokově orientovaný programovací jazyk - řešení problémů - postup programu - robotické hračky - programovací jazyk Scratch: <ul style="list-style-type: none"> o bloky, scénáře o postavy o posílání zpráv o rozhovory o příběhy o souřadnice o proměnné

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
9. ročník

VÝSTUP	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje se záznamy, daty - vytváří tabulky - vytváří grafy 	<p style="text-align: center;">INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce se záznamy - tvorba tabulky - evidence dat

<ul style="list-style-type: none"> - hledá v tabulkách a grafech - zpracovává data - používá funkce - používá vzorce - dokáže využít filtry 	<ul style="list-style-type: none"> - hromadné zpracování dat - velké soubory - funkce, vzorce - práce s řetězci - filtrování
<ul style="list-style-type: none"> - má přehled v nových technologiích - vysvětlí pojem umělá inteligence - umí aktualizovat PC - umí instalovat - spustí v antivirovém programu test 	<p style="text-align: center;">DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - instalace aplikací - nové technologie - umělá inteligence - virtuální realita - bezpečnost - aktualizace PC
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí funkci internetu - zná a vysvětlí pojem intranet, a jak pracuje - zná a rozlišuje pojem internetová stránka, adresa a prohlížeč - vyjmenuje různé internetové prohlížeče - pracuje s internetovými stránkami - uloží internetovou stránku - zkopíruje a upraví text z internetu - využívá historii prohlédnutých www stránek - vyhledává na internetu - ví, jak se bránit spamům - ví, jak funguje elektronický podpis 	<p style="text-align: center;">DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE INTERNET</p> <ul style="list-style-type: none"> - historie internetu - jak funguje internet - intranet - internetová stránka - internetová adresa - internetový prohlížeč - práce s internetovými stránkami - poštovní aplikace - spamy - nebezpečné aplikace - zabezpečení a šifrování - elektronický podpis - antivirová ochrana - hesla - zálohování a archivace dat - digitální stopa - digitální identita
<ul style="list-style-type: none"> - při tvorbě internetových stránek využívá základní pravidla, jak má stránka vzhledově vypadat - upravuje textu - formátuje odstavce - vkládá obrázky - vloží tabulku - upravuje tabulku - prohlíží vytvořený dokument - nastavuje si barvu písma - vloží odkazy na další internetové stránky 	<p style="text-align: center;">DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE TVORBA WEBOVÝCH STRÁNEK</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní tvorba - kostra dokumentu - základní formátování textu - změna barev pozadí i textu - vkládání obrázků - vložení tabulky a její úpravy - prohlížení dokumentu prohlížečem - zarovnávání odstavců - odkazy
<ul style="list-style-type: none"> - zná princip 3D tisku - základní orientace ve 3D tiskárnách - vytvoří v programy návrh na 3D tisk - vyhledává na internetu 3D objekty k tisku - zná na základní úrovni druhy filamentů, jejich výhody a nevýhody 	<p style="text-align: center;">DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE 3D TISK</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3D tiskárna - 3D tisk - využití 3D tisku - 3D programy - 3D objekty - druhy filamentů - výhody a nevýhody daných filamentů
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v blokově orientovaném 	<p style="text-align: center;">PROGRAMOVÁNÍ A ALGORITMIZACE</p> <ul style="list-style-type: none"> - blokově orientovaný programovací jazyk

<p>programovacím jazyku</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší efektivně problémy - vytvoří jednoduchý program - ověří správnost navrženého postupu - najde a popřípadě opraví chyby - umí pracovat s danou robotickou hračkou 	<ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů - postup programu - robotické hračky - vývojový diagram - autorství, licence programu
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v programu Scratch - posílá zprávy ve Scratchi - naprogramuje rozhovor - naprogramuje krátký příběh - spouští scénáře se zprávami - kreslí obrázky v mřížce - umístí postavu na souřadnice - používá souřadnice jako parametry v blocích a v podmínkách - vytvoří vlastní projekt 	<p>PROGRAMOVÁNÍ A ALGORITMIZACE</p> <ul style="list-style-type: none"> - blokově orientovaný programovací jazyk - programovací jazyk Scratch: <ul style="list-style-type: none"> o bloky, scénáře o postavy o posílání zpráv o rozhovory o příběhy o souřadnice o proměnné - vlastní projekt

8.4 Člověk a společnost

Dějepis 6. – 9.

Občanská a rodinná výchova 6-9

8.4.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8., 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Zaměření vyučovacího předmětu dějepis:

- rozvoj vlastního historického vědomí
- chápání kulturních rozmanitostí světa
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- získávání orientace v historickém čase
- utváření pozitivního hodnotového systému
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání

Vyučovací předmět dějepis je spojen

- s českým jazykem a literaturou (období Velkomoravské říše – staroslověnština, misijní činnost Konstantina a Metoděje, Kosmova kronika, Dalimilova kronika, Mistr Jan Hus, husitství, humanismus, období pobělohorské, národního obrození, 19. stol., 20. stol., současnost),
- s chemií, přírodopisem, fyzikou, matematikou (vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky),
- se zeměpisem (orientace v prostoru, územní rozsah států),
- s hudební výchovou (vývoj hudebních projevů, významní skladatelé),
- s výtvarnou výchovou (stavební slohy, umělecká díla, významní umělci),
- s tělesnou výchovou (odkaz řecké kultury, olympijské hry).

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova OSV	komunikace, rozvoj sociálních dovedností, orientace v mezilidských vztazích, chápání dějepisů jako významného pomocníka při získávání životní hodnotové orientace, tvořivost
Výchova demokratického občana VDO	rozpoznání projevů demokracie, despotie, tyranie, náboženské nesnášenlivosti, tolerance, uplatnění občanských práv
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech VMEGS	pochopení vlivu Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mírové poselství Jiřího z Poděbrad,

	reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce
Multikulturní výchova MuV	náš etnický původ, národ, národnost, rasa, rasismus, kultura, asimilace, diskriminace, respektování odlišných kultur, mezinárodní solidarita
Environmentální výchova EV	příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, projekt Den Země
Mediální výchova MeV	vynález papíru, knihtisku, rádia, televize, propaganda, šíření knih (národní obrození), sdělovací prostředky a politika

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- **Kompetence k učení**

Žáci:

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní historické pojmy
- hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- poznávají smysl a cíl učení používají výpočetní techniku

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k využívání výpočetní techniky

- **Kompetence k řešení problémů**

Žáci:

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy
- volí vhodné způsoby řešení

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování pracovních postupů

- **Kompetence komunikativní**

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory - vyjadřují se výstižně a kultivovaně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- zapojují se do diskuse a dovedou vhodně obhajovat své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k toleranci a empatii
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vede žáky k asertivnímu vyjadřování

- **Kompetence sociální a personální**

Žáci:

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- zdokonalují se v hodnocení vlastní práce, vytvářejí si reálný obraz o sobě, nezdar a neúspěch se učí využívat jako informaci pro nápravu
- učí se toleranci vůči názoru druhých, respektu vůči vrstevníkům se specifickými potřebami

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- dodává žákům sebedůvěru

- **Kompetence občanské**

Žáci:

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Učitel:

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

- **Kompetence pracovní a digitální**

Žáci:

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají svých znalostí v běžné praxi
- jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Vyučovací metody a organizační formy uplatňované v předmětu dějepis

Vyučovací metody

z hlediska pramene poznání

- slovní metody – monologické (výklad), dialogické (řízený rozhovor, diskuse), práce s učebnicí, interpretace textu
- názorně demonstrační metody – použití audiovizuální techniky (diaprojektor, video, CD-přehrávač), práce s mapou, denním tiskem
- praktické, činnostní metody – práce se slovníky, práce s PC

z hlediska fází vyučovacího procesu

- motivační metody – rozhovor, přečtení ukázky, tajenka na tabuli
- expoziční metody – výklad, referát
- fixační metody – samostatná práce, skupinová práce, domácí úkol
- klasifikační a diagnostické (hodnotící) metody – rozhovor, pozorování, zkoušení

z hlediska zapojení poznávacích procesů žáka

- transmisivní přístup (předávání hotových poznatků z učitele na žáka)
- informačně receptivní metody – výklad, užití pomůcek (ilustrace)
- reproduktivní metody – čtení, psaní, řešení typových úloh, tvoření schémat

konstruktivní přístup (žák konstruuje své poznání na základě dosavadních zkušeností a dovedností)

heuristické metody – samostatná práce, skupinová práce

z hlediska interakce mezi učitelem a žáky nebo mezi žáky navzájem

- diskusní metody

Organizační formy vyučování

- hromadná (frontální) výuka
- skupinová výuka

Hodnocení a sebehodnocení

Hodnocení jednotlivce:

- vychází z klasifikačního řádu
- užívání individuální vztahové normy (hodnocení žákova výkonu v porovnání s předešlým výkonem)
- používání pozitivního hodnocení (vnější motivace – pochvaly)

formy hodnocení:

- kvantitativní (klasifikace – známka, body)
- kvalitativní (slovní hodnocení)

druhy hodnocení:

- průběžné
- závěrečné

metody hodnocení:

- zkoušení (ústní, písemné)
- pozorování, rozhovor

Hodnocení ve skupině:

- slovní hodnocení skupiny, popř. jednotlivce
- hodnocení skupin navzájem

Sebehodnocení:

- žák dovede hodnotit vlastní výkon (učivo ovládám, ovládám s pomocí učitele, dělám chyby, musím na sobě ještě pracovat)

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 6.

Učivo	Výstupy
ÚVOD DO STUDIA DĚJEPISU ČLOVĚK V DĚJINÁCH <ul style="list-style-type: none">- význam dějin pro člověka a současnou společnost- prameny poznání dějin, způsoby získávání pramenů, archeologie- historická pracoviště a jejich poslání – muzea, archivy, knihovny, galerie- dějepisná mapa- měření času, časová přímka, orientace v čase	Žák: <ul style="list-style-type: none">- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků- uvede příklady zdrojů, informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány- orientuje se na časové ose a v dějepisné mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI VÝVOJ ČLOVĚKA V OBDOBÍ PRAVĚKU A PRAVĚKÁ SPOLEČNOST <ul style="list-style-type: none">- vývojové typy člověka- starší doba kamenná – proměny lidské společnosti, důležité objevy a vynálezy a jejich vliv na způsob života lidí, počátky náboženství a umění- mladší doba kamenná – počátky zemědělství a řemesel, společenské změny, matriarchát- počátky používání kovů v pozdní době kamenné, vývoj rodové společnosti, patriarchát- doba bronzová- doba železná- pravěk v českých zemích	<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu- objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY PRVNÍ STAROVĚKÉ STÁTY <ul style="list-style-type: none">- starověký Egypt- starověká Mezopotámie- starověká Indie- starověká Čína	<ul style="list-style-type: none">- rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
STAROVĚKÉ ŘECKO <ul style="list-style-type: none">- přírodní podmínky- Kréta a osídlení pevninského Řecka- řecké bájesloví- období homérské- archaické období (řecká kolonizace, Sparta, Atény)- klasické období (rozkvět řemesel a obchodu, řecko-perské války,	<ul style="list-style-type: none">- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci- porovná formy vlády a postavení společenských skupin a vysvětlí podstatu antické demokracie

<ul style="list-style-type: none"> peloponéská válka) - helénistické období (Alexandr Makedonský, helénistické státy) - řecká vzdělanost, věda, umění, sport, slavnosti, všední život v Řecku) 	
<p>STAROVĚKÝ ŘÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní podmínky, osídlení Apeninského poloostrova - období královské - období republiky (rané období, války mezi Římem a Kartágem, vrchol, krize a pád římské republiky) - období císařství (rané období, doba krize římské říše, doba pozdního císařství) - římská kultura <p>ČESKÉ ZEMĚ VE STAROVĚKU</p>	<ul style="list-style-type: none"> - demonstruje na konkrétních příkladech přínos římské kultury a uvede osobnosti důležité pro evropskou civilizaci - zrod křesťanství a souvislost s judaismem

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 7.

Učivo	Výstupy
Žák:	
<p>ÚVOD DO DĚJEPISU</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jak pracovat s učebnicí - Prameny - Čas 	<ul style="list-style-type: none"> - má si osvojit zejména: - orientaci v učebnici - rozdíl mezi prameny úředními a literárními, jejich význam - způsob chápání času, způsob datace; řazení epoch - orientace v rámci století
<p>RANÝ STŘEDOVĚK</p> <ul style="list-style-type: none"> - Společnost: dělení středověké společnosti, lenní systém, uspořádání a význam církve - Dějiny významných států a národů v Evropě: - Franská říše, Německo-Svatá říše římská, Francie, Anglie, Byzanc, křížové výpravy severanů a vikingové, východní Slované, západní Slované - Dějiny českých zemí: první státní útvary na našem území – Sámova říše, Velká Morava - Čechy v době knížecí: pověsti, Bořivoj a Ludmila, Václav a Boleslav, Boleslav II., 	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže na jednoduchých příkladech vysvětlit význam poznatků z dějin středověku a raného novověku pro současného člověka - je schopen interpretovat zdroje poznatků o dějinách daného období na území dnešní Evropy a ČR - rozumí určování dat historických událostí a orientuje se na časové ose - dokáže se orientovat na dějepisné mapě - zná základní charakteristiky života středověkého člověka, umí popsat materiální a duchovní kulturu jednotlivých vrstev středověké

<p>Oldřich a Břetislav</p> <ul style="list-style-type: none"> - První čeští králové: Vratislav, Vladislav, Přemysl Otakar I. - Kultura raného středověku: architektura, výtvarné umění, vzdělanost, literatura 	<p>společnosti a jejich význam, dokáže je interpretovat v základních paralelách k současnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady nejvýznamnějších hmotných i duchovních památek daného období v Evropě a na našem území
<p>VRCHOLNÝ A POZDNÍ STŘEDOVĚK</p> <ul style="list-style-type: none"> - Společnost: venkov, město, městská správa, cechy - Dějiny významných států a národů v Evropě: Svatá říše římská, Francie, Anglie, problémy papežství a církve, Rusko, Litva, - objevné plavby - Dějiny českých zemí: poslední Přemyslovci, Lucemburkové, doba husitská, doba, poděbradská, Jagellonci; - Islám; Arabové; Turci <p>- Kultura: architektura, výtvarné umění, vzdělanost, literatura, hudba</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na základě znalostí vývoje středověkých společností dovede specifikovat význam a přínos jednotlivých kultur a významných osobností pro současný život - je schopen demonstrovat a na příkladu významných osobností doložit jednak vliv tehdejšího myšlení na další vývoj evropské kultury, jednak odkaz středověku a raného novověku dalším epochám i současnosti - přiměřeně se orientuje v politických dějinách daného období a dokáže porovnat vybraná témata se současností (typy státu, forma vlády, postavení člověka ve společnosti) - Uvede příklady gotických památek
<p>RANÝ NOVOVĚK</p> <ul style="list-style-type: none"> - Společnost: stavy, manufaktury, rozšíření používání peněz - Reformace a její důsledky: německá reformace, reformace ve Francii, Anglii - Dějiny českých zemí: vláda Ferdinanda I., Maxmilián II. a Česká konfese, Rudolf II. - Kultura na počátku novověku: renesance a humanismus, architektura, výtvarné umění, vzdělanost, hudba - Třicetiletá válka: předpoklady, příčiny a záminka války, české stavovské povstání, třicetiletá válka v Evropě, české země za třicetileté války, důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> - ilustruje postavení jednotlivých vrstev společnosti v raném novověku - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a uvnitř habsburské monarchie - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky

Vyučovací předmět: Dějepis**Ročník: 8.**

Učivo	Výstupy
	Žák:
<p>MEZI TŘICETILETOU VÁLKOU A FRANCOUZSKOU REVOLUCÍ</p> <ul style="list-style-type: none">- Společnost: nové typy monarchií, občanská revoluce- Dějiny významných evropských států: Anglie a Velká Británie - Francie, Rusko - Dějiny českých zemí a habsburské monarchie: české země po třicetileté válce, - Marie Terezie, Josef II. - Kultura v 17. a 18. stol.: baroko, rokoko, klasicismus, vzdělanost, literatura, hudba- 18. stol.	<ul style="list-style-type: none">- porovná rozdíl mezi absolutní a konstituční monarchií- zjistí příčiny anglické slavné revoluce, její výsledky a význam, - vysvětlí boj anglických osad za nezávislost, zjistí význam americké revoluce za nezávislost pro průmyslový a společenský rozvoj USA a vliv této revoluce na evropské země- charakterizuje způsob absolutistické vlády na příkladech těchto zemí - objasní postavení českých zemí v habsburské monarchii- zjistí význam pragmatické sankce pro nástupnictví, srovná hospodářskou úroveň habsburské monarchie se zeměmi západní Evropy - charakterizuje hlavní rysy baroka- srovná s renesancí- vyjmenuje hlavní představitele- uvede příklady památek, obzvláště v regionu
<p>VELKÁ FRANCOUZSKÁ REVOLUCE A NAPOLEONSKÉ VÁLKY</p> <ul style="list-style-type: none">- Příčiny a průběh revoluce - Napoleon Bonaparte - Vídeňský kongres	<ul style="list-style-type: none">- zhodnotí hospodářskou situaci v zemi před revolucí, požadavky třetího stavu, charakterizuje tři etapy revoluce a srovná způsob vlády v jednotlivých obdobích- uvede nejvýznamnější bitvy Napoleona Bonaparta a jejich vliv na změny v Evropě- zjistí význam a změny v Evropě

<p>MEZI VÍDEŇSKÝM KONGRESEM A REVOLUCÍ 1848</p> <p>Společnost: emancipace národů, průmyslová revoluce</p> <p>Dějiny významných států v Evropě a ve světě: západní Evropa, východní Evropa a Balkán</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dějiny českých zemí a habsburské monarchie: metternichovský absolutismus, národní obrození - Kultura první poloviny 19. stol.: romantismus, biedermeier 	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí změny na přechodu ke kapitalismu, vysvětlí rozdíl mezi utopickým a vědeckým socialismem, uvede zástupce jednotlivých směrů - na základě znalosti vývoje jednotlivých národních společenství dovede specifikovat význam a přínos jednotlivých celků a významných osobností pro současný život - zhodnotí změny v průmyslové společnosti, vytváření novodobého českého národa - formuluje kulturní a politické požadavky českých vlastenců
<p>REVOLUCE 1848</p> <ul style="list-style-type: none"> - Revoluce ve Francii, v Itálii, v Německu, v habsburské monarchii; politické proudy; ústava, občanská práva 	<ul style="list-style-type: none"> - uvede změny, které nastaly ve společnosti a ve výrobě po revoluci (zrušení roboty a poddanství, rozvoj průmyslu)
<p>MEZI REVOLUCÍ 1848 A PRVNÍ SVĚTOVOU VÁLKOU</p> <ul style="list-style-type: none"> - Společnost: emancipace žen, technický a vědecký pokrok, imperialismus a kolonialismus - Dějiny významných států v Evropě a ve světě: sjednocovací procesy v Evropě, významné evropské státy, významné státy mimo Evropu - Dějiny českých zemí a habsburské monarchie: Bachův absolutismus, vznik Rakouska- Uherska, formování české moderní občanské společnosti - Kultura 2. poloviny 19. a počátku 20. století: architektura a výtvarné umění, literatura, hudba 	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí význam emancipace žen v 19. století pro současnost, uvede významné technické a vědecké objevy - vysvětlí rozdíl mezi sjednocením Německa a Itálie - srovná nerovnoměrný rozvoj regionů USA a vysvětlí příčiny, které vedly k občanské válce, zhodnotí význam války pro přeměnu USA na světovou velmoc - objasní příčiny, které vedly k rozdělení monarchie a k její přeměně na konstituční monarchii, vysvětlí pojem dualismus - uvede charakteristické rysy nových uměleckých směrů a jejich představitele - srovná kulturní styly, které vycházejí z historických slohů minulých století

<p>PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cesta k první světové válce, průběh první světové války, Češi a Slováci v době první světové války - Vznik Československa 	<ul style="list-style-type: none"> - zná základní charakteristiky života společnosti v období 1648-1918, umí popsat způsob života, materiální a duchovní kulturu jednotlivých vrstev společnosti a dokáže je interpretovat v základních paralelách k současnosti, - zhodnotí úlohu domácího a zahraničního odboje na vznik Československa - zhodnotí úspěšné završení zápasu o vytvoření Československé republiky
--	--

Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 9.

Učivo	Výstupy Žák:
<p>Nové politické uspořádání světa po 1. světové válce, mírová konference Podoba demokracie po 1. světové válce</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí změny na historické mapě Evropy, vyjmenuje nástupnické státy rozpadlých říší, - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
<p>Hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy v nově vzniklém Československu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech, jeho vnitřní, sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí
<p>Komunismus, fašismus, nacismus Totalitní státy meziválečného období</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět
<p>2. světová válka Osa Berlín-Řím-Tokio, situace v protektorátu, domácí a zahraniční odboj, oběti rasismu a nacismu</p> <p>Holocaust</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - popíše průběh války, válečné operace, na příkladech uvede formy odboje, vysvětlí způsoby potlačování lidských práv, uvede místa, kde k nim docházelo - vysvětlí na příkladech nepřijatelnost rasismu a antisemitismu, demonstruje na příkladech zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
<p>Svět po 2. světové válce</p> <p>Studená válka, socialistický a kapitalistický blok</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede zásadní politické, mocenské a ekonomické důsledky války - charakterizuje příčiny a důsledky střetu dvou bloků, uvede příklady střetávání komunistického a kapitalistického bloku
<p>Československo od února 1948 do roku 1989, pražské jaro, normalizace, Charta 77</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede hlavní mezníky vývoje Československa po válce - popíše situaci v rozvojových zemích

Rozpad koloniálního systému Mimoevropský svět	
Věda, technika, umění a kultura Sport, zábava	- seznámí se s hlavními osobnostmi tohoto období
Problémy současnosti ve světě, v ČR, svět v období globalizace, globální problémy lidstva (ekologie, náboženské spory, terorismus)	- prokáže základní orientaci v problémech současného světa i naší republiky - uvede některé globální problémy lidstva a svůj názor na možná řešení

8.4.2 Občanská a rodinná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět občanská a rodinná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávací oblast předmětu:

- postupné rozvíjení a formování občanského profilu
- orientace ve významných událostech společenského života
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání a k seberealizaci
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti

Formy a metody práce:

- vyučovací hodina (skupinové vyučování, diskuze, výklad, reprodukce textu, testy, vlastní projekty, beseda, dotazníky – zpracování, práce s programy PC, beseda)

Průřezová témata:

OSV (osobnostní rozvoj- sebepoznání a sebepojetí, seberealizace,

sociální rozvoj – poznávání lidí a mezilidské vztahy

morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika)

VDO (občanská společnost a stát, občan, občanská společnost a škola, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)

VMEGS (jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět, zajímá nás Evropa a svět)

MuV (lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity, kulturní

diference)
MeV (fungování a vliv médií ve společnosti)
EV (vztah člověka k životnímu prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

• Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k ověřování důsledků
- využívá metody, při kterých docházejí žáci k objevům, řešením a závěrům

Žáci:

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojují získané poznatky do širších celků
- nalézají souvislosti
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují závěry

• Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Žáci:

- tvořivě přistupují k řešení problému
- vyhledávají vhodné informace, pracují s nimi a snaží se nalézt řešení
- učí se kriticky myslet a hájit svá rozhodnutí

• Kompetence komunikativní

Učitel:

- má zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vede žáky k souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky souvisle a kultivovaně
- učí se naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- komunikují na odpovídající úrovni
- využívají ke komunikaci vhodné technologie

• Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Žáci:

- spolupracují v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají si
- upevňují dobré mezilidské vztahy
- učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních

• Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Žáci:

- seznamují se s legislativou a obecnými morálními zákony
- respektují názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace

- **Kompetence pracovní**

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru
- napomáhá podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Žáci:

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

- **Kompetence digitální**

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, referáty, prezentace), k zaznamenávání a ke zpracování výsledků práce s využitím vhodných programů, zaznamenávání a prezentování práce (fotografie, video).

Hodnocení jednotlivce:

- vychází z klasifikačního řádu
- ústní zkoušení, hodnocení pokroku žáka
- pozitivní hodnocení, pochvaly
- při skupinové práci se hodnotí ochota spolupracovat, aktivita

Sebehodnocení:

- žák hodnotí sám svůj výkon (učivo ovládám, ovládám s pomocí učitele, dělám chyby, musím na sobě ještě pracovat)

Vzdělávací oblast: Výchova k občanství**Vyučovací předmět: Občanská a rodinná výchova****Ročník: 6.**

Učivo	Výstupy
Člověk v rytmu času Čas nezastavíš Cyklus přírody	zná základní časové jednotky umí efektivně využívat čas rozumí pojmům sezónní činnost, přírodní cyklus, kalendář, pranostika

	chápe odlišnost přírodních cyklů a cyklů umělých
Rodinný život Rodina Rodinné a příbuzenské vztahy Manželství, partnerství Funkce rodiny Náhradní rodinná péče	zná různé typy rodin dokáže popsat, čím je pro nás rodina důležitá používá správně názvy označující příbuzenské vztahy vysvětlí pojem rodokmen rozumí pojmům polygamie, monogamie, registrované partnerství, církevní a civilní sňatek uvědomuje si důležitost citů v rodině (vzájemná pomoc, starost o druhé, soucit..) vysvětlí pojmy plánované rodičovství, antikoncepce, puberta chápe emocionální, reprodukční, ochrannou, materiální a výchovnou funkci rodiny dokáže rozpoznat nebezpečné situace a požádat o pomoc rozumí pojmům rodinný rozpočet, příjem, výdaj chápe důležitost denního řádu uplatňuje pravidla slušného chování rozumí pojmům osvojení, adopce, náhradní výchova, ústavní a výchovná zařízení
Život ve škole Škola základ života Systém vzdělávání Pravidla školního života	učí se správným postupům při přípravě na vyučování rozumí pojmům pravidlo, norma zná základní pravidla školního řádu
Domov Místo, kde žijeme Obec Obecní zřízení Životní prostředí	zná významná místa v obci, památky a obecní historii zná pojmy státní správa, samospráva, referendum uvědomuje si odpovědnost za stav životního prostředí dokáže rozpoznat rozdílnost života na vesnici a ve městě
Má vlast Státní symboly Česká republika Naši prezidenti Významné osobnosti Praha	zná státní symboly ČR a jejich význam učí se porozumět pojmům demokracie, republika; moc zákonodárná, výkonná a soudní; parlament, poslanecká sněmovna, senát seznáme se se jmény všech českých prezidentů dokáže vyjmenovat některé významné osobnosti, ví, čím se proslavily seznáme se s památnými místy a stavbami v Praze
Miniúvod do lidských práv Základní lidská práva	umí vysvětlit pojmy rasismus, xenofobie, diskriminace zná základní práva dítěte

<p>Rodinná výchova Postavení a role ženy a muže Komunikace v rodině Kamarádství, přátelství</p>	<p>chápe dodržování určitých povinností rozumí pojmům role ženy, role muže, vzájemná tolerance a pomoc, emancipace, diskriminace vysvětlí pojmy verbální a neverbální komunikace porozumí významu lidských hodnot, hodnoty přátelství, kamarádství, lásky umí pojmenovat vlastnosti dobrého kamaráda</p>
<p>Osobní bezpečí Způsoby chování v krizových situacích Dětská krizová centra, linky důvěry</p>	<p>zná důležitá telefonní čísla dokáže rozpoznat nebezpečné situace a požádat o pomoc učí se rozvíjet své sociální dovednosti (pomoc druhým, spolupráce, tolerance)</p>

Vzdělávací oblast: Výchova k občanství
Vyučovací předmět: Občanská a rodinná výchova
Ročník: 7.

Vzdělávací oblast: Výchova k občanství

Učivo	Výstupy
Život mezi lidmi Patříme k lidem Vliv rodiny, školy Mezi vrstevníky Média	chápe důležitost výchovy a vlivu okolí na vývoj jedince seznámení se s pojmem sociální skupina, rozlišuje sociální skupiny uvědomuje si vlastní spoluzodpovědnost týkající se prostředí a života ve škole vnímá vliv skupiny na její členy rozumí pojmům hromadné sdělovací a komunikační prostředky
Člověk a kultura Kultura Umění Víra a náboženství Slušnost pro každý den Kam za kulturou	seznámení se s pojmy antropolog, etnograf snaží se poznat jiné kultury a chápat jejich odlišnosti osvojuje si pojem umění, seznamuje se s funkcemi umění seznamuje se s nejvýznamnějšími náboženskými systémy a jejich principy upevňuje si znalosti slušného chování
Přírodní a kulturní dědictví Krásy naší země Ochrana přírodního a kulturního bohatství	uvědomuje si kolik krásných a zajímavých míst se nachází v naší zemi seznamuje se s některými organizacemi a úřady pro ochranu životního prostředí
Majetek v našem životě Naše potřeby Majetek a vlastnictví	rozumí pojmům potřeby (zbytné - nezbytné, biologické - sociální) rozumí pojmům vlastnictví, majetek (movitý, nemovitý, hmotný, nehmotný)
Řízení společnosti Stát Cesta k demokracii Volby	seznamuje se se znaky státu osvojuje si pojmy demokracie, republika, autokracie, teokracie snaží se pochopit základní demokratické principy seznamuje se s volebním systémem našeho státu
Svět kolem nás Spolupráce mezi zeměmi Evropy Ochrana obyvatel za mimořádných událostí	seznamuje se s úkoly EU chápe důležitost spolupráce mezi zeměmi Evropy rozumí pojmům živelná pohroma, terorismus umí rozpoznat varovné signály
Lidská práce Rovnost a nerovnost Svoboda Morálka a mravnost	zná pojmy diskriminace, xenofobie, rasismus chápe pojmy svoboda, autorita rozumí pojmu morálka
Rodinná výchova – rodina Práva a povinnosti členů rodiny Rodina a domov Komunikace v rodině	chápe práva a povinnosti jednotlivých členů rodiny napomáhá vytváření rodinné pohody chápe rodinu jako sociální skupinu
Ekonomika domácnosti	rozumí pojmům ekonomika, finance, rod. Rozpočet, pravidelné a jednorázové výdaje rodiny, vyrovnaný, schodkový a přebytkový rod. rozpočet, hotovostní a bezhotovostní platby, platební karty a jejich omezení, úroky z vkladů, pojištění domácnosti a její využití, použití uspořené peněz a způsoby splácení půjček

Vyučovací předmět: Občanská a rodinná výchova

Ročník: 8.

Učivo	Výstupy
<p><u>Osobnost:</u> Co už je za mnou Kde právě jsem Kam jdu Jak se znám Co jsem, co chci, co mohu</p>	<p>Žák má poznat sebe sama, vědomě na sebe působit-sebevýchova. Uvědomuje si, že během vývoje dochází k fyzickým, psychickým a sociálním změnám. Všímá si rozdílů mezi lidmi. Učí se nevnímat odlišnosti lidí jako důvod k nepřátelství.</p>
<p><u>Psychické procesy a stavy:</u> Jak poznávám a vnímám Jak si pamatuji Jak se učím</p>	<p>Uvědomuje si, jak city ovlivňují naše poznávání i jednání. Využívá zkušenosti získané učením a uchované v paměti. Seznamuje se s pojmy vjem, smyslové vnímání, sociální vnímání. Procvičuje svou všímavost a představivost.</p>
<p><u>Člověk v soc. vztazích:</u> Umím se přiměřeně prosazovat Zvládnou i náročné životní situace?</p>	<p>Žák se seznamuje s nevhodnějšími způsoby řešení konfliktů. Učí se přiměřeně prosazovat a vyjadřovat. Seznamuje se s pojmy asertivního, pasivního a agresivního jednání. Učí se zvládnout stresové situace.</p>
<p><u>Hospodaření:</u> Ten umí to a ten zas tohle Přejete si prosím? Nakupujeme</p>	<p>Žák se seznamuje s některými ekonomickými pojmy. Dovede rozlišit výrobní a nevýrobní odvětví. Orientuje se v síti obchodu a služeb v obci, včetně práv spotřebitele (vyřízení reklamace) a styk s úřady. Učí se porozumět pojmům trh, nabídka, poptávka, firmy, domácnosti, vliv inflace na hodnotu peněz. Příjmy a výdaje státu, sociální příspěvky.</p>
<p><u>Právní minimum:</u> Právo a morálka Ústava Moc zákonodárná Moc výkonná Moc soudní Základní práva a svobody Politika Právo v Evropě</p>	<p>Dbá na dodržování právních a etických norem. Uvědomuje si potřebu dodržování pravidel pro fungování společnosti. Zná význam pojmů morálka a právo. Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání. Seznámí se s Ústavou ČR. Upevňuje své znalosti o státní moci (zákonodárné, výkonné i soudní), obrana státu. Učí se prosazovat svá práva a respektovat při tom práva druhých. Seznamuje se s pojmy politické spektrum, pravice, levice, pluralita. Seznamuje se s orgány EU a jejich funkcemi včetně zajišťování obrany státu a jejich účasti v zahraničních misích (role ozbrojených sil ČR).</p>
<p><u>Rodinná výchova – Rodina:</u> Faktory ovlivňující stabilitu rodiny Sňatek ano, či ne? Neshody v manželství</p>	<p>Dokáže definovat a objasnit pojmy – přátelství, láska, partnerství, manželství, nezralá rodina, náhradní rodinná péče. Učí se správné komunikaci v rodině. Poznává sám sebe a potřeby druhých lidí.</p>
<p><u>Osobní bezpečí:</u> Nebezpečí kolem nás</p>	<p>Zaujímá odmítavý postoj k domácímu násilí, šikaně či jinému agresivnímu chování. Definuje</p>

Závěrečné opakování	pojmy agrese, agresivita, oběť násilí, agresor, vandalismus, katastrofa, evakuace.
---------------------	--

Vzdělávací oblast: Výchova k občanství

Vyučovací předmět: Občanská a rodinná výchova

Ročník: 9.

Učivo	Výstupy
Občan Já jako občan obce Na úřadu Jsem občanem státu Jsem občanem EU	Uvědomuje si význam pojmu občanství. Seznamuje se s činností OÚ. Rozvíjí dovednost argumentace a vedení dialogu. Zajímá se o evropské záležitosti a způsob života v zemích EU.
Občan a právo Odvětví práva ČR Občanskoprávní vztahy Vlastnictví zavazuje Ochrana majetku Smlouvy Odpovědnost za škodu	Orientuje se v základních právech a povinnostech. Uplatňuje svá práva v běžném životě, dodržuje své povinnosti a zároveň respektuje práva druhých.
Právní ochrana Orgány právní ochrany a sankce Přestupky a správní řízení Občanské soudní řízení Trestní právo Děti a paragrafy	Chápe význam řádu (pravidel a zákonů) pro fungování společnosti a bezpečný život
V pracovním poměru Správná volba Každé povolání si žádá své První brigáda, první zaměstnání V zaměstnání	Při výběru budoucího povolání přihlíží k osobním vlastnostem a schopnostem. Orientuje se v pracovněprávních vztazích.
Rodina a zákony Rodina Rodiče a děti	Seznamuje se s rodinou z pohledu práva. Pozitivním způsobem ovlivňuje atmosféru rodiny.
Hospodaření Stát a národní hospodářství Státní rozpočet Záchytná sociální síť Peněžní ústavy Právní subjekty podnikání	Proniká do problematiky hospodaření státu, fungování trhu. Umí vysvětlit pojem ekonomika. Porovnání státního a rodinného rozpočtu. Uvědomuje si vztah mezi politikou a hospodářstvím.
Globální svět Problémy současného světa Ohrožené životní prostředí Příliš mnoho lidí- příliš problémů	Vysvětlí klady a zápory globalizace. Zamýšlí se nad příčinami globálních problémů a přemýšlí o možnostech jejich řešení. Přijímá spoluzodpovědnost za osud planety a života na ni.
Životní perspektivy Životní plány a cíle	Přemýšlí a diskutuje o životě, o tom, co je štěstí. Zamýšlí se nad sebou samým, svými vlastními

Závěrečné shrnutí učiva	zdroji energie, dobré nálady.
-------------------------	-------------------------------

8.5 Člověk a příroda

Fyzika 6. – 9.

Chemie 8. – 9.

Přírodopis 6. – 9.

Zeměpis 6. – 9.

Očekávané výstupy jsou rozšířeny o:

- Denní režim
- Životní styl
- Změny klimatu
- Ochrana přírodních zdrojů
- Mimořádné události a chování při nich

8.5.1 Fyzika

Charakteristika předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti člověk a příroda. Zabývá se zkoumáním přírodních zákonitostí a faktů. Dává žákům základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií. Umožňuje hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů. Žáci experimentují, měří, vytvářejí a ověřují hypotézy, hledají souvislosti a vztahy, kladou si otázky (proč, jak, co se stane když, ...) a hledají na ně odpovědi. Učí se zkoumat změny, odhalovat příčiny, postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností. Podporuje otevřené myšlení přístupné alternativním názorům a logické myšlení.

Klademe důraz na osvojení těchto kompetencí

Zkoumání přírodních faktů, využití různých empirických metod (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování

Potřeba klást si otázky o průběhu a příčinách různých procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně odpovědi

Posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných dat pro potvrzení nebo vyvrácení hypotéz či závěrů

Zapojování do aktivit vedoucích k šetrnému chování k přírodním systémům

Co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi (sluneční záření, vítr, voda a biomasa)

Dovednost vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi ohrožující životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní a sociální rozvoj, formuje studijní dovednosti, rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci

Výchova demokratického občana – vychovává k úctě k zákonu, vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů

Environmentální výchova – zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, dynamických souvislostí, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Mediální výchova – užívá potenciál médií jako zdroje informací

Časová dotace předmětu:

6., 7., 8., 9. ročník – 2 hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

- **Kompetence k učení**

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel:

- zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

- **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě, práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- využívá skupinového a inkluzivního vyučování, vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- vede žáky k ochotě pomoci

- **Kompetence občanské**

Učitel:

- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

- **Kompetence pracovní**

Učitel:

- vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

- **Kompetence digitální**

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, referáty, prezentace), k zaznamenávání a ke zpracování výsledků měření s využitím vhodných programů, zaznamenávání a prezentování pokusů (fotografie, video)

Hodnocení ve skupině (při pokusu, aktivitě, prezentaci):

- ochota spolupracovat
- obhájení práce

Sebehodnocení:

- nashromážděné úspěchy při zadaných projektech, při laboratorních pracích
- přiměřené sebehodnocení, aby žák rozpoznal, zda učivo zvládá s pomocí učitele, dělá chyby a musí na sobě ještě pracovat

Předmět hodnocení:

- Samostatné práce
- Práce ve skupině
- Zvládnutí učiva
- Řešení fyzikálních výpočtů
- Přípravy a prezentace projektů, referátů
- Praktická cvičení
- Aktivity při vyučovací hodině

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

6. ročník

VÝSTUP	UČIVO
žák:	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a vysvětlí pojem těleso a látka - vyjmenuje aspoň 10 těles a látek - vyjmenuje vlastnosti těles a látek - vysvětlí, z čeho se skládá těleso a z čeho látka - vyjmenuje skupenství látek - vysvětlí pojem atom, molekula, prvek a sloučenina 	<p>Těleso a látka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem fyzika, těleso, látka - složení těles - skupenství látek - atomy, molekuly - vlastnosti atomů a molekul
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní a odvozené fyzikální veličiny - rozumí pojmu jednotka, označení fyzikální jednotky - zařadí fyzikální veličiny mezi základní a odvozené - k jednotlivým fyzikální veličinám přiřadí její označení a jednotku - vyjmenuje měřicí přístroje k měření příslušných fyzikálních veličin 	<p>Veličiny a jejich měření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fyzikální veličiny, jednotky základní a odvozené - rozměry těles, délka - měření délky, měřidlo, měřicí přístroj - přesnost a chyby měření - určení polohy, hmotnost těles, měření hmotnosti - objem a měření objemu - čas, měření času

<ul style="list-style-type: none"> - zná převody mezi jednotlivými jednotkami - převádí z jedné jednotky na jinou - vysvětlí pojem gravitační síla 	<ul style="list-style-type: none"> - roztažnost těles a látek - teplota a teplotní stupnice - měření teploty - hustota a její měření - síla a její měření, gravitační síla
<ul style="list-style-type: none"> - - chápe pojem elektrický náboj - rozlišuje druhy elektrický nábojů - nakreslí model atomu a popíše jeho jednotlivé částice - rozlišuje pojem proton, elektron a neutron - zná pojem kladný a záporný iont - vysvětlí rozdíl mezi vodičem a nevodičem - vyjmenuje příklady vodičů a nevodičů - vysvětlí pojem elektrické pole - chápe pojem elektrický výboj 	<p>Elektrické vlastnosti látek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrický náboj, druhy elektrického náboje - model atomu, proton, neutron, elektron - kladná, záporný iont
<ul style="list-style-type: none"> - - vyjmenuje vlastnosti magnetů - nakreslí magnet a popíše jeho jednotlivé části - vysvětlí pojem magnetický pól a magnetické síly - vysvětlí magnetickou indukci - chápe pojem magnetické pole a magnetické indukční čáry - zná póly Země 	<p>Magnetismus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - magnety a jejich vlastnosti - magnetické póly, síly - magnetická indukce a magnetování - magnetické pole a magnetické indukční čáry - póly Země

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> - Poznává další fyzikální veličiny a zvládá vztahy mezi těmito veličinami. - Rozeznává druhy pohybů. - Dokáže řešit jednoduché fyzikální úlohy pomocí vzorců. - Orientuje se v grafech rovnoměrného pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> - Pohyb těles - Klid a pohyb těles - Dráha a rychlost rovnoměrného přímočarého pohybu - Průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu - pohyb těles, rychlost, průměrná rychlost - měření rychlosti
<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí používání nástrojů založených na principu jednoduchých strojů - Pomocí učiva geometrie určuje výslednici dvou sil - Postupně zvládá řešení úloh úvahou i pomocí vzorců. 	<ul style="list-style-type: none"> - Síla - Grafické znázornění síly - Skládání sil, rovnováha sil - Těžiště tělesa - Otáčivé účinky síly - Deformační účinky síly (tlak, tření)
<ul style="list-style-type: none"> - Ovládá zákony kapalin a plynů a využívá jich při řešení fyzikálních úloh - Rozumí aplikaci zákonů v praktickém životě - spádový vodovod, vodotrysk, hydraulická 	<ul style="list-style-type: none"> - Zákony kapalin a plynů - Pascalův zákon, hydraulická zařízení - Hydrostatický tlak, vztlaková síla - Archimédův zákon, plování těles - Atmosférický tlak, přetlak, podtlak, měřidla

zařízení lodě, balony – Umí řešit i složitější úlohy s použitím vzorců	
– Rozumí principu jednoduchých optických pomůcek – Chápe příčiny astronomických jevů (fáze Měsíce, zatmění Slunce a Měsíce) – Dokáže sestrojít obraz v rovinném a kulovém zrcadle – Umí zobrazit předmět pomocí čoček	– Světelné jevy – Zdroje a šíření světla – Odraz světla, zrcadla – Lom světla, čočky – Rozklad světla

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

8. ročník

Očekávané výstup	Učivo
Žák:	
– Ovládá dobře fyzikální pojmy a terminologii – Je schopen využít znalostí zákonů přeměny a přenosu energie při hledání alternativních zdrojů energie – Dokáže kombinovat fyzikální vzorce při řešení úloh – Vyhledává potřebné údaje v různých zdrojích informací – Pracuje s tabulkami a grafy	– Práce, energie a teplo – Práce, výkon, mechanická energie – Zákon zachování a přeměny energie – Vnitřní energie tělesa – Teplo – Výpočet tepla – Tepelná výměna vedením, prouděním a zářením – Změny skupenství
– Rozlišuje pojem elektrický proud a elektrické napětí – Zná jednotky elektrického proudu a napětí – Vyjmenuje zdroje elektrického napětí – Nakreslí a popíše jednoduchý elektrický obvod – Zná bezpečnost při práci s elektřinou – Vysvětlí magnetické pole cívky – Vysvětlí, jak vznikne zkrat, ví, jak zkratu předcházet	– Elektrický obvod: – elektrický proud, elektrické napětí – nevodiče – jednotky elektrického proudu a napětí – zdroje elektrického napětí – elektrické spotřebiče – elektrický obvod – schéma elektrického obvodu – jednoduchý elektrický obvod – elektrický proud v kapalinách a plynech – bezpečnost při práci s elektřinou – magnetické pole cívky elektromagnet
– Zvládá složitější elektrotechnické pojmy a chápe princip fungování jednoduchých elektrických zařízení – Dodržuje základní pravidla bezpečnosti při práci s elektrickým proudem – Kombinuje vzorce při elektrotechnických výpočtech – Při řešení problému správně formuluje otázku i odpověď	– Elektrické jevy – elektroskop, elektrometr, zdroje elektrického náboje – vodiče a nevodiče – elektrické pole – elektrický výboj – Elektrostatika – el. pole, náboj, elektrostatická indukce – Měření el. proudu a napětí – Sériové a paralelní zapojení spotřebičů – Elektrická práce a příkon
– Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku – Posoudí možnosti zmenšování vlivu	– Zvukové jevy – Vznik a šíření zvuku – Tón, hluk – Odraz zvuku, ozvěna

nadměrného hluku na životní prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí základním atmosférickým jevům - Orientuje se v meteorologické mapě - Rozumí příčinám vzniku ozónové díry - Chápe problémy související se znečištěním atmosféry 	<ul style="list-style-type: none"> - Počasí kolem nás - Meteorologie - Atmosféra Země a její složení

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> - Ovládá další elektrotechnické pojmy a veličiny - Poznává základní elektrotechnické součástky a jejich využití v praxi (cívky, relé, jistič, transformátor) - Řeší příklady na transformaci a výpočty parametrů střídavého proudu - Respektuje pravidla bezpečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Elektromagnetické jevy - Magnetické pole cívky, elektromagnet - užití - Elektromotor - Elektromagnetická indukce - Vznik střídavého proudu - Transformace střídavého proudu
<ul style="list-style-type: none"> - Poznává základní elektronické součástky a jejich využití v praxi (dioda, usměrňovač...) - Orientuje se v použití elektrotechnických grafů 	<ul style="list-style-type: none"> - Vedení elektrického proudu - Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech - Polovodiče
<ul style="list-style-type: none"> - Chápe základní zákonitosti moderní fyziky: stavba hmoty, štěpení atomu a jeho využití jaderná energetika - Umí popsat škodlivé účinky jaderného záření a ochranu před nimi - Propojuje mezipředmětové vztahy fyziky a chemie 	<ul style="list-style-type: none"> - Jaderná energie - Radioaktivita - Jaderné síly a reakce - Jaderný reaktor Elektromagnetické vlny a záření
<ul style="list-style-type: none"> - Získá základní poznatky o stavbě vesmíru - Dokáže samostatně zpracovat obsáhlejší téma z oboru astronomie s pomocí informačních zdrojů (literatura, Internet,...) 	<ul style="list-style-type: none"> - Vesmír - Sluneční soustava a pohyb vesmírných těles - Galaxie, hvězdy a jejich složení

8.5.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Chemie se vyučuje dvě hodiny týdně v osmém i devátém ročníku. Výuka probíhá v učebně chemie a fyziky v prvním patře budovy druhého stupně ZŠ. Předmět seznamuje žáky se základy anorganické a organické chemie. K dispozici jsou obrazové přehledy pro stavbu atomu, chemické vazby a tvorbu názvosloví organické a anorganické chemie. K procvičování slouží rovněž PC programy. V učebně je k dispozici základní laboratorní nádoby, pomůcky a chemikálie.

Výchovné a vzdělávací strategie

• **Kompetence k učení**

- Tato kompetence je systematicky rozvíjena ve všech kapitolách výuky.
- Pokus a pozorování (samostatné pozorování a experimentování)
- Hledání souvislostí (porovnávání a analýza informací)
- Pro chytré hlavy (třídění, propojení a systematizace informací)
- Praktický úkol (posuzování vlastního pokroku a reflexe překážek či problémů)
- Diskuze (rozvoj a organizace metod a strategií řídicích vlastní učení)

• **Kompetence k řešení problémů**

- Řešení situací vztahujících se k probíranému učivu asimilující zkoumání v daném vědním oboru.
- Vyhledávání informací vhodných k řešení problému, k nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků, využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- Vedení žáků ke kritickému myšlení, samostatnému řešení problému, volbě vhodných způsobů řešení a užití především logickým a empirických řešení problému
- Ověřování praktické správnosti, řešení problémů a aplikace osvědčených postupů při řešení situací

• **Kompetence komunikativní**

- Kompetence je rozvíjena v typu úloh „diskuze“ a používání informačních zdrojů.
- Strukturované texty (základní a rozšiřující učivo, doplňující texty)
- Různě graficky zpracované texty (zvýraznění klíčových pojmů, definic a závěrů)
- Obrazové materiály (modely, fotografie, znázorněný průběh pokusu)
- Informační a komunikační prostředky (Internet, PC programy)
- Textová část (žáci jsou vedeni k formulaci myšlenek a názorů v logickém sledu, k obhajování svého názoru a vhodné argumentaci, k výstižnému vyjadřování, naslouchání názorů druhých a vhodné reakci na tyto názory)

• **Kompetence sociální a personální**

Během provádění pozorování či pokusů žáci pracují ve skupinách, dodržují pravidla týmové práce (přijetí role ve skupině, spoluúčast na výsledcích společné práce). Žáci se učí efektivně spolupracovat a konfrontovat své vlastní zkušenosti se zkušenostmi ostatních.

- **Kompetence občanské**

- V předmětu chemie se jedná především o rozvíjení kompetence vztahující se k environmentální problematice.
- Hoření a hašení požárů (vznik požárů a jejich nebezpečí, zásady správného chování při požáru, postupy hašení, typy hasicích přístrojů)
- Výroba energie a její dopad na ŽP (negativní působení na ŽP při výrobě energie, různé typy paliv a elektráren, přechod od neobnovitelných zdrojů energie k obnovitelným)
- Chemický průmysl v ČR a jeho vliv na ŽP
- Chemické látky jako hrozba (havárie spojené s únikem nebezpečných látek, zásady správného chování při těchto haváriích)
- Využívání obnovitelných zdrojů energie, likvidace odpadních látek, recyklace odpadu a zpracování druhotných surovin
- Výchova k respektování požadavků na kvalitní ŽP

- **Kompetence pracovní**

Žáci jsou vedeni k bezpečnému zacházení s chemickými látkami a laboratorními pomůckami, dodržování zásad bezpečnosti práce, plnění závazků a povinností vyplývajících z těchto zásad. Dále jsou vedeni k osvojení základních pravidel první pomoci a ochrany zdraví. Při práci dbají na zdraví své, ale i ostatních spolužáků, neplýtvají zbytečně materiálem a energií.

- **Kompetence digitální**

Vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, referáty, prezentace), k zaznamenávání a ke zpracování výsledků měření s využitím vhodných programů, zaznamenávání a prezentování pokusů (fotografie, video).

Vyučovací metody

- Výklad, demonstrace některých vlastností a chování chemických látek
- Skupinová práce v hodině a při laboratorních cvičeních
- Samostatná práce na pracovních listech, kontrolní testy, procvičování chemického názvosloví
- Referáty, projekty (využití tabulek, slovníků, Internetu)

Organizace výuky

- hromadná
- skupinová

Průřezová témata

Environmentální výchova

- ochrana ŽP a péče o něj

Hodnocení jednotlivce:

- vychází z klasifikačního řádu
- hodnocení pokroku žáka
- pozitivní hodnocení
- cesta vnější motivace k vnitřní motivaci (sebehodnocení)

Hodnocení ve skupině (při pokusu, aktivitě, prezentaci):

- ochota spolupracovat
- obhájení práce

Sebehodnocení:

- nashromážděné úspěchy při zadaných projektech, při laboratorních pracích
- přiměřené sebehodnocení, aby žák rozpoznal, zda učivo zvládá s pomocí učitele, dělá chyby a musí na sobě ještě pracovat

Předmět hodnocení:

- Samostatné práce
- Práce ve skupině
- Zvládnutí učiva
- Řešení chemických výpočtů
- Přípravy a prezentace projektů, referátů
- Laboratorní práce
- Aktivity při vyučovací hodině

Předmět: Chemie

Ročník. 8.

Učivo	Očekávané výstupy Žák:
Pozorování, pokus a bezpečnost práce vlastnosti látek (rozpusťnost, hustota, vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek) zásady bezpečné práce (v laboratoři a v běžném životě) nebezpečné látky a přípravky (H- a P- věty, piktogramy a jejich význam)	<ul style="list-style-type: none"> – určí společné a rozdílné vlastnosti látek – pracuje bezpečně s vybranými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
Směsi směsi (různorodé roztoky, stejnorodé roztoky; oddělování složek směsí, usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) voda (destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody, čistota vody) vzduch (složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva)	<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje směsi a chemické látky – navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení – uvede příklady oddělování složek v praxi – rozliší různé druhy vody, uvede příklad jejich výskytu a použití – uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění
Částicové složení látek a chemické prvky částicové složení látek (molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony) prvky (názvy, značky, vlastnosti, použití vybraných prvků, skupiny a periody PSP, protonové číslo) chemické sloučeniny (chemická vazba, názvosloví)	<ul style="list-style-type: none"> – používá správně pojmy atom a molekula – rozlišuje chemické prvky, sloučeniny – orientuje se v PSP, rozpozná vybrané kovy a nekovy, usuzuje na jejich možné vlastnosti

jednoduchých anorganických sloučenin)	
Chemické reakce chemické reakce (zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice) klasifikace chemických reakcí (slučování, rozklad, substituce, neutralizace)	<ul style="list-style-type: none"> – rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady chemických reakcí, a zhodnotí jejich využívání – aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu
Anorganické sloučeniny oxidy (názvosloví, vlastnosti, použití vybraných oxidů) kyseliny a hydroxidy (kyselost, zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných kyselin a hydroxidů) solí kyslíkaté a nekyslíkaté (vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vybrané významné halogenidy) průmyslová hnojiva tepelně zpracované materiály (cement, vápno, sádra, keramika)	<ul style="list-style-type: none"> – porovná vlastnosti a použití vybraných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí, posoudí vliv vybraných zástupců látek na ŽP – orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem, uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Předmět: Chemie

Ročník: 9.

Učivo	Očekávané výstupy
	Žák:
Organické sloučeniny Názvosloví jednoduchých org. sloučenin Klasifikace uhlovodíků a jejich derivátů. Paliva (ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva) Přírodní látky (zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle)	<ul style="list-style-type: none"> – rozliší anorganické a organické sloučeniny – rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků – rozliší nejjednodušší uhlovodíky, napíše jejich vzorce, uvede jejich vlastnosti – rozliší nejjednodušší deriváty uhlovodíků, napíše jejich vzorce, uvede jejich vlastnosti – zhodnotí užívání fosilních paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy – orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů – určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu – uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů
Chemie a společnost plasty a syntetická vlákna (vlastnosti, použití a likvidace a recyklace surovin) detergenty, pesticidy, insekticidy hořlaviny léčiva a návykové látky potravin a výživa	<ul style="list-style-type: none"> – zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin s ohledem na ŽP a zdraví člověka – orientuje se v označení plastů a jejich vlivu na ŽP – doloží na příkladech význam chemických výrob pro naše hospodářství a pro člověka – bezpečně zachází s mycími a čistícími prostředky v domácnosti – hodnotí složení potravin podle zásad zdravé

	<p>výživy</p> <ul style="list-style-type: none">– odůvodní škodlivost drog a návykových látek– aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe– orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na ŽP a zdraví člověka– objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek– aplikuje nabyté znalosti z chemie v běžném životě
--	---

8.5.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. ročníku dvě hodiny týdně a v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Předmětem prolínají průřezová témata:

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí (VDO)
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSV)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MeV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (VMEGS)
- vzájemné respektování (MuV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

- **Kompetence k učení**

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

- **Kompetence k řešení problémů**

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

- **Kompetence komunikativní**

práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi

Učitel:

- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

- **Kompetence sociální a personální**

využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů

Učitel:

- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

- **Kompetence občanské**

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

- **Kompetence pracovní**

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

- **Kompetence digitální**

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, referáty, prezentace), k zaznamenávání a ke zpracování výsledků měření s využitím vhodných programů, zaznamenávání a prezentování pokusů (fotografie, video).

Hodnocení jednotlivce:

- vychází z klasifikačního řádu

- ústní zkoušení, hodnocení pokroku žáka
- pozitivní hodnocení, pochvaly

Hodnocení ve skupině (laboratorní práce, vycházky do volné přírody, práce s odbornou lit.):

- ochota spolupracovat
- grafický projev (přesnost nákresu, vypracování protokolu)
- dodržování bezpečnosti a hygieny při vlastní práci

Sebehodnocení:

- žák hodnotí sám svůj výkon (učivo ovládám, ovládám s pomocí učitele, dělám chyby a musím na sobě ještě pracovat)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 6.

Výstup	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> – zná postavení planety Země ve vesmíru – umí popsat stavbu zemského tělesa – chápe projevy života jako celek – chápe, že bez vody, kyslíku živin a slunečního záření by nebyl život na Zemi možný – uvědomuje si, že život je vázán na rozmanité formy organismů – chápe potravní vztahy mezi organismy, postavení člověka v těchto vztazích – umí sestavit potravní řetězec – zná základní přístroje k poznávání přírody, pracuje s mikroskopem 	<u>Život na Zemi</u> Planeta země Vznik života na zemi Projevy života Podmínky života, rozmanitost přírody Vztahy mezi organismy Jak zkoumáme přírodu, mikroskop
<ul style="list-style-type: none"> – umí popsat stavbu buňky – vysvětlí pojmy buňka, pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus – vysvětlí rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy 	<u>Základní struktura života</u> Buňka Rostlinná a živočišná buňka – srovnání Jednobuněčnost a mnohobuněčnost
<ul style="list-style-type: none"> – chápe význam třídění organismů do systému – zná základní systematické skupiny a umí do nich zjednodušeně zařazovat vybrané organismy 	<u>Přehled organismů</u> Soustava organismů
<ul style="list-style-type: none"> – chápe, že viry jsou biologické struktury bez vlastního metabolismu, zná choroby virového původu a způsoby ochrany před virovými nákazami 	<u>Viry – „život“ bez buňky</u>
<ul style="list-style-type: none"> – chápe, že bakterie jsou nejen původci mnoha onemocnění, ale jsou též důležitým činitelem oběhu látek v přírodě, jsou významné pro některé biotechnologie – zná způsob života bakterií a choroby bakteriálního původu – zná ochranu před bakteriálními onemocněními 	<u>Bakterie</u>
<ul style="list-style-type: none"> – chápe sinice jako mikroorganismy, v nichž probíhá fotosyntéza – zná rizika vyplývající z přemnožení sinic 	<u>Sinice</u>

v letním období	
<ul style="list-style-type: none"> - zná stavbu stélky hub, princip jejich rozmnožování, jejich místo v potravním řetězci - umí rozeznat běžné druhy hub podle plodnic - umí rozlišit jedlé a jedovaté druhy - ovládá zásady sběru hub 	<u>Houby</u>
<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam soužití dvou různých organismů (řasové a houbové složky) - umí určit běžné druhy lišejníků - chápe význam lišejníků jako bioindikátorů 	<u>Lišejníky</u>
<ul style="list-style-type: none"> - chápe rozdíl mezi mnohobuněčným organismem a souborem buněk - chápe význam vodních řas pro ostatní vodní organismy - umí rozeznat jednotlivé zástupce a zařadit je do prostředí, v němž žijí 	<u>Řasy</u>
<ul style="list-style-type: none"> - chápe, že i jediná buňka je schopna samostatné existence, že vykonává všechny důležité životní funkce - umí zařadit zástupce prvoků do skupin podle způsobu pohybu 	<u>Prvoci</u>
<ul style="list-style-type: none"> - umí popsat tělo, způsob získávání potravy a rozmnožování - zná funkci žahavých buněk 	<u>Žahavci</u>
<ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit pojem vnitřní cizopasník - chápe rozdíl ve způsobu života volně žijících ploštěnců a cizopasných ploštěnců 	<u>Ploštěnci</u>
<ul style="list-style-type: none"> - porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky - rozlišuje vnitřní a vnější parazity - zná zásady dodržování hygieny 	<u>Hlísti</u>
<ul style="list-style-type: none"> - podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce - rozeznává vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie) 	<u>Měkkýši</u>
<ul style="list-style-type: none"> - zná jejich význam a postavení v přírodě - popíše tělo žížaly - vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - vysvětlí význam žížaly v přírodě 	<u>Kroužkovci</u>
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků - uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd - dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce - zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu 	<u>Členovci, pavoukovci, korýši, hmyz</u>
<ul style="list-style-type: none"> - zná základní společné znaky stavby těla ostnokožců 	<u>Ostnokožci</u>

– umí rozeznat zástupce, se kterými je možné se běžně setkat při pobytu u moře (ježovka)	
– rozumí pojům, chápe závislost člověka na přírodě a nutnost její ochrany, společenstvo a ekosystém	<u>Společenstvo, ekosystém</u>

NÁSTROJE A POMŮCKY: nástěnné obrazy, modely hub, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a mikroskopické pomůcky, botanické a zoologické klíče a atlasy.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 7.

Výstup	Učivo
Žák:	
– zná společné znaky strunatců – umí odlišit vývojově nižší strunatce od vyšších	<u>Strunatci</u>
– umí popsat charakteristické znaky, prostředí, ve kterém žijí, zná jejich zástupce	<u>Kruhoústí a paryby</u>
– zná stavbu těla ryb – chápe odlišnost život. prostředí (slaná a sladká voda) – umí odlišit jednotlivé druhy ryb podle charakteristických znaků – zná významné zástupce mořských ryb, utváří si představu o jejich lovu	<u>Ryby</u>
– umí rozlišit obojživelníky od ryb podle jejich znaků – chápe nezbytnost vody pro jejich vývin – dokáže určit naše nejvýznamnější zástupce	<u>Obojživelníci</u>
– zná znaky plazů – zná charakteristické znaky želv a krokodýlů – zná nejvýznamnější zástupce – zná společné a odlišné znaky ještěřů a hadů – zná zástupce těchto šupinatých na našem území – umí rozeznat užovku oboj. od zmije obecné – zná zásady první pomoci	<u>Plazi</u> <u>Želvy a krokodýli</u> <u>Šupinatí – ještěři a hadi</u>
– zná vnější a vnitřní stavbu těla – chápe složité prvky v chování ptáků (rozmnožování, hnízdění, dorozumívání, tahy) – chápe způsoby získávání potravy – zná běžné druhy vodních ptáků, mokřadních ptáků – dokáže zdůvodnit těl. znaky a život. projevy dravců a sov – zná běžné druhy dravců a sov – umí zdůvodnit těl. znaky a živ. projevy lesních stromových ptáků a zná běžné druhy – zná běžné druhy ptáků okraje lesa, křovin a otevřené krajiny – zná běžné druhy ptáků tekoucích vod – zná vybrané zástupce ptačích obrů a trpaslíků	<u>Ptáci</u>
– umí popsat odlišnosti ve stavbě těla nižších a vyšších rostlin	<u>Botanika</u> <u>Přechod rostlin na souš</u>

– zná společné znaky vyšších rostlin	
– dokáže popsat stavbu těla mechorostů a jejich životní cyklus – je schopen určit nejběžnější druhy v ČR	<u>Mechorosty</u>
– dokáže popsat stavbu těla kaprad'orostů a jejich životní cyklus	<u>Plavuně, přesličky a kapradiny</u>
– umí vysvětlit funkci kořene, zná jeho stavbu, umí popsat jeho přeměny – zná stavbu a význam stonku, typy stonků – zná morfologické znaky listů – umí objasnit hlavní děje (fotosyntéza, dýchání) – dokáže popsat stavbu květu – pozná základní typy květenství – umí popsat proces opylení a oplození – dokáže popsat stavbu semene, jeho význam, rozlišit typy plodů – rozumí rozdílu mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním – zná př. jednoletých, dvouletých a vytrvalých rostlin	<u>Části těla semenných rostlin</u> Kořen Stonek List Květ, květenství Opylení, oplození Semena a plody Rozmnožování rostlin Růst a vývin rostlin
– umí vysvětlit pojem nahosemenná rostlina – zná hospodářský význam jehličnanů – rozpozná naše běžné jehličnany	<u>Nahosemenné rostliny</u>
– zná pojem krytosemenná, dvouděložná a jednoděložná rostlina – pozná rozdíly mezi těmito rostlinami, zná příklady	<u>Krytosemenné rostliny</u>
– rozpozná a dokáže pojmenovat naše běžné listnaté dřeviny	<u>Listnaté stromy a keře</u>
– rozezná vybrané zástupce jednotlivých čeledí – umí popsat stavbu těla a charakteristické znaky jednotlivých čeledí a jejich hospodářský význam; ochrana rostlin	<u>Čeledi</u> Pryskyřníkovité, brukvovité, růžovité, bobovité, miříkovité, hluchavkovité, lilkovité, hvězdíkovité, liliovité, lipnicovité, vstavačovité, cizokrajné rostliny
– umí rozlišit typy lesů, zná vegetační stupně lesa, chápe les jako složitý ekosystém – chápe vodu jako nezbytnou podmínku života, umí analyzovat vztahy v těchto ekosystémech – umí uvést typické příklady rostlin a živočichů těchto společenstev	<u>Společenstvo lesa, vod a mokřadů, luk, pastvin a travnatých strání, polí a sídelní aglomerace</u>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 8.

Výstup	Učivo
Žák:	
– zná vývoj savců od druhohor – způsoby přizpůsobení se prostředí	<u>Savci</u> nejvyvinutější obratlovci, vývoj savců, přizpůsobení savců prostředí
– zná jednotlivé orgánové soustavy	<u>Vnitřní stavba těla savců</u>
– zná hlavní znaky jednotlivých skupin savců jejich životní prostředí, význam	<u>Přehled hlavních skupin savců:</u> Vejcírodí, Vačnatci, Hmyzožravci, Letouni,

(i hospodářský) – pozná a zařadí zástupce do skupin	Chudozubí, Hlodavci, Zajíci, Šelmy, Ploutvonožci, Kytovci, Chobotnatci, Lichokopytníci, Sudokopytníci, Primáti
– rozložení savců po Zemi, chování a projevy živočichů	<u>Savci biomů světa, etologie</u>
– zařazení člověka v systému živočichů, jednotlivé etapy vývoje člověka, rozdělení lidských plemen, rasismus, xenofobie	<u>Úvod do biologie člověka:</u> Člověk v živočišném systému Původ a vývoj člověka Lidská plemena
– stavba lidské buňky, základní druhy tkání, stavba kosti, spojení kostí, stavba kostry, stavba svalu, druhy svalů, kosterní svalstvo, složení krve, funkce krve, krevní oběhy, srdce, význam mízy, mízní oběh, stavba dýchací soustavy, dýchání vnější, vnitřní, význam kyslíku, stavba trávicí soustavy, cesta potravy z úst až do konečníku, složení potravy, energetická rovnováha – stavba vylučovací soustavy, funkce ledvin, kůže a její složení, ochrana těla před vnějším prostředím – řídicí orgán těla, stavba NS, mozek, mícha, nervy, reflexy – vnímání okolí - smysly, stavba oka, ucha – chemické řízení tělních procesů, hormony, žlázy s vnitřní sekrecí – stavba pohlavních orgánů muže, ženy, nitroděložní vývin člověka, porod, od narození do smrti	<u>Buňky, tkáně orgány ústrojí</u> Kosterní soustava, Svalová soustava, Oběhová soustava, Mízní soustava, Dýchací soustava, Trávicí soustava, Vylučovací soustava, Kožní soustava, Nervová soustava, Smyslové orgány, Hormonální soustava, Pohlavní soustava
– tajemství genů, DNA, genové inženýrství, význam genetiky	<u>Genetika</u>
– poskytnutí první pomoci při krvácivých poraněních, popáleninách, zlomeninách zástavě srdce, dechu, šokové stavy	<u>Poskytování první pomoci, záchrana života</u>
– nemoci, úrazy, prevence – závěrečné shrnutí učiva	<u>Člověk, zdraví, budoucnost</u>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 9.

Výstup Žák:	Učivo
– poznává, čím se geologie zabývá, co jsou geologické vědy, význam pro člověka, činnost, pomůcky	<u>Úvod</u> Opakování učiva z předchozích ročníků Vstupní motivace ke studiu geologie Geologické vědy Práce geologa v terénu
– zná pojem, co je minerál, krystalová mřížka, krystalové soustavy, rozdělení minerálů do skupin, určování minerálů	<u>Mineralogie</u> Fyzikální a chemické vlastnosti minerálů Mineralogický systém
– zná cestu do středu Země, Země - dynamická planeta, desky v pohybu, vrásnění, zlomy, původ, vznik, zemětřesení v dějinách,	<u>Vnitřní geologické děje, Stavba Země, Horotvorné a pevninotvorné pohyby, Zemětřesení, Sopečná činnost</u>

zeměřesné oblasti Země, magma, láva, vznik a význam sopek, sopečné oblasti	
– zná, co jsou horniny, rozdělení: hlubinné, výlevné, příklady, využití, tektonické jevy a přeměna hornin, příklady, využití, sedimentární horniny, rozdělení: mechanické, úlomkovité, chemické, organické, příklady, využití	<u>Horniny</u> Horniny vyvřelé, Horniny přeměněné, Horniny usazené
– uvědomí si pojmy: zvětrávání, změny povrchu Země, plošná, voda v korytě, rozdělení toku, příboj, pouště, písčité přesypy, hřiby, okna, pevninské, horské, zdroj sladké vody	<u>Vnější geologické děje</u> Činnost tekoucí vody, Činnost moře, Činnost větru, Činnost ledovců
– zná vznik, půdní typy, půdní druhy, ochrana půd	<u>Půdy</u>
– zná pojmy: mořská x sladká, povrchová x podzemní, význam a ochrana vody povrchové, podzemní, složení, stavba, funkce, ochrana geochemické a biogeochemické cykly	<u>Voda na Zemi</u> Krasové jevy, Atmosféra, Látkové toky mezi svrchními vrstvami Země
– zná pojmy: paliva, rudy, nerudy, neobnovitelné, obnovitelné zdroje, znečišťování atmosféry, těžba paliv, význam, radioaktivní odpad, voda, vítr, oceán, biomasa	<u>Nerostné suroviny, Zdroje energie, Fosilní paliva, Jaderná paliva, Obnovitelné zdroje</u>
– zná jednotlivé éry Země, vznik života – zná pojmy: mnohobuněční živočichové – éra trilobitů: geologický vývoj, kaprad'orosty, ryby, obojživelníci, plazi – éra plazů: geol.vývoj, nahosemenné r., dinosauři, ptáci, savci – éra savců, geol.vývoj, krytosem.r., savci, ptáci, předchůdce člověka – éra člověka, doby ledové a meziledové	<u>Historie Země:</u> Předgeologické období a prahory, Starohory, Prvohory, Druhhory, Třetihory, Čtvrtohory
– zná geologické základy krajiny, stavba jednotlivých horopisných celků v ČR	Geologická mapa ČR, Geologická mozaika ČR, Závěrečné opakování

8.5.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. a 9. ročníku jednu hodinu týdně a v 7., 8. ročníku po dvou hodinách týdně.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky a pozorování
- projekty

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, atd.
- fyzika: sluneční soustava, vesmír
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky
- Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí: matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy.....
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států

Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO : občanská společnost a stát: formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie
- OSV : rozvoj schopností poznávání, seberegulace, sebeorganizace, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje
- EV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
- MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu
- EGS : objevování Evropy, světa
- MKV : kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

• **Kompetence k učení**

Žáci:

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

• **Kompetence komunikativní**

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- učí se naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

• **Kompetence k řešení problémů**

Žáci:

- jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení, učí se myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

• **Kompetence sociální a personální**

Žáci:

- spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání

- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

- **Kompetence občanské**

Žáci:

- respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- rozhodují se zodpovědně podle dané situace
- chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednájí v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém životním prostředí

- **Kompetence pracovní**

Žáci:

- jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- jsou vedeni k efektivní práci

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- k hodnocení a sebehodnocení

- **Kompetence digitální**

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, referáty, prezentace), k zaznamenávání a ke zpracování výsledků měření s využitím vhodných programů, zaznamenávání a prezentování pokusů (fotografie, video).

Hodnocení jednotlivce:

Řídí se a vychází z klasifikačního řádu

- používání individuální vztahové normy (hodnocení výkonu žáka v porovnání s předešlým výkonem)
- užívání pozitivního hodnocení (vnější motivace – pochvaly)

Formy hodnocení:

- kvantitativní (klasifikace – známka)
- kvalitativní (slovní hodnocení)

Druhy hodnocení:

- průběžné
- závěrečné

Metody hodnocení:

- zkoušení (ústní, písemně)
- pozorování, rozhovor, analýza výsledků činnosti (např. prezentace, textový nebo grafický dokument)

Hodnocení ve skupině:

- slovní hodnocení skupiny, popř. jednotlivce ze skupiny
- hodnocení skupin navzájem

Sebehodnocení:

- žák dovede hodnotit a ohodnotit vlastní výkon (učivo ovládám, ovládám s pomocí učitele, dělám chyby, musím na sobě ještě pracovat,)

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Vyučovací předmět: Zeměpis****Ročník: 6.**

Výstup	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> – objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy – orientuje se na hvězdné obloze – rozumí pojmům: planeta, hvězda, planety, měsíce, meteorická tělesa, komety, galaxie, cizí galaxie 	Vesmír – Vývoj vesmíru, Hvězdy a souhvězdí, Sluneční soustava, Slunce
<ul style="list-style-type: none"> – definuje Měsíc jako přirozenou družici Země – uvede základní pohyby Měsíce – vyjmenuje měsíční fáze a objasní postupnou změnu tvaru Měsíce – vysvětlí působení Měsíce na Zemi – objasní příliv a odliv 	Měsíc – Měsíční fáze, pohyby Měsíce, Příliv a odliv
<ul style="list-style-type: none"> – definuje glóbus jako zmenšený model Země – definuje rovnoběžky a poledníky – užívá pojmy: zemská osa, zemské póly, rovník, obratníky, severní a jižní polární kruh 	Planeta Země – Glóbus, orientace na Zemi, zeměpisná síť
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí příčiny střídání dne a noci na Zemi – uvede důsledky pohybů Země pro život lidí – vysvětlí příčiny střídání 4 ročních období – s porozuměním užívá pojmy: letní slunovrat, zimní slunovrat, jarní a podzimní rovnodennost – v mapě vyhledá datovou hranici a vysvětlí její význam – vysvětlí pojem časová pásma 	Pohyby Země – Střídání ročních období, Den a noc na Zemi, Čas na Zemi
<ul style="list-style-type: none"> – definuje co je to mapa a měřítko mapy – rozdělí mapy podle měřítka, podle obsahu – objasní pojmy: atlas, GPS a jejich využití v praxi – vysvětlí, jak se mapy tvoří 	Mapy – dělení map, tvorba map, měřítko mapy

<ul style="list-style-type: none"> – pracuje s legendou mapy – aktivně vyhledává v mapách a v atlase 	
<ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje základní vrstvy zemského tělesa a popíše jejich vlastnosti – vysvětlí dnešní rozložení kontinentů – popíše sopečnou činnost – zná pojmy: sopka, magma, ohnisko, zemětřesení, vrásnění, vrása, pohoří, koryto a sedlo – vyjmenuje přírodní činitele působící na zemský povrch a objasní jejich vliv působení 	Litosféra – Stavba zemského povrchu, Utváření povrchu Země, Přírodní činitelé
<ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje vrstvy atmosféry a určí jejich základní vlastnosti – umí rozlišit podnebí a počasí – objasní vznik větrů a na mapě ukáže oblasti výskytu pravidelných větrů – pasátů – Zná pojmy: monzun, cyklón 	Atmosféra – Vrstvy atmosféry, Podnebí a počasí, Proudění vzduchu
<ul style="list-style-type: none"> – definuje hydrosféru a hydrologii – rozdělí vodu na sladkou a slanou – dělí pevninskou vodu na: povrchovou, podpovrchovou a vodu v ledovcích – objasní koloběh vody v přírodě 	Hydrosféra – Proudění vody na Zemi, Vodstvo na Zemi, Oběh vody, Škody napáchané vodou
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem pedosféra – vyjmenuje půdotvorní činitele – vyjmenuje a charakterizuje půdní typy a půdní druhy 	Pedosféra – Složky půdy, Půdní typy, Půdní druhy
<ul style="list-style-type: none"> – definuje biosféru jako soubor živých organizmů – vyjmenuje a charakterizuje typy přírodních krajín – Vyjmenuje podmínky pro život na Zemi a v oceánech 	Biosféra – Život na Zemi, Život v oceánech, Přírodní typy krajín

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 7.

Výstup	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> – provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů 	Zeměpis světadílů -podmínky na Zemi, obyvatelstvo, jazyk, náboženství, sídla, hospodářství, zemědělství
<ul style="list-style-type: none"> – vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města, vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu – zvažuje souvislost s přírodními poměry – seznámí se s mezinárodními organizacemi – vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti 	<p>Amerika: fyzickogeografická sféra, socioekonomická sféra, regionalizace, charakteristika států</p> <p>Asie: fyzickogeografická, socioekonomická charakteristika, regionalizace, státy</p> <p>Afrika: fyzickogeografická socioekonomická charakteristika, regionalizace, státy</p>

cestovního ruchu v jednotlivých světadílech – dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámí	Austrálie a Antarktida
– zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	opakování

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 8.

Výstup	Učivo
Žák:	
– provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů – vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města, vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu – zvažuje souvislost s přírodními poměry – seznámí se s mezinárodními organizacemi – vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech – dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámí	Zeměpis světadílů - Evropa
– určí absolutní geografickou polohu České republiky – vyhodnotí relativní geografickou polohu České republiky podle různých kritérií – porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států – popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu – určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo – zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost	absolutní geografická poloha (poloha v zeměpisné síti), relativní geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky
– vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice – vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory – srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy	rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky

<ul style="list-style-type: none"> – vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává je, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje 	
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice, hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod – zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky 	rozmístění hospodářských činností České republiky
<ul style="list-style-type: none"> – lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost 	regiony České republiky
<ul style="list-style-type: none"> – zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci – popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy – pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu 	místní region České republiky
<ul style="list-style-type: none"> – zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo 	opakování

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 9.

Výstup	Učivo
Žák:	
<ul style="list-style-type: none"> – pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku – rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech – orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele – popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací – určí, vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství, porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství 	společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa - Geografie světa, lidské rasy, národy, jazyky, náboženství

<ul style="list-style-type: none"> - vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu, uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje 	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na politické mapě světa - uvede aktuální počet států současného světa, vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy - rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hle diskva svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění - uvádí příklady různé míry demokracie ve světě - lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě - uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení 	<p>státy světa, hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení - OSN, NATO</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení 	<p>globální problémy současného světa</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady - posuzuje působení přírodních krajinotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a na životní prostředí - zhodnotí jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí - uvede kladné a záporné příklady - zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni - navrhne možná řešení problematiky životního prostředí - provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj 	<p>Krajina: prostředí, typy krajin, společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací - aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě 	<p>cvičení a pozorování v terénu v místní krajině - orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů, panoramatické náčrtky, schématické náčrtky pochodové osy, ochrana člověka při ohrožení zdraví a života: živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zopakuje si probírané učivo, systematicky si 	<p>opakování geografického učiva na základní škole</p>

utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	
--	--

8.6 Umění a kultura

Hudební výchova 6-9

Výtvarná výchova 6-9

8.6.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – viz 1. stupeň

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 6.

Výstup	Učivo
Žák:	
aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti využívá při nich svůj hlasový potenciál, získává pěvecké návyky uplatňuje pravidla hlasové hygieny zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně dokáže zopakovat jednoduchý rytmický celek a orientuje se v notovém záznamu písně rozpozná možnosti, přednosti a nedostatky vlastního zpěvu dokáže zazpívat zahráný nebo zazpíváný tón dokáže rozlišit vyšší a nižší tóny rozpozná noty celé, půlové dle svých dispozic zahraje doprovod na nástroje Orfeova instrumentáře dokáže dodržet tempo, rytmus reaguje na dynamiku, orientuje se v stupnici, zvládne zazpívat vícehlasý kánon podílí se na utváření příjemné atmosféry	nejméně 10 písní dle výběru učitele: Čtyři koně ve dvoře Co to máš, děvečko Ukolébavka vánoční koledy Ještě já se podívám Andulko Šafářova Vyletěla holubička Což se mně, má milá Malé kotě 8 poslechových skladeb
vypráví o založení ND, uvede letopočty založení a otevření ND, pozná fanfáry ze Smetanovy Libuše	Národní divadlo
dokáže taktovat 2/4 takt, orientuje se v 3/4 taktu, dokáže ho taktovat, dokáže zareagovat na změnu dynamiky, orientuje se v 4/4 taktu, dokáže ho dirigovat, předvede hru na tělo a jednoduchý pohybový celek	Poslechové činnosti: kvality tónů, vztahy mezi tóny, hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lid. hlas, hudeb. nástroj, hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka,..)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 7.

Výstup	Učivo
Žák:	
aktivně se zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti využívá získané vědomosti a dovednosti z předchozího ročníku orientuje se v notovém zápisu, zvládne zazpívat píseň i sólově vytleská rytmický celek, kde je tečka za notou dle svých dispozic zvládne doprovod na nástroje Orfeova instrumentáře zvládá zazpívat kánon, žák hrající na flétnu hraje 1. hlas, zazpívá intonačně a rytmicky správně zazpívá sólově intonačně i rytmicky čistě orientuje se v notovém zápisu, pozná a dokáže zapsat čtvrtřovou pomlku, pozná a dokáže zapsat celou pomlku vyslechne originální nahrávku písně z divadelní hry a vysvětlí text, uvede autory hudby i textu pozná Slovenskou státní hymnu orientuje se v dvojhlasé úpravě, zvládne zazpívat oba hlasy intonačně a rytmicky správně porozumí slovenskému textu, vysvětlí text, vysvětlí značku pro nádech zvládne doprovod na Orfeovy nástroje	Nejméně 10 písní dle výběru učitele a 8 poslechových skladeb: Náměšť Co to tam šupoce Až já budu nade dvorem Zvonky Chodíme, chodíme Vánoční koledy: (Chtíc, aby spal) Jarní Růžička Ó řebičku, zahradnický Zelený hájové Široký, hluboký Kde domov můj Dýnom, dánom Bodaj by vás, vy mládenci
poslechne si ukázkou z 9. symfonie L. van Beethovena, objasní pojem symfonie zopakuje si základní informace o Beethovenovi, doplní informacemi novými	Óda na radost

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 8.

Výstup	Učivo
Žák:	
vysvětlí pojem vážná a populární hudba uvede, v jakých oblastech se hudba uplatňuje (k tanci, k práci, k filmu) vysvětlí, co je opereta, kdy vznikla (Hudební divadlo), uvede nejznámější autory (Offenbach, Strauss, Nedbal...), porovná operetu s operou a muzikálem, vyjmenuje nejznámější muzikály,	Úvod, nejméně 10 písní, 8 poslechových skladeb Osvobozené divadlo: Babička Mary, J. Ježek – Bugatti step

<p>diskutuje o hudbě, vyjadřuje své názory časově zařadí činnost divadla, uvede hlavní představitele a nejznámější divadelní hry píseň zazpívá intonačně a rytmicky správně, vysvětlí text, dá příklady parodie rozpozná čtvrté, půlové i celé pomlky, vysvětlí označení D. C. a allegro, doprovodí na Orff.nástroje</p> <p>poslechne si Bugatti step, zhodnotí tempo a vyhledá odlišnosti od skladeb v 7. roč.</p> <p>vysvětlí název divadla, uvede dobu vzniku, naučí se zazpívat jednu píseň z jejich tvorby, uvede hlavní představitele</p>	<p>Divadlo Semafor Mackie Messer</p>
<p>časově zařadí, porovná jazz s vážnou hudbou, vypráví o vzniku jazzu, o hudbě černochů a jejich těžkém životě v otroctví</p> <p>vysvětlí pojem spirituál a blues</p>	<p>Zrození jazzu</p>
<p>časově zařadí, vysvětlí pojem, objasní, proč tato hudba vznikla</p> <p>vyjmenuje hlavní rysy v porovnání s vážnou hudbou</p> <p>z textů písní vyvodí, o čem se v rockových písních zpívá</p> <p>orientuje se v notovém zápisu, vysvětlí celý takt</p>	<p>Rock</p>
<p>přečte kytarové značky</p> <p>píseň zazpívá intonačně a rytmicky správně</p> <p>doprovodí na Orff.nástroje,na flétnu</p> <p>uvede základní údaje o autorovi, poslechne si píseň v originále</p>	<p>Dajána Pár havraních copánků</p>
<p>vyjmenuje všechny členy skupiny, časově zařadí, zjistí základní informace</p> <p>uvede názvy jejich písní, zjistí filmy, ve kterých hráli</p> <p>orientuje se v notovém zápisu, vyčte takt, vysvětlí značky ppp, mf a f</p> <p>píseň zazpívá intonačně a rytmicky správně, doprovodí na Orff. nástroje a hrou na tělo</p>	<p>Beatles Včera (Yesterday)</p>
<p>vyjmenuje další rockové skupiny</p> <p>přinese nahrávky a poslechne si některé ukázky</p> <p>vyjádří vlastní názor na tuto hudbu</p>	<p>Rolling Stones, Pink Floyd, Beach Boys</p>
<p>vysvětlí pojem folk, časově zařadí</p> <p>popíše, jak tato hudba vznikla</p> <p>orientuje se v notovém zápisu: Jednou budem dál</p> <p>doprovodí na Orff. Nástrojea, hrou na tělo</p> <p>uvede autora, vysvětlí pojem moderato, Kde ty kytky jsou, vyhledá a vysvětlí další tempová označení, v textu vyhledá příklady související s válkou ve Vietnamu</p>	<p>Folk: Stará archa Červená řeka Zelené pláň Třešně zrály Jednou budem dál Kde ty kytky Jen vítr to ví</p>

<p>uvede autora, orientuje se v notovém zápisu Jen vítr to ví, dokáže přečíst noty, uvést jejich hodnotu, vytleskat rytmus, doprovodí na Orff. Nástroje, porovná text s předchozí písní</p> <p>uvede nejznámější interprety i skupiny Folk u nás, zazpívá Náměšť</p> <p>naučí se další folkovou píseň: Dokud se zpívá, ještě se neumřelo</p> <p>poslechne si ukázky českého folku (Nohavica, Čechomor,...)</p> <p>uvede autora a základní informace o něm ve spojitosti s okupací Československa 1968, uvede názvy dalších jeho písní, vysvětlí metafory</p>	<p>Dokud se zpívá, ještě se neumřelo</p> <p>Bratříčku, zavírej vrátka</p>
<p>časově zařadí do doby J. Lucemburského, uvede umělecký sloh</p> <p>poslechne si ukázku Píseň písní, porovná G.P. da Palestrina s ukázkou gotickou</p> <p>uvede typické znaky pro barokní hudbu, hudební formy a nástroje, časově zařadí</p> <p>podle zvuku pozná barokní trubku-klarínu, popíše cembalo a porovná ho s dnešním klavírem, popíše varhany a vysvětlí princip tvoření tónů, rozpozná soprán, alt, tenor a bas</p>	<p>Hudba minulosti</p> <p>Gotika - 14.stol</p> <p>Renesance-16. stol.</p> <p>Baroko 17.- ½ 18. stol.</p>
<p>shromáždí údaje o skladateli</p> <p>odhalí skladatelovy představy vyjádřené hudbou</p> <p>časově zařadí, uvede základní informace o skladateli, poslechne si Hudbu k ohňostroji, uvede, proč tato skladba vznikla, poslechne si Braniborský koncert č.2</p>	<p>G. F. Händel, J. S. Bach</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 9.

Výstup	Učivo
<p>Žák:</p> <p>postupně získává přehled o populární hudbě 20. stol. a poč. 21.stol</p> <p>připraví si hudební referát na hudbu, kterou poslouchá (hudeb. skupinu nebo sólového zpěváka)</p> <p>shromáždí informace (encyklopedie, časopisy, internet...), sestaví z nich zajímavý text, donese obrazový materiál, pustí poslechovou ukázku nebo videoklip</p> <p>vede si záznamy z referátů svých spolužáků</p> <p>orientuje se v notovém zápisu, dokáže vytleskat rytmus jednotlivých částí, píseň zazpívá intonačně a rytmicky správně, doprovodí na Orff. nástroje a hrou na tělo, orientuje se v notovém zápisu, určí a</p>	<p>Hudba 20. stol. a poč. 21. stol.</p> <p>Nejméně 10 písní dle výběru učitele:</p> <p>Cikánka</p> <p>Život je jen náhoda</p> <p>Krajina posedlá tmou</p> <p>Želva</p> <p>Náhrobní kámen</p> <p>Dokud se zpívá</p> <p>Holubí dům</p> <p>Bon soir Mad. Paris</p>

<p>zapiše pomlky, vysvětlí dynamická znaménka, píseň zazpívá intonačně a rytmicky správně zazpívá známé vánoční koledy</p>	
<p>shrne poznatky Osvobozeném divadle, jeho představitelích, divadelních hrách a písních shrne poznatky o Semaforu, jeho představitelích, divadelních hrách a písních shrne poznatky z hudební nauky (např. repetice, předznamenání, dynamická znaménka, tempová označení, tónina, délka not, názvy not...), shrne vědomosti o stupnicích, vysvětlí text písně, zazpívá ji rytmicky, a intonačně správně, doprovodí na hudební nástroje, dobře vyslovuje francouzská slova, přeloží jejich význam</p>	<p>Osvobozené divadlo, Semafor</p>

8.6.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 6. a 7. ročník – 2 hodiny týdně
- 8. a 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v učebně výpočetní techniky nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

- **Kompetence k učení**

při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení

Žáci:

- při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací strategie

Učitel:

- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

- **Kompetence k řešení problémů**

žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
při zadání úkolu žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení strategie

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

- **Kompetence komunikativní**

při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

strategie

Učitel:

- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky, ..)
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ..)

- **Kompetence sociální a personální**

učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

strategie

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

- **Kompetence občanské**

při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu

Žáci:

- respektují názor druhých
- prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží

strategie

Učitel:

- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

- **Kompetence pracovní**

při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla

Žáci:

- si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem
- při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla

strategie

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

- **Kompetence digitální**

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, referáty, prezentace), k zaznamenávání a ke zpracování výsledků měření s využitím vhodných programů, zaznamenávání a prezentování pokusů (fotografie, video).

Žák:

- pracuje podle pokynů, rad, návodů a postupů
- hledá vlastní postup
- zná zdravotní a hygienická rizika při práci

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

- EV: vztah člověka k přírodě, ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí
- EGS: jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá
- OSV: poznávání lidí, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kooperace a kompetice
- MDV: práce v realizačním týmu, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení
- MKV: lidské vztahy, multikulturalita
- VDO: principy demokracie

Hodnocení jednotlivce:

Řídí se a vychází z klasifikačního řádu

- používání individuální vztahové normy (hodnocení výkonu žáka v porovnání s předešlým výkonem)
- užívání pozitivního hodnocení (vnější motivace – pochvaly)

Formy hodnocení:

- kvantitativní (klasifikace – známka)
- kvalitativní (slovní hodnocení)

Druhy hodnocení:

- průběžné
- závěrečné

Metody hodnocení:

- pozorování, rozhovor, analýza výsledků činnosti (např. prezentace, textový nebo grafický dokument)

Hodnocení ve skupině:

- slovní hodnocení skupiny, popř. jednotlivce ze skupiny
- hodnocení skupin navzájem

Sebehodnocení:

- žák dovede hodnotit a ohodnotit vlastní výkon (učivo ovládám, ovládám s pomocí učitele, dělám chyby, musím na sobě ještě pracovat,)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6.

Výstupy Žák:	Učivo
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	Kresebné studie - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus.
Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka.
Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	Rozvíjení smyslové citlivosti. Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Např. hmat - reliéfní autoportrét, sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru. Plastická tvorba - papír, hlína, drát, sádra.
Dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření	Nauka o perspektivě - (perspektiva paralelní a šikmá), umístění postav na plochu, velikost objektů.
K tvorbě užívá některých z metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Třetí prostor budovaný liniemi. Práce s www stránkami, fotografiemi, tvorba reklamy.
Zobrazuje vlastní fantazijní představy	Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů. Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění při vlastní tvorbě.
Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.	Dekorační práce - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů. Písmo a užitá grafika. Např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis
Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům.	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru. Např. vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání.
Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě	Subjektivní výtvarné vyjádření reality. Vnímání okolních jevů.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vyučovací předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 7.**

Výstupy Žák:	Učivo
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	Prvky viz obr. vyjádření - kresebné etudy - objem, tvar, linie - šrafování. Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta)
Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	Rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu. Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek.

Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy.	Barevné vyjádření. Odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly
Rozliší působení viz. obr. vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.	Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.
Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.	Užitá grafika. Písmo - styly a druhy písma. Tematické práce - Vánoce, velikonoce, pálení čarodějnic.
Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality.	Vlastní prožívání. Interakce s realitou.
Užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích.	Událost - originální dokončení situace - vyprávění výtvarnými prostředky. Komiks.
Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Uplatnění subjektivity ve viz. obr. vyjádření. Např. fantazijní variace na základní tvary písmen.
Uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace viz. obr. vyjádření.	Práce s uměleckým dílem.
K tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo
Žák:	
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností.	Různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání). Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Práce s uměleckým dílem. Teoretické práce - renesance, baroko, klasicismus - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování. Pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko
Rozvíjí se v estetickém cítění - využívá dekorativních postupů.	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - jak se slaví v jiných zemích. Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky.
Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor.	Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast.
Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi.	Práce s netradičními materiály.
Užívá perspektivních postupů.	Lineární perspektiva - sbíhavá, úběžníková.

K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.
Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	Správná technika malby - zvládnutí větší plochy. Technika akvarelu, pastel.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo
Zák:	
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	Techniky kresby - tužka, perko, uhel, rudka. Dynamická kresba. Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy. Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty).
Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	Komplementární barvy - textura. Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami. Kontrast (barevný, světelný).
Rozlišuje obsah viz. obr. vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace viz. obr. vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Práce s uměleckým dílem - umění 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol. Např. kubismus, surrealismus, impresionismus. Seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimédia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening). Při práci s um. dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.).
Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly. Uplatňování subjektivity ve viz. obr. vyjádření. Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí.
K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace - a učí se s nimi zacházet.	Animovaný film - spolupráce, komunikace. Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály)
Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé.	Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí - rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí. Prostorová tvorba – modelování.

8.7 Člověk a zdraví

Tělesná výchova 6-9

Výchova ke zdraví 7,9

Očekávané výstupy jsou rozšířeny o:

- Zdravý životní styl
- Chování v rizikových situacích a při mimořádných událostech
- Mezilidské vztahy
- Posuzování osobních výkonů, které vychází ze somatotypu žáka
- Ochrana zdraví a první pomoc
- Protidrogová prevence

8.7.1 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících 2. stupně po dvou vyučovacích hodinách týdně

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO – angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- MKV – schopnost zapojovat se do diskuse, lidské vztahy,
- EVN – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- **Kompetence k učení**

Žáci:

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

- **Kompetence k řešení problémů**

Žáci:

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

- **Kompetence komunikativní**

Žáci:

- komunikují na odpovídající úrovni
- osvojují si kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

- **Kompetence sociální a personální**

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel:

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

- **Kompetence občanské**

Žáci:

- respektují názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák)

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

- **Kompetence pracovní**

Žáci:

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalosti a dovednosti v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

- **Kompetence digitální**

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, referáty, prezentace), k zaznamenávání a ke zpracování výsledků měření s využitím vhodných programů, zaznamenávání a prezentování postupů (fotografie, video).

Žák:

- pracuje podle pokynů, rad, návodů a postupů
- hledá vlastní postup
- zná zdravotní a hygienická rizika při práci

Hodnocení jednotlivce:

Řídí se a vychází z klasifikačního řádu

- používání individuální vztahové normy (hodnocení výkonu žáka v porovnání s předešlým výkonem)
- užívání pozitivního hodnocení (vnější motivace – pochvaly)
- V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Formy hodnocení:

- kvantitativní (klasifikace – známka)
- kvalitativní (slovní hodnocení)

Druhy hodnocení:

- průběžné
- závěrečné

Hodnocení ve skupině:

- zapojení do kolektivních sportovních her

Sebehodnocení:

- žák dovede hodnotit a ohodnotit vlastní výkon

- žák si uvědomuje nutnost neustále zdokonalovat svojí fyzickou kondici

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova - dívky

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo
Žák:	
při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli, zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy zvládá v souladu s individuálními předpoklady	Atletika: Běh vytrvalostní Běh rychlý a běh překážkový Skok daleký Skok vysoký Hod míčkem Vrh koulí
zvládá přeskoky přes kozu a přes švédskou bednu (roznožka, skrčka), kotoul vpřed, vzad, ve vazbě cvičební prvky na hrazdě, dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí, při cvičení uplatní svůj fyzický fond přeskoky	Gymnastika: Akrobacie Přeskoky Šplh
zvládá jednoduché taneční kroky	Rytmická a kondiční gymnastika
používá správnou techniku	Úpoly
uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech	Sportovní hry; herní činnosti jednotlivce; herní kombinace; utkání podle pravidel žákovské kategorie
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu	Turistika a pobyt v přírodě
zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při ledním hokeji	Bruslení, lední hokej
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
účastní se netradičních pohybových her a aktivit s různým zaměřením	Pohybové hry

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova - dívky

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo
Žák:	
při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli, zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako	Atletika: Běh vytrvalostní Běh rychlý a běh překážkový

reprezentant školy zvládá v souladu s individuálními předpoklady	Skok daleký Skok vysoký Hod míčkem Vrh koulí
zvládá přeskoky přes kozu a přes švédskou bednu (roznožka, skrčka), kotoul vpřed, vzad, ve vazbě cvičební prvky na hrazdě, dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí, při cvičení uplatní svůj fyzický fond přeskoky	Gymnastika: Akrobacie Přeskoky Šplh
zvládá jednoduché taneční kroky	Rytmická a kondiční gymnastika
používá správnou techniku	Úpoly
uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech	Sportovní hry; herní činnosti jednotlivce; herní kombinace; utkání podle pravidel žákovské kategorie
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu	Turistika a pobyt v přírodě
zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při ledním hokeji	Bruslení, lední hokej
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
účastní se netradičních pohybových her a aktivit s různým zaměřením	Pohybové hry

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova - dívky

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo
Žák:	
při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli, zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy zvládá v souladu s individuálními předpoklady	Atletika: Běh vytrvalostní Běh rychlý a běh překážkový Skok daleký Skok vysoký Hod míčkem Vrh koulí
zvládá přeskoky přes kozu a přes švédskou bednu (roznožka, skrčka), kotoul vpřed, vzad, ve vazbě cvičební prvky na hrazdě, dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí, při cvičení uplatní svůj fyzický fond přeskoky	Gymnastika: Akrobacie Přeskoky Šplh
zvládá jednoduché taneční kroky	Rytmická a kondiční gymnastika
používá správnou techniku	Úpoly
uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech	Sportovní hry; herní činnosti jednotlivce; herní kombinace; utkání podle pravidel žákovské

	kategorie
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu	Turistika a pobyt v přírodě
zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při ledním hokeji	Bruslení, lední hokej
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova - dívky
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo
Žák:	
při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli, zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy zvládá v souladu s individuálními předpoklady	Atletika: Běh vytrvalostní Běh rychlý a běh překážkový Skok daleký Skok vysoký Hod míčkem Vrh koulí
zvládá přeskoky přes kozu a přes švédskou bednu (roznožka, skrčka), kotoul vpřed, vzad, ve vazbě cvičební prvky na hrazdě, dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí, při cvičení uplatní svůj fyzický fond přeskoky	Gymnastika: Akrobacie Přeskoky Šplh
zvládá jednoduché taneční kroky	Rytmická a kondiční gymnastika
používá správnou techniku	Úpoly
uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech	Sportovní hry; herní činnosti jednotlivce; herní kombinace; utkání podle pravidel žákovské kategorie
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu	Turistika a pobyt v přírodě

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova - chlapci
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo
Žák:	
při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli, zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy zvládá v souladu s individuálními předpoklady	Atletika: Běh vytrvalostní Běh rychlý a běh překážkový Skok daleký Skok vysoký

	Hod míčkem Vrh koulí
zvládá přeskoky přes kozu a přes švédskou bednu (roznožka, skrčka), kotoul vpřed, vzad, ve vazbě cvičební prvky na hrazdě, dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí, při cvičení uplatní svůj fyzický fond přeskoky	Gymnastika: Akrobacie Přeskoky Šplh
zvládá jednoduché taneční kroky	Rytmická a kondiční gymnastika
používá správnou techniku	Úpoly
uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech	Sportovní hry; herní činnosti jednotlivce; herní kombinace; utkání podle pravidel žákovské kategorie
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu	Turistika a pobyt v přírodě
zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při ledním hokeji	Bruslení, lední hokej
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova - chlapci

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo
Žák:	
při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli, zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy zvládá v souladu s individuálními předpoklady	Atletika: Běh vytrvalostní Běh rychlý a běh překážkový Skok daleký Skok vysoký Hod míčkem Vrh koulí
zvládá přeskoky přes kozu a přes švédskou bednu (roznožka, skrčka), kotoul vpřed, vzad, ve vazbě cvičební prvky na hrazdě, dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí, při cvičení uplatní svůj fyzický fond přeskoky	Gymnastika: Akrobacie Přeskoky Šplh
zvládá jednoduché taneční kroky	Rytmická a kondiční gymnastika
používá správnou techniku	Úpoly
uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech	Sportovní hry; herní činnosti jednotlivce; herní kombinace; utkání podle pravidel žákovské kategorie
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s	Turistika a pobyt v přírodě

mírnou zátěží v náročnějším terénu	
zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při ledním hokeji	Bruslení, lední hokej
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
účastní se netradičních pohybových her a aktivit s různým zaměřením	Pohybové hry

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova - chlapci

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo
Žák:	
při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli, zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy zvládá v souladu s individuálními předpoklady	Atletika: Běh vytrvalostní Běh rychlý a běh překážkový Skok daleký Skok vysoký Hod míčkem Vrh koulí
zvládá přeskoky přes kozu a přes švédskou bednu (roznožka, skrčka), kotoul vpřed, vzad, ve vazbě cvičební prvky na hrazdě, dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí, při cvičení uplatní svůj fyzický fond přeskoky	Gymnastika: Akrobacie Přeskoky Šplh
zvládá jednoduché taneční kroky	Rytmická a kondiční gymnastika
používá správnou techniku	Úpoly
uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech	Sportovní hry; herní činnosti jednotlivce; herní kombinace; utkání podle pravidel žákovské kategorie
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu	Turistika a pobyt v přírodě
zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při ledním hokeji	Bruslení, lední hokej
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova - chlapci

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo
Žák:	
při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli, zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy zvládá v souladu s individuálními předpoklady	Atletika: Běh vytrvalostní Běh rychlý a běh překážkový Skok daleký Skok vysoký Hod míčkem Vrh koulí
zvládá přeskoky přes kozu a přes švédskou bednu (roznožka, skrčka), kotoul vpřed, vzad, ve vazbě cvičební prvky na hrazdě, dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí, při cvičení uplatní svůj fyzický fond přeskoky	Gymnastika: Akrobacie Přeskoky Šplh
zvládá jednoduché taneční kroky	Rytmická a kondiční gymnastika
používá správnou techniku	Úpoly
uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech	Sportovní hry; herní činnosti jednotlivce; herní kombinace; utkání podle pravidel žákovské kategorie
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu	Turistika a pobyt v přírodě
zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při ledním hokeji	Bruslení, lední hokej
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
účastní se netradičních pohybových her a aktivit s různým zaměřením	Pohybové hry

Sportovní kurz

5 - denní kurz v červnu pro žáky 8. ročníku

Cíl:

- získávání dalších pohybových dovedností
- přispívat k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- inspirovat žáky, ukázat jim zajímavé způsoby trávení volného času v podobě celé řady pohybových aktivit, které lze provozovat v přírodě
- poznávání přírodních a kulturních zajímavostí

Program:

Cykloturistika

Vodní turistika

Netradiční míčové a pohybové hry

Plavání

Běžecký biatlon

Dle možností: triatlon, lanové aktivity, střelba ze vzduchovky, lukostřelba, netradiční týmové aktivity, paintball

8.7.2 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět výchova ke zdraví je vyučován jako samostatný předmět v 7. a 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody
- formování pozitivního vztahu k vlastnímu zdraví a celoživotní odpovědnosti za podporu a ochranu zdraví vůči sobě i druhým
- utváření pozitivních mezilidských vztahů v rodině a v širším společenství založených na úctě, toleranci a empatii
- utváření odpovědného chování vůči sobě, ostatním, přírodě a životnímu prostředí
- osvojení sociálních dovedností a modelů chování v souvislosti se společensky nežádoucími jevy
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozují

Formy a metody práce

Ve vyučovací hodině by měly převažovat aktivizující a komplexní výukové metody - aktivní sociální učení, samostatná práce žáků, kooperativní výuka, projektová výuka, prožitkové učení, diskuze, testy, dotazníky, zpracování, práce s programy PC, besedy.

Průřezová témata

OSV - rozvoj schopnosti poznávání, hledání pomoci při potížích, dobrý vztah k sobě samému, dovednosti zvládání náročných životních situací, řešení problémových úloh, dovednosti verbální a neverbální komunikace, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, dovednosti rozhodování, dovednosti komunikační obrany proti agresii a manipulaci

VDO - demokratická výchova ve škole, výchova k úctě k zákonům, spolupráce školy s institucemi zdravotně sociální pomoci, zapojení žáků do třídní samosprávy

EGS - Evropa a svět nás zajímá, životní styl v evropských rodinách, WHO, podpora zdraví ve světě

MKV - tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi bez ohledu na jejich rozdílnosti, naslouchání druhým, vstřícný postoj k odlišnostem, respektování zvláštností různých kultur, odbourávání předsudků a stereotypů, multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování, jedinečnost každého člověka

EV - rozmanitost vlivu prostředí na zdraví, možnosti ochrany zdraví, vnímání života jako nejvyšší hodnoty, ochrana přírody při sportovních akcích, vztah člověka k prostředí, zemědělství a životní prostředí, lidské aktivity a životní prostředí, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí

MV - média jako zdroj informací o vlivech působících na zdraví, volný čas a jeho naplnění, kritické vnímání mediálních sdělení a jejich správné vyhodnocení, vliv médií na postoje a chování (násilí, manipulace), kritický přístup k reklamě na potravinářské výrobky, role médií při výběru a nákupu potravin a nápojů

Klíčové kompetence související s realizací výchovy ke zdraví

• Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky tak, aby využívali své znalosti i osobní zkušenosti týkající se ochrany zdraví
- motivuje žáky, aby se zajímali o problematiku zdraví
- vede žáky k celoživotní potřebě pečovat o zdraví své i chránit zdraví ostatních

Žák:

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace, které využívá v procesu učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí a propojuje poznatky do širších celků

• Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům otázky a úlohy vybízející k samostatnému uvažování o problému
- zadává zpracování samostatných referátů a projektových úkolů, společně se žáky vyhodnocuje kvalitu realizovaných projektů, povzbuzuje žáky k dalším aktivitám zaměřeným na podporu zdraví

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, promýšlí a plánuje způsoby řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

- **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- ve výuce vyžaduje souvislé odpovědi na zadané otázky, rozvíjí komunikační dovednosti, podporuje kultivované chování
- organizuje besedy, diskuze v rámci třídy, učí žáky technikám aktivního naslouchání, vytváří podmínky pro vzájemnou výměnu názoru žáků na problémy související se zdravím

Žák:

- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

- **Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- organizuje práci žáků ve skupinách, hodnotí vzájemnou týmovou spolupráci
- vytváří situace vhodné pro vzájemnou diskusi žáků v menších skupinách
- vede žáky k poznání, že zdraví a bezpečnost jedince je odpovědností všech

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

- **Kompetence občanské**

Učitel:

- zdůrazňuje rovnost lidí, potřebu jejich vzájemné spolupráce, ohleduplnost k osobám handicapovaným, ke starším a nemocným lidem, k těhotným ženám, důležitost vzájemné pomoci při mimořádných událostech
- vede žáky k odpovědnému rozhodování a pohotovému jednání v situacích úrazu, náhlého ohrožení zdraví apod.
- vede žáky k odpovědnému chování vůči svému zdraví a zdraví ostatních lidí

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc

- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje ochrany společnosti

• **Kompetence pracovní**

Učitel:

- vede žáky k formování důležitých pracovních vlastností
- důsledně dbá na dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při všech aktivitách, kterých se žáci zúčastňují
- vede žáky k přesvědčení, že zdraví a zdatnost člověka jsou důležitými faktory při výběru povolání

Žák:

- používá bezpečně nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech

- **Kompetence digitální**

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, referáty, prezentace), k zaznamenávání a ke zpracování výsledků měření s využitím vhodných programů, zaznamenávání a prezentování výsledků a postupů (fotografie, video).

- **Žák:**

- pracuje podle pokynů, rad, návodů a postupů
- hledá vlastní postup
- zná zdravotní a hygienická rizika při práci

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 7.

Učivo	Výstup
	Žák:
Co víme o zdraví? Zdravý způsob života Faktory ovlivňující zdravotní stav Příklady negativních vlivů Vliv životního prostředí	uvede příklady pozitivních a negativních vlivů na člověka, na jeho zdraví a způsob života.
Jak pečovat o zdraví Běžné nemoci a jejich příznaky Infekční nemoci Péče při nemoci v rodině Jak se chránit před úrazem Domácí lékárnička	rozpozná příznaky běžných nemocí a včas informuje dospělé. Poskytne základní péči při nemoci v rodině. Uplatňuje důležité zásady při podávání léků. Zná umístění obvazového materiálu v lékárnice, ošetří lehčí poranění.
Můj pracovní den Režim dne školáka	uplatňuje pravidla osobní hygieny v denním režimu. Uvede zásady prevence zubního kazu. Do denního

Hygiena tělesná a duševní Osobní hygiena Hygiena odívání Pohybové činnosti v denním režimu Volný čas a podpora zdraví	režimu zařazuje činnosti vhodné z hlediska zdraví (odpočinek, spánek, pohybové aktivity).
Zásady zdravé výživy Potraviny rostlinného a živ. původu, nápoje Denní stravovací a pitný režim Nákup a skladování potravin Pyramida výživy Zásady společenského chování u stolu	rozlišuje mezi zdravými a méně zdravými potravinami. Argumentuje proti nepřiměřené konzumaci sladkých, slaných a tučných pokrmů. Orientuje se v údajích na obalech potravinářských výrobků. Rozlišuje mezi čerstvými a zkaženými potravinami. Projevuje ochotu uplatňovat zásady zdravého stravovacího a pitného režimu. Přiměřeně se chová u rodinného stolu, ve školní jídelně, v restauraci.
Kouření, pití alkoholu – škodl. účinky na zdraví Zneužívání návykových látek Pravidla správného užívání léků HIV/AIDS – cesty přenosu Omitání návykových látek Reklamní vlivy Počítač a zdraví	uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami. Je si vědom, že je zakázáno prodávat dětem cigarety a alkoholické nápoje. Pojmenuje cesty přenosu viru HIV a způsoby ochrany před infekcí. Učí se rozpoznávat taktiky reklamních agentur propagujících tabákové a alkoholické výrobky. Používá způsoby kompenzace jednostranného pracovního zatížení (sezení u počítače).

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 9.

Učivo	Výstup
	Žák:
Zdraví – tělesná, duševní a sociální rovina Péče o duševní zdraví Hygienou ke zdraví člověka Okno do duše – hry na sebepoznávání Hygiena všedního života Plán prevence civilizačních chorob Pohybem k tělesnému a duševnímu zdraví Preventivní lékařské prohlídky	Vysvětlí význam péče o zdraví a své konkrétní chování (postoje) v souvislosti se zdravím. Vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním zdravím. Rozvrhne svůj režim dne vzhledem k vlastním potřebám podpory zdraví. Rozlišuje mezi běžnými, infekčními a civilizačními chorobami. Zná systém poskytování zdravotní péče.
Zdravá výživa Význam zdravé výživy pro aktivní život Výživa a zdravotní stav člověka Zajímavosti z cizích kuchyní Letem světem – štedrovečerní tabule Cizorodé látky v potravním řetězci Jak se nestát obětí reklamy ve výživě	Uplatňuje ve svém denním režimu zásady zdravého stravování. Vysvětlí význam zdravé výživy pro aktivní život. Porovná způsoby stravování a výživy u nás a ve světě (tradiční výživa). Vyhledává souvislosti mezi přítomností cizorodých látek v potravním řetězci a následnými zdravotními potížemi. Hledá souvislosti mezi zdravou a nezdravou reklamou.
Prevence zneužívání návykových látek Důvody vzniku závislosti Drogy aneb Jak se nestát závislým Proč nebrat drogy? Kde hledat a najít pomoc Drogy a sport	Chápe souvislosti mezi příčinami vzniku závislosti a chováním člověka. Dokáže se bránit vzniku závislosti kvalitním trávením volného času. Umí poradit sobě i druhým, kde hledat případnou pomoc při různých závislostech. Vyjadřuje svůj odmítavý postoj ke zneužívání dopingů ve sportu. Chápe

První pomoc při otravě návykovými látkami Patologické hráčství, závislost na počítačích	nebezpečí patolog. hráčství a závislosti na počítačích, hledá účinné způsoby pomoci.
Osobní bezpečí Lidská společnost a násilí Co s chuligány, vandaly a zloději? Osobní bezpečí a životní prostředí Bezpečnost v silničním provozu Poskytování první pomoci	Zaujímá odmítavý postoj k agresivnímu chování, vandalismu, týrání a zneužívání dětí, kriminalitě mládeže. Dodržuje pravidla silničního provozu a dbá o bezpečí své i ostatních. Učí se aplikovat známé postupy při poskytování první pomoci
Ochrana člověka za mimořádných událostí	Rozlišuje katastrofy a hromadná neštěstí, dokáže posoudit význam integrovaného záchranného systému.
Závěrečné opakování a shrnutí učiva	

8.8 Člověk a svět práce

Pracovní činnosti 6., 7., 8., 9. ročník

8.8.1 Pracovní činnosti

Charakteristika předmětu pracovní činnosti

Předmět zahrnuje velké množství pracovních činností a technologií. Vede žáky k získání praktických pracovních dovedností a návyků v různých oborech lidské činnosti. Přispívá k vytváření životních zkušeností, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v rozmanitých podobách. Zaměřuje se na praktické pracovní dovednosti a návyky. Předmět je založen na tvůrčí a myšlenkové účasti žáků.

Pracovní výchova je na 1. stupni rozdělena do tematických okruhů:

- práce s drobným materiálem
- konstrukční činnosti
- pěstitelské práce
- příprava pokrmů

Pracovní výchova na 2. stupni je rozdělena do tematických okruhů:

- práce s technickými materiály
- design a konstruování
- pěstitelské práce a chovatelství
- svět práce

Předmět pracovní výchova je určen všem žákům (dívčkám i chlapcům). Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v kolektivu. Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Klademe důraz na osvojení těchto kompetencí:

- odpovědnost za kvalitu práce své i celé skupiny
- osvojení základních pracovních návyků, používání vhodných nástrojů a pomůcek
- práce ve skupině, spolupráce
- dodržování bezpečnosti práce a základních hygienických návyků při práci
- vytrvalost, tvořivost a uplatňování vlastních nápadů
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci
- pozitivní vztah k práci
- kladen důraz na přípravu žáků k volbě budoucího povolání

Časová dotace předmětu:

Předmět je vyučován v 6. a 7. ročníku dvě hodiny týdně a v 8. a 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Do pracovních činností přednostně zařazeny pro:

6. roč. – Práce s technickými materiály

7. roč. – Design a konstruování

8. roč. – Pěstitelské práce a chovatelství

9. roč. – Svět práce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- **Žák:**
 - využívá různé způsoby, metody a strategie učení, které mu umožňují samostatně pracovat, organizovat a řídit vlastní učení
 - vyhledává, třídí, propojuje informace
 - využívá znalostí v praktickém životě
 - v učení vidí smysl a jeho cíl
 - posuzuje vlastní pokrok
 - osvojuje si základní pojmy a vztahy
 - využívá efektivně možnosti výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

- **Žák:**
 - používá různé způsoby vyhledávání, třídění různých zdrojů informací, které mu umožňují vyřešit daný problém
 - dokáže ověřovat správnost řešení problémů
 - hledá vhodná a efektivní řešení
 - bere v úvahu více možností řešení
 - postupuje při řešení systematicky
 - snaží se zvolit správný postup při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- **Žák:**
 - správně, jasně, smysluplně, logicky formuluje své myšlenky a názory
 - zná různé způsoby komunikace díky výpočetní technice
 - využívá moderní komunikační prostředky – hlavně e-mail
 - je schopen kritického myšlení
 - je schopen se vyjadřovat na úrovni základních odborných termínů a pojmů spjatých s výpočetní technikou a informatikou
 - komunikuje na odpovídající úrovni
 - zdůvodňuje své postupy práce a řešení

Kompetence sociální a personální

- **Žák:**
 - pracuje v určitých případech samostatně, ve dvojici i ve skupinkách
 - je schopen poskytnout pomoc a na druhou stranu je schopen si o ní říct
 - buduje si přiměřenou sebedůvěru
 - samostatně rozvíjí vlastní osobnost
 - je veden rozdělit a naplánovat práci ve skupinách
 - podílet se na utváření příjemné atmosféry ve skupince
 - naslouchá druhým a je schopen posoudit jejich názor
 - respektuje názory ostatních
 - využívá kritického myšlení

Kompetence občanské

- **Žák:**
 - respektuje osobnost druhých lidí, jejich tempo, jejich názory
 - je schopen spolupráce ve skupinkách
 - dodržuje pravidla skupiny
 - pracuje šetrně s výpočetní technikou
 - uvědomuje si pojem životní prostředí, které je také spjaté s informativními a komunikačními technologiemi

Kompetence pracovní

- **Žák:**
 - pracuje podle pokynů, rad, návodů a postupů
 - hledá vlastní postup
 - zná zdravotní a hygienická rizika při práci

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a ke zpracování informací (práce s internetem, referáty, prezentace), k zaznamenávání a ke zpracování výsledků měření s využitím vhodných programů, zaznamenávání a prezentování pokusů, postupů, výsledků práce a pozorování (fotografie, video).

Žák:

- pracuje podle pokynů, rad, návodů a postupů
- hledá vlastní postup
- zná zdravotní a hygienická rizika při práci

Hodnocení jednotlivce:

Vychází ze zákona č. 561 Sb.; zákon č. 48/2005 Sb.; RVP a z klasifikačního řádu.

Používají se individuální vztahové normy (hodnocení žákova výkonu v porovnání s předešlým výkonem) a pozitivní hodnocení (vnější motivace – pochvaly)

Formy hodnocení:

- kvantitativní (klasifikace – známka)
- kvalitativní (slovní hodnocení)

Druhy hodnocení:

- průběžné
- závěrečné

Metody hodnocení:

- zkoušení (ústní, písemné)

- pozorování, rozhovor, analýza výsledků činnosti (např. prezentace, textový dokument, grafický dokument, obrázek, ...)

Hodnocení ve skupině:

- slovní hodnocení skupiny, popř. jednotlivce
- hodnocení skupin navzájem

Sebehodnocení:

- žák dovede hodnotit vlastní výkon (učivo ovládám, ovládám s pomocí učitele, dělám chyby, musím na sobě ještě pracovat)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Tematický okruh: Práce s technickými materiály

Ročníky: 6.

Očekávané výstupy	Učivo
Žák:	
Bezpečnost práce Zná základní pravidla bezpečnosti a hygieny práce a první pomoci při úrazu	Zásady bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy. Poskytnutí první pomoci při úrazu náradím, materiálem a elektrickým proudem.
Základy technického zobrazování Zná zobrazení dutých součástí pomocí řezu, částečného řezu a průřezu	Technický náčrt, technický výkres, pravouhlé promítání řez, průřez, částečný řez
Práce se dřevem Zná řezání pilou čepovkou, dlabání, vrtání, různé druhy spojování dřeva	Dřevařské deskové výrobky- druhy, výroba, užití nástroje na zpracování dřeva – hoblík, dláto spojení součástí vruty, plátováním, čepováním, pomocí kolíčků dřevoobráběcí stroje
Práce s kovy Umí podle technické dokumentace vyrobit výrobek z plechu a masivního kovu	Vlastnosti kovů druhy oceli /konstrukční, nástrojová/ ocelové profily – výroba, užití měkké pájení kovů mechanické nástroje - sekáče, pilka na kov kovoobráběcí stroje
Práce s plasty Umí podle technické dokumentace vyrobit výrobek z plastu s použitím tepelného tvarování a spojování	Historie vzniku plastů seznámení s dalšími plasty průmyslové zpracování plastů /lisování, vytlačování, válcování, vyfukování, tažení/ vrstvené hmoty - lamináty spojování plastů – lepením, pomocí šroubů
Samostatná tvořivá práce Umí podle neúplné technické dokumentace vyrobit výrobek z jednoho i více materiálů	Zhotovení výrobku a využití získaných dovedností

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Tematický okruh: Design a konstruování
Ročníky: 7.

Výstupy	Tematické učivo
Žák:	
Bezpečnost práce Zná základní pravidla bezpečnosti a hygieny práce a první pomoci při úrazu	Zásady bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy. Poskytnutí první pomoci při úrazu nářadím, materiálem a elektrickým proudem.
Plán, návod. Podle návodu, plánu sestaví jednoduchý model.	Práce se stavebnicí obsahující návody k sestavení daných modelů.
Technický výkres Z technického výkresu umí číst rozměry, umí navrhnout materiál. Umí nakreslit jednoduchý technický výkres.	Čtení technických výkresů. Volba vhodného materiálu, návrh pracovního postupu.
Pracovní postup Umí podle technického výkresu navrhnout postup montáže a demontáže.	Sestavování modelů, nábytku, montáž podle pracovního postupu.
Funkčnost, nosnost, stabilita. Zná význam těchto pojmů. Umí je vyčíst z návodu.	Čtení technických výkresů. Sestavování modelů, nábytku, montáž podle pracovního postupu.
Údržba výrobků. Umí navrhnout způsob údržby výrobků z různých materiálů (dřevo, plast, sklo, kov, textil). Zná základní čisticí prostředky vhodné k ošetření daného výrobku.	Čtení v návodu. Čisticí prostředky, impregnační prostředky. Barvy, laky, prostředky pro povrchovou úpravu materiálů.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Tematický okruh: Pěstitelské práce a chovatelství
Ročníky: 8.

Očekávané výstupy	Učivo
Žák:	
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Zásady bezpečnosti - ochrany při práci, hygienická pravidla. - poskytnutí první pomoci při úrazu.
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Základní podmínky pro pěstování - půda a její zpracování - výživa rostlin - ochrana rostlin a půdy
Pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a exteriéru, využívá je k výzdobě. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	Okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových květin, - květina a interiéru (hydroponie, bonsaje) - řez, jednoduchá vazba, úprava květin - květina v exteriéru (hydroponie, bonsaje) - pěstování vybraných okrasných dřevin a květin Zelenina

	<ul style="list-style-type: none"> - osivo, sadba, výpěstky - podmínky a zásady pěstování; - pěstování vybraných druhů zeleniny <p>Ovocné rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování <p>Léčivé rostliny, koření</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěstování vybrané rostliny - rostliny a zdraví člověka - léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; - rostliny jako drogy a jejich zneužívání - alergie
Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	<p>Chovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> - chov zvířat v domácnosti - podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; - kontakt se známými a neznámými zvířaty

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Tematický okruh: Svět práce

Ročník: 9.

Tematické učivo	Výstupy
	Žák:
Úvod Orientace v české vzděl. soustavě Techniky sebepoznání - forma dotazníku Jak nás vidí ostatní	se naučí chápat, že existují lidé, kteří je ovlivňují a oni k těmto lidem zaujímají určitý vztah. Zdokonaluje své komunikativní dovednosti.
Typologie osobnosti Příprava exkurze na ÚP Benešov ÚP Benešov – poradenské pracoviště Burza škol – školy v regionu a jejich obory	Chápe, že osobnostní typologie je důležitá při jakémkoli zásadnějším životním rozhodování. Seznámení s činností úřadu práce. Seznamuje se s vývojem zaměstnanosti v regionu. Žáci si uvědomují znaky jednotlivých povolání a rozdíly v prac. činnostech.
Jsem pesimista nebo optimista Hierarchie hodnot Máte dobrou motoriku Silné a slabé stránky vašeho já Která strana vašeho těla je dominantní Podle čeho si vybíráme zaměstnání (hra na dražbu)	Využívá všech svých kladných stránek, poznává, že člověk není vyhraněný typ. Žák se naučí, že i paměť se dá trénovat a kvalita našeho myšlení se dá ovlivňovat. Žák dokáže posoudit svou zručnost, pomocí hry se učí, zda mu bude vyhovovat monotónní práce. Zvládá nepříjemné situace.
Vyplňování přihlášek na SŠ Důležité formuláře	Uvědomuje si nevyhnutelnost a důležitost vyplňování různých formulářů a tiskopisů ve světě práce
Rozhodování Věci pro přežití – hra Pustý ostrov - hra Individuální styly rozhodování – kvíz	Pomocí her rozvíjí své rozhodovací schopnosti, učí se vyrovnávat s překážkami. Uvědomuje si, že existují rozdílné styly a typy rozhodování. Učí se nést zodpovědnost za své rozhodování.
Příprava na přijímací pohovor	zdokonaluje svoje komunikativní dovednosti

Profesní životopis	
Akční plánování Osobní akční plán	učí se plánovat a rozhodovat se. Posiluje svou sebeúctu a motivaci. Stanovuje si nové cíle. plánuje svou budoucnost, posuzuje své možnosti
Závěrečné shrnutí učiva Hodnocení předmětu	

Od 6. třídy (školní rok 2024/25) platí, že se tematické celky budou prolínat.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Tematický okruh: Práce s technickými materiály; Design a konstruování; Pěstitelské práce a chovatelství; Svět práce

Ročníky: 6. – 9.

Průběžně jsou zařazovány besedy s náborovými pracovníky SŠ a SOU.